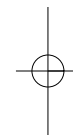
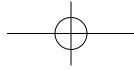

Broj 4/2010
Godina CXXIV
Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:
Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

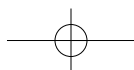
Nakladnik:
Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:
Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:
Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:
MCVN

Tisak:
Graforad - Zenica

Sadržaj

UVODNA RIJEČ

“I Riječ tijelom postade i nastani se među nama” (Iv 1,14) - Božićna poslanica za 2010. godinu	279
---	-----

SVETA STOLICA

Poruka Sinode za Bliski Istok narodu Božjem (Nuntius)	281
Apostolska postsinodalna pobudnica “Verbum Domini”	287
“Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri” (usp. Kol 2, 7)	289

BK BIH

Govor nuncija D'Errica na 50. redovnom jubilarnom zasjedanju BK BiH	295
Priopćenje s 50. jubilarnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine	297
“Nosite jedni bremena drugih i tako ćete ispuniti zakon Kristov” (6,2) - Poruka mons. dr. Franje Komarice za nedjelju Caritasa	298

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Odluka: Obaveze bogoslova davati godinu za godinom	301
Predmet: Odobrenje Statuta Prijatelja Malog Isusa na prostoru Vrhbosanske nadbiskupije ...	302
Predmet: Poziv na sastanak	302
Predmet: Uspostava institucije Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu	303
Predmet: Pečat Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije	304
Odredba o molitvama za ozdravljenje i egzorcizmima	304
Poziv na sjednicu Vijeća za mlade	307
Iz postulature Sl. Božjega Josipa Stadlera	307
Predmet: Dekanatski susreti u Nadbiskupskom ordinarijatu	308
Ostvarivanje programa MEMORIJA ZA SOLIDARNOST	309
Nova imenovanja vijećnika na VI. sjednici Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije	310
Prijepis matica i Crkvenih računa	311
Statistički podaci za 2010. godinu	311
Prve subote u mjesecu Molitveni dan za duhovna zvanja	312
Međunarodni molitveni dan mira	312
BOGOJAVLJENJE Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo	313
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana	313
Molitveni dan za mir u BiH	314
Dan posvećenog života Svijećnica - prikazanje Gospodinovo u hramu	314
Dan života	315
Međunarodni Dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika	315
Post i nemrs u 2011. Godini	316
Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije	316
Kvatre u 2011. godini	317
Nedjelja solidarnosti	317
Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja	318
XVII. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije	318
Proletna Dekanatska korona 2011. godine	319
Raspored termina za krizmu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 2011. godine	319
XIV. Ministrantsko zborovanje	320
Imenovanja i premještanje	321
Dozvole	321
Novi pečati	321

Nadbiskupova kronika	322
Kanonsko osnivanje župe Svete Obitelji - Kupres	325
IZ KORESPONDENCIJE	
Bajramska čestitka kardinala Puljića reisu Ceriću	327
PRILOZI	
Misa za domovinu	328
Susret sa sjemeništarcima i njihovim roditeljima	330
Završetak duhovnih vježbi	331
Propovijed biskupa Komarice na Misi u okviru 50. zasjedanja Biskupske konferencije BiH	332
Dekanska konferencija	335
BILJEŽIMO	
“Povijesni trenutak za Bosnu i Hercegovinu”	338
Predstavljena monografija “Kardinal od Vrhbosne”	338
Katolički biskupi Engleske prihvatili pet Anglikanskih biskupa	339
Kardinal Puljić uputio poziv da se podrži Napretkova Zaklada	340
Odgodena deložacija dijela rezidencije kardinala Puljića	340
Održana 57. sjednica Međureligijskog vijeća	341
Provala u crkvu u svetištu Gospino Vrilo - Ovčarevo	342
Kardinal Puljić i direktor KCUS razgovarali o Katoličkom dušebrižništvu	342
Dokument BK BiH: Liturgijska slavlja u izravnim prijenosima	343
Policija još nije pronašla provalnike u crkvu u Zeničkom naselju Crkvica	343
Đakonsko ređenje u Osovi	344
NOVE KNJIGE	
Knjiga “Svijetlo svijeta”	345
“Bibliografija nadbiskupa dr. Ivana Šarića”	349
Slavlje sv. Krizme u Vrhbosanskoj nadbiskupiji od 1935. do 1939. godine prema putopisnim bilješkama nadbiskupa dr. Ivana Šarića	351
NAŠI POKOJNICI	
+ Fra Andrej Matoc (1965 - 2010)	353
+ Fra Franjo Grebenar (1951 - 2010).....	353
OSTALO	
Pastoralni kalendar	355

“I Riječ tijelom postade i nastani se među nama” (Iv 1,14) Božićna poslanica za 2010. godinu

*Draga braćo svećenici!
Dragi redovnici i redovnice!
Draga braćo i sestre!*

Upućujem Vam za Božić već dvadesti put svoju poruku. Ove godine je u duhu pastoralnog programa Memorija za solidarnost, s naglaskom na solidarnost.

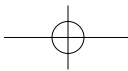
Na temeljno pitanje je li postojanje stvar besmisla ili razuma, kršćanin odgovara da je misterij, tajna Stvoriteljeve ljubavi prema stvorenju, čovjeku, pozvanom biti i ostvariti se kao slika Božja (usp. *Post 1,26-27*). Čovjek naime nadilazi svoju 'zemljanost' po duhu koji ga neprestano potiče da traži i teži za Onim tko je gore (usp. *Kol 3,1-2*), jer samo u Njemu može spoznati samoga sebe (usp. *GS 22*), živjeti, raditi i biti (usp. *Dj 17,28*). Susret čovjeka sa utjelovljenim Sinom Božjim izvor je neizmjerne radosti koju i ovog Božića, kao Nadbiskup vrhbosanski, želim podijeliti sa svakim članom ove mjesne Crkve, razmišljajući o temi *solidarnosti* na temelju riječi iz prologa Ivanovog evanđelja, koje glase: “I Riječ tijelom postade i nastani se među nama” (1,14).

“I Riječ tijelom postade”. Ove jednostavne riječi dovoljno su snažne da objave misterij, milost, radost i poruku Božića kao stvarnoga događaja koji kršćanina i svakog čovjeka dobre volje nužno upućuje na drugoga. Zapravo, ljepota i snaga Božića izražena je u neizmjerivoj bliskosti Riječi i “tijela”. Riječ, koja “bijaše u Boga” i “bijaše Bog” i po kojoj “sve postade” (*Iv 1,1-2*) po vječnoj namisli Božjoj utjelovi se, postade čovjekom i uze na se sve što je vlastito ljudskom biću, osim grijeha. Riječ i “tijelo”, za mnoge tek dvije različite stvarnosti, Bog je zauvijek zblžio po svojoj neizmjerljivoj ljubavi. Božić je, stoga, blagdan u kojemu Bog na jasan i stvaran način progovara čovjeku o svojoj bliskosti i solidarnosti.

Na pitanje koji je smisao Božje solidarnosti prema čovjeku izraženoj u tajni Utjelovljenja, odgovor nalazimo u Vjeronanju: “Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa”. Pod spasenjem se obično podrazumijeva oslobođenje od grijeha i pomirenje s Bogom. To je posvema točno, jer “On se pojavi da odnese naše grijeha” (*1 Iv 3,5*). Međutim, prvotni je smisao spasenja sudjelovanje čovjeka u Božjem životu: “Bog Sina svoga jedinorođenoga posla u svijet da živimo po njemu” (*1 Iv 4,9*). Bog je postao čovjekom da bi čovjek mogao postati dijete Božje, kao što izričito tvrdi Ivan u prologu: “A onima koji ga primiše, podade moć da postanu djeca Božja” (*Iv 1,12*). U tom smislu, cilj je Božje solidarnosti učiniti čovjeka stalnim i radosnim sudionikom na vječnim dobrima, kojima je početak i kraj u Bogu.

Božić je stoga još jedna potvrda dobrostivosti i čovjekoljublja našega Boga (usp. *Tit 3,4*), u kojoj čovjek nema nikakve zasluge ili prava. Najsvetija je noć naime bila obasjana tek slavom Božje dobrote, blagosti, milosrđa i milosti. U silnom strahu koji ga je obuzeo (usp. *Lk 2,9*), čovjek nije uspio iščitati u Novorođencu povijenom u jaslama (usp. *Lk 2,12*) prvotnu poruku Božje ljubavi i solidarnosti, koja glasi: po Utjelovljenju svoga Sina, Bog, kako pred čovjekom tako i pred anđelima i silnom nebeskom vojskom (usp. *Lk 2,13*), očituje svoju spremnost trpjeti i umrijeti za nas. Upravo zato, Božić je događaj koji u liku Malog Djeteta naviješta Božje poniženje (usp. *Fil 2,6-8*) ali ujedno i ispunjenje obećanja o konačnoj pobjedi ljubavi u jedinstvenoj žrtvi križa. Istinska radost Božića pripada stoga onima koji ovaj blagdan dožive u poniznosti srca i u

otvorenosti prema drugima.

"I nastani se među nama" (Iv 1,14). Utjelovanje je za mnoge još uvijek nešto isključivo vezano za dan i datum – 25. prosinca, što je, nažalost, razlog da mnogi prožive božićne blagdane prepuštajući se osobnim i ovozemaljski 'užitcima'. Suprotno tome, za svetog Ivana evanđelistu, utjelovljenje je trajni događaj, jer Bog se svakodnevno nastanjuje među nama. To pak znači da kršćanin mora iščekivati i doživjeti Božić u potpunoj otvorenosti prema Bogu i drugima. Ta je otvorenost ujedno i temelj našega poslanja, koje ujedinjuje naše radosno navještanje i neumorno djelovanje. To je ona prava i istinska evanđeoska solidarnost, koja znači *biti* svima sve (usp. *1 Kor 9,22*) ne iz samilosti nego iz čvrstog uvjerenja da i iz našega *biti* među drugima, iako malenog poput zrna, može izrasti nešto bolje i ljepše za svakog čovjeka dobre volje kao i za sve koji i ovog Božića uspiju u nama prepoznati znak Božje ljubavi.

Neka stoga naša božićna solidarnost bude, prije svega, izraz naše iskrene i čvrste odluke da se *nastanimo* u srcima naših bližnjih, obiteljske, župske i nadbiskupijske zajednice, čineći djelotvornom zapovijed onoga koji se u nama *nastanio* kao Riječ, to jest: *"Kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge"* (Iv 13,34).

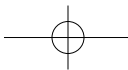
Imajući u vidu vrijeme u kojemu živimo, smatram potrebnim pozvati vas, prije svega, na solidarnost prema čovječanstvu. Iako bilježi znatan rast i napredak, istinska vrijednost čovječanstva su bili i ostaju kršćani i osobe koje su u trenutcima njegove nemoći i u mnogovrsnim nemirima znali ukazati na Boga, koji ga hrabri da nastavi sa izgradnjom boljega i pravednijega svijeta. Nadalje, ne posustajte u solidarnosti prema Crkvi, koja je često progonjena, uskraćuju joj se osnovna prava i sloboda, dok nastoji biti u službi svakog čovjeka, omogućujući mu osobni susret s Bogom. Isto tako, potičem vas na solidarnost prema našoj Nadbiskupiji, kako bi mogla nastaviti svoje poslanje na dobrobit svih svojih vjernika i ljudi dobre volje. Konačno, gledajući u Dijete Isusa položenog u štalici, želim vas pozvati i ohrabriti u solidarnosti prema našim bližnjima, osobito onima najmanjima, koje pritišće bilo kakva fizička patnja ili moralna bijeda. Neka po djelima naše solidarnosti i oni osjete da kršćanstvo ne postavlja granice nego proširuje obzorja i poziva na radost, kao i da u svijetu ima beskrajno više dobra nego zla.

U ovim teškim i neizvjesnim vremenima, svaki govor o solidarnosti može zvučati obeshrabrujuće, daleko od stvarnosti i očekivanja. Ipak, svaka solidarnost, osobito ona evanđeoska i kršćanska, krije u sebi jedno prelijepo iznenađenje. Što više živimo solidarnost među ljudima, to se više očituje naše dostojanstvo djece Božje, dok drugi jasno vide koliko je djelotvorno naše krštenje po kojemu smo suobličeni Kristu. Stoga solidarnost nije bilo kakav čin. Ona je prvenstveno kontemplacija Božjeg djela ljubavi prema nama, jer tko je solidaran s drugim, nužno otkriva Boga u svom životu: Boga koji mu se daruje u Djetetu Isusu, kao i Boga koji želi biti prepoznat i voljen u drugome (usp. *1 Iv 4,20-21*).

Neka Božić i božićni blagdani budu dani radosnog slavljenja Božjeg utjelovljenja, kao i dani naše potpune solidarnosti s čovjekom, slikom Božjom.

Sretan Božić i na dobro vam došlo sveto Isusovo porođenje! U Novoj 2011. godini neka Vas prati svaki Božji blagoslov!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski

Poruka Sinode za Bliski Istok narodu Božjem (Nuntius)

Posebna Sinoda za Bliski Istok trajala je od 10. do 24. listopada. U zaključnoj poruci (Nuntius), koju su sinodalni oci izglasali u petak 22. listopada te uputili narodu Božjemu, današnji bliskoistočni kontekst naziva se "povijesnim preokretom", u kojemu su svi pozvani pronositi Kristovu poruku hrabro, istinito i objektivno. Ističe se veličina tradicije Istoka zajedno s patnjama naroda na tom području. Što se tiče političkoga vidika, u poruci se lokalne vlasti i međunarodna zajednica pozivaju na zaštitu prava na građanstvo, te slobodu savjesti i bogoštovlja. Glede izraelsko-palestinskoga sukoba, u poruci se ističe neka rješenja dviju država postane stvarnost i ne ostane san, a u Iraku neka završi ubojiti rat. U tom kontekstu osuđuju se nasilje, terorizam, rasizam, kao i antisemitizam, protukršćanstvo i islamofobija.

"U mnoštva onih što prigriše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša". (Dj 4,32)

Našoj braći svećenicima, đakonima, redovnicima, redovnicama, posvećenim osobama i svoj našoj ljubljenoj braći laicima i svakoj osobi dobre volje.

Uvod

1. Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga bila sa vama.

Sinoda biskupa za Bliski Istok za nas je novi silazak Duha Svetoga. "Duhovi su jedinstveni događaj ali i trajni dinamizam. Sinoda biskupa je povlašteni trenutak u kojem se može obnoviti hod Crkve i milost Duhova" (Benedikt XVI, homilija na misi otvaranja Sinode, 10.10.2010.).

Došli smo u Rim, mi patrijarsi i biskupi Katoličkih crkvi Istoka sa svim našim duhovnim, liturgijskim, kulturnim i kanonskim baštinama noseći u srcima zabrinutost za naše narode i njihova iščekivanja.

Okupili smo se prvi puta na Sinodi oko njegove svetosti pape Benedikta XVI. s kardinalima i nad/biskupima odgovornima u rimskim dikasterijima i predsjednicima biskupskih konferencija iz cijelog svijeta koje dodiruju pitanja Bliskog Istoka i s predstavnicima pravoslavnih i evangeličkih crkvi, kao i pozvanim židovima i muslimanima.

Njegovoj svetosti Benediktu XVI. izražavamo našu zahvalnost za brigu i poduku koja osvjetljava opći hod Crkve, a posebno naših Istočnih crkvi, osobito o temama mira i pravde. Zahvaljujemo biskupskim konferencijama za njihovu solidarnost, prisutnost među nama i hodočašća na Sveta mjesta i njihove posijete našim zajednicama. Zahvaljujemo im što prate naše Crkve u različitim vidicima života. Zahvaljujemo crkvenim organizacijama koji nas podržavaju svojom djelotvornom pomoću.

Zajedno smo razmišljali, u svijetlu Svetog pisma i žive tradicije, o sadašnjosti i budućnosti kršćana i naroda Bliskog Istoka. Razmišljali smo o pitanjima ovog dijela svijeta koje je Bog u otajstvu njegove ljubavi htio da bude kolijevka njegovog sveopćeg plana spasenja. Odande je započeo poziv Abrahamu. Tamo se Riječ Božja utjelovila u Djevici Mariji po djelovanju Duha Svetoga. Isus je tamo navijestio evanđelje života i njegovog kraljevstva. On je tamo umro da otkupi ljudski rod i oslobodi ga grijeha. Tamo je uskrsnuo da bi dao novi život nama ljudima, tamo je rođena Crkva koja je odande krenula naviještati evanđelje do krajeva svijeta.

Osnovni cilj Sinode bio je pastoralni. Stoga smo ponijeli u našim srcima život, patnje i nade naših naroda kao i izazove s kojima se suočavaju svakog dana, uvjereni da "nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan" (Rim 5,5). Stoga vam se obraćamo ovom porukom, ljubljana braćo i sestre, i želimo da bude poziv na čvrstoću vjere, zasnovanoj na Božjoj Riječi, na suradnju u jedinstvu i zajedništvu ljubavi na svim područjima života.

I . Crkva na Bliskom istoku: zajedništvo i svjedočanstvo kroz povijest: Put vjere na Istoku

2. Na Istoku je nastala prva kršćanska zajednica. S Istoka su nakon Pedesetnice krenuli apostoli evangelizirati čitav svijet. Tamo je živjela prva kršćanska zajednica posred napetosti i progona, "ustrajna u učenju apostola i u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama" (Dj 2, 42). Tamo su prvi mučenici krvlju poškropili temelje Crkve u nastajanju. Sljedeći njih, pustinjaci su ispunili pustinje mirisom njihove

svetosti i vjerom. Tamo su živjeli oci Istočne crkve koji i dalje hrane svojim naukom, Crkvu Istoka i Zapada. Iz naših Crkvi u prvim stoljećima i stoljećima koja slijedila, krenuli su misionari prema Dalekom Istoku i prema Zapadu donoseći Kristovo svjetlo. Mi smo njihovi nasljednici i mi moramo nastaviti prenositi njihovu poruku budućim generacijama.

Naše Crkve nisu prestale darivati svece, svete, posvećene osobe i učinkovito služiti u brojnim institucijama koje pridonose izgradnji naših društva i naših država, žrtvujući sebe za čovjeka stvorena na Božju sliku i nositelja Njegovog lika. Neke od naših Crkvi i danas nastavljaju slati misionare, nositelje Kristove Riječi u razne dijelove svijeta. Pastoralni, apostolski i misionarski rad traži od nas danas da razmišljamo o zajedničkom pastoralom planu za promicanje svećeničkih i redovničkih zvanja kako bi se osigurale Crkve sutra.

Mi smo suočeni s povijesnom prekretnicom: Bog koji nam je darovao vjeru na našem Istoku već 2000 godina, poziva nas da ustrajemo hrabro, marljivo i snažno prenosimo Kristovu poruku i svjedočimo njegovo evanđelje koje je Evanđelje ljubavi i mira.

Izazovi i očekivanja

3,1. Danas smo suočeni s mnogim izazovima. Prvi dolazi od nas samih i naših Crkvi. Ono što Krist traži od nas je prihvatiti i živjeti našu vjeru u svakom području života. Ono što on traži od naših Crkvi je produbiti zajedništvo unutar i između svake Crkve sui iuris i između Katoličkih crkvi različitih tradicija. K tome učiniti sve što moguće u molitvi i ljubavi kako bi se postiglo jedinstvo svih kršćana i tako ostvarila Kristova molitva: *"Neka svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvojeruje da si me ti poslao."* (Iv 17, 21).

3,2. Drugi izazov dolazi izvana, iz sigurnosnih i političkih uvjeta u našim zemljama i religijskog pluralizma.

Analizirali smo situaciju koja se odnosi na društvenu situaciju i sigurnost u našim zemljama na Bliskom Istoku. Uzeli smo u obzir utjecaj izraelsko-palestinskog sukoba na cijelu regiju, posebice na palestinski narod koji trpe posljedice izraelske okupacije: nedostatak slobode kretanja, zid razdvajanja i vojne kontrolne točke, političke zatvorenike, rušenje domo-

va, ometanje ekonomskog i društvenog života i tisuće izbjeglica. Razmišljali smo o patnji i nesigurnost u kojoj žive Izraelci. Razmišljali smo o situaciji u Jeruzalemu, Svetom gradu. Zabrinuti smo zbog jednostranih akcija koje mogu promijeniti njegovu demografiju i demografsku ravnotežu. Pred svim tim, vidimo da je pravedan i konačan mir jedino sredstvo spasenja za sve, za dobrobit regije i njenih naroda.

3,3. Na našim sastancima i molitvama razmišljali smo o okrutnim patnjama iračkog naroda. Sjetili smo se ubijenih kršćana u Iraku, trajnih patnji Crkve u Iraku, njenih sinova protjeranih i raspršenih diljem svijeta, sjedinivši se s njima u njihovim zabrinutostima za zemlju i domovinu. Sinodalni oci izrazili se svojom solidarnost sa ljudima i Crkvama u Iraku izrazivši želju da iseljenici, prisiljeni napustiti svoje zemlje, mogu pronaći potrebnu pomoć gdje su došli, tako da se mogu vratiti u svoje zemlje i živjeti tamo u sigurnosti.

3,4. Razmišljali smo o odnosu između kršćana i muslimana, sugrađana u našim državama. Željeli bismo reći ovdje, po našem kršćanskom viđenju stvari, temeljno načelo koje bi trebalo upravljati tim odnosima: Bog želi da budemo kršćani "u i za" naša društva na Bliskom Istoku. Činjenica da kršćani i muslimani žive zajedno je Božji plan za nas, naše poslanje i naš poziv. U tom kontekstu, mi ćemo se voditi zapovijedi ljubavi i snagom Duha u nama.

Drugo načelo koje upravlja naše odnose je činjenica da smo sastavni dio našeg društva. Naše poslanje se zasniva na temelju naše vjere i dužnost prema našim domovinama obvezuju nas da doprinosimo izgradnji naših zemalja, zajedno sa svim građanima, muslimanima, židovima i kršćanima.

II. Zajedništvo i svjedočenje unutar Katoličkih crkvi na Bliskom Istoku

Vjernicima naših Crkvi

4,1. Isus nam govori: *"Vi ste sol zemlje, svjetlo svijeta"* (Mt 5, 13,14). Vaše je poslanje, ljubljene vjernici, da budete po vjeri, nadi i ljubavi u svojim društvima kao "sol", koja daje okus i smisao života, kao "svjetlo" koje prosvjetljuje tamu i kao "kvasac" koji preobražuje srca i umove. Prvi kršćani u Jeruzalemu nisu bili brojni. Usprkos tome, oni su mogli donijeti

evanđelje do krajeva zemlje, milošću *"Gospodina koji surađivaše i utvrđivaše Riječ popratnim znakovima."*(Mk 16, 20).

4.2. Pozdravljamo vas, kršćani na Bliskom Istoku, i hvala vam za sve što ste učinili u vašim obiteljima, društvu, Crkvama i narodima. Pozdravljamo vašu ustrajnost u teškoćama, žalostima i tjeskobama.

4.3. Dragi svećenici, naši suradnici u katehetskom, liturgijskome i pastoralnom poslanju, obnavljamo naše prijateljstvo i naše povjerenje. Nastavite prenašati vašim vjernicima revnosno i s upornošću Evanđelje života i tradiciju Crkve preko propovijedi, kateheze, duhovnog vodstva i dobrim primjerom. Utvrdite vjeru Božjeg naroda, kako bi se pretvorila u civilizaciju ljubavi. Dijelite im sakramente Crkve, kako bi ljudi težili obnovi života. Okupljate ih u zajedništvu ljubavi darovanoj po Duhu Svetomu.

Dragi redovnici, redovnice i posvećene osobe u svijetu, izražavamo našu zahvalnost i zahvaljujemo Bogu zajedno s vama za dar evanđeoskih savjeta - posvećenoj čistoći, siromaštvu i poslušnosti - s kojima ste darivali sebe, u slijedenju Krista komu želite svjedočiti svoju ljubav i odanost. Zahvaljujući svojim raznolikim apostolskim inicijativama, vi ste pravo blago i bogatstvo naših Crkvi i duhovne oaze u našim župama, biskupijama i misijama.

Pridružujemo se u duhu pustinjacima, monasima i monahinjama koji su svoje živote posvetili molitvi u kontemplativnim samostanima, tako posvećujući sate dana i noći, noseći u svojim molitvama brige i potrebe Crkve. Svjedočanstvom svog života pružate svijetu znak nade.

4.4. Vjernici laici, izražavamo vam našu duboku zahvalnost i prijateljstvo. Cijenimo ono što činite za svoje obitelji i društvo, Crkve i domovine. Čvrsto stojite usred kušnji i poteškoća. Puni smo zahvalnosti Bogu za darove i talente kojima vas je obdario i s kojima sudjelujete, po snazi krštenja i potvrde, u apostolskom radu i poslanju Crkve, natapajući područje vremenitih stvari duhom i evanđeoskim vrjednotama. Pozivamo vas da svjedočite istinski kršćanski život u vjerskoj praksi svjesno i dobrim moralom. Imajte hrabrosti objektivno naviještati istinu.

Prisutni ste u našim molitvama vi koji patite u tijelu, duši i duhu, koji ste potlačeni, iseljeni,

progonjeni, zatvoreni i zatočeni. Ujedinite svoje patnje onima Krista Otkupitelja i tražite u njegovom križu strpljenje i snagu. Zaslugama vaših patnji, zaslužujete svijetu milosrdnu Božju ljubav.

Pozdravljamo svaku od naših kršćanskih obitelji i gledamo s poštovanjem na poziv i poslanje obitelji kao žive stanice društva, prirodnu školu vrlina, etičkih i moralnih vrjednota. "Obiteljska" crkva prenosi molitvu i vjeru iz naraštaja u naraštaj. Zahvaljujemo roditeljima i djedovima za odgoj svoje djece i unučadi, na primjeru djeteta Isusa koji *"napredovaše u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi"* (Lk 2,52). Zalažemo se za zaštitu obitelji s pastoralom programom, tečajevima pripreme za brak kao i prihvatnim centrima, centrima za savjetovanje otvorenim svima, a posebno parovima u teškoćama, kao i obranom temeljnih prava obitelji.

Na poseban se način obraćamo ženama. Izražavamo našu zahvalnost za ono što ste u različitim razdobljima života: kao djevojke, nastavnice, majke, Bogu posvećene i djelatnice u javnom životu. Hvalimo vas jer štitite ljudski život od početka, pružajući mu skrb i ljubav. Bog vam je dao poseban osjećaj za sve što je vezano za obrazovanje, humanitarni rad i apostolski život. Zahvaljujemo Bogu za vaše djelovanje i nadamo se da ćete moći imati još veću odgovornost u javnom životu.

Prijateljski gledamo na vas djevojke i mladići, kao što je Krist učinio s mladićem u Evanđelju (usp. Mk 10,21). Vi ste budućnost naših Crkvi, naših zajednica, naših zemalja, njihov potencijal i obnavljajuća snaga. Planirajte svoj život pod ljubaznim pogledom Krista. Budite odgovorni građani i pravi vjernici. Crkva vam se pridružuje u vašim naporima kako bi pronašli posao u skladu s vašim sposobnostima, što će pomoći potaknuti vašu kreativnost i osigurati budućnost i formiranje vjerničke obitelji. Prevladajte napasti materijalizma i konzumizma. Budite čvrsti u kršćanskim vrjednotama.

Pozdravljamo čelnike katoličkih obrazovnih ustanova. U nastavi i odgoju tražite izvrsnost i kršćanski duh. Imajte za cilj učvrstiti kulturu prijateljstva, brigu za siromašne i nemoćne. Unatoč izazovima i teškoćama koje trpe vaše ustanove, pozivamo vas da ih održite žive kako bi se osiguralo obrazovno poslanje Crkve i promicao razvoj i dobrobit

naših društva.

Obraćamo se s velikim poštovanjem onima koji rade na socijalnom području. U vašem ste ustanovama u službi ljubavi. Ohrabrujemo i podržavamo vas u ovom poslanju razvitka vođeni bogatim socijalnim naukom Crkve. Kroz svoj rad, vi jačate veze bratstva među ljudima, služeći bez diskriminacije siromašnima, marginaliziranima, bolesnima, izbjeglicama i zatvorenicima. Vi ste vođeni riječima Gospodina Isusa, "sve što ste učinili jednom od ove moje braće, učinili ste meni" (Mt 25,40).

Radujemo se molitvenim grupama i apostolskim pokretima. One su škole produbljivanja vjere za život u obitelji i društvu. Mi cijenimo njihov rad u župama i biskupijama kao i podršku pastirima u skladu s naputcima Crkve. Zahvaljujemo Bogu za te grupe i pokrete, aktivne stanice župe i rasadnike za svećenička i redovnička zvanja.

Cijenimo ulogu pisanih i audio-vizualnih sredstva društvenog priopćavanja. Zahvaljujemo vama novinarima, za suradnju s Crkvom u širenju njenog učenja i njenog djelovanja, a ovih dana i za to što ste širili vijesti o Sinodi o Bliskom Istoku u svim dijelovima svijeta.

Pozdravljamo doprinos međunarodnih i katoličkih medija. Za Bliski istok posebno zaslužuje biti spomenut kanal Tele-Lumičre Noursat. Nadamo se da će moći nastaviti svoju službu informiranja i formiranja o vjeri, rad za jedinstvo kršćana, konsolidaciju kršćanske prisutnosti na Istoku, jačanje međureligijskog dijaloga i zajedništva među ljudima porijeklom s Bliskog Istoka rasutima po svim kontinentima.

Našoj braći u dijaspori

5. Iseljavanje je postao opći fenomen za kršćane, muslimane i židove. Oni iseljavaju zbog istih uzroka proizašlih iz političke i ekonomske nestabilnosti. K tome kršćani počinju osjećati nesigurnost, iako u različitim stupnjevima, u mnogim državama Bliskog istoka. Neka kršćani imaju povjerenje u budućnost i nastave živjeti u svojim voljenim zemljama.

Pozdravljamo vas ljubljani vjernici u vašim raznim državama dijaspore. Molimo Boga da vas blagoslovi. Molimo vas da bi održali živim u vašim srcima i razmišljanjima sjećanje na vaše domovine i svoje Crkve. Vi možete doprinijeti njihovom razvoju i njihov rastu sa vaš-

im molitvama, mislima, posjetima i sa različitim sredstvima, čak iako ste daleko.

Držite imovinu i zemljište koje imajte kod kuće; ne žurite ih napustiti i prodavati. Sačuvajte te nekretninu kao bogatstvo za vas i kao dio zemlje za koju ostajete privrženi i koju ljubite i podržavate. Zemljište je dio identiteta osobe i njegova poslanja; to je životni prostor za one koji ostaju i za one koji će se jednog dana vratiti. Zemljište je javno dobro, dobro zajednice, zajedničko bogatstvo. Ono ne može biti svedeno na pojedinačne interese svojih vlasnika koji svojevrijedno sami odlučuju zadržati ga ili napustiti.

Pratimo vas u našim molitvama, vas djecu naših Crkvi i naših država, koji ste prisiljeni emigrirati. Ponesite sobom svoju vjeru, kulturu i baštinu kako bi obogatili svoje nove domovine koji će vam donijeti mir, slobodu i rad. Gledajte u budućnost s povjerenjem i radošću, uvijek ostanite privrženi vašim duhovnim vrijednostima, kulturnim tradicijama i kulturnom nacionalnom blagu kako bi ponudili zemljama koje su vas primili najbolje od vas samih i onoga što imate. Zahvaljujemo Crkvama zemalja dijaspore koje su prihvatili naše vjernike i ne prestaju surađivati s nama kako bi njima osigurala potrebna pastirska služba.

Migrantima u našim zemljama i našim Crkvama

6. Pozdravljamo sve useljenike raznih narodnosti koji su došli u našu zemlju zbog rada.

Pozdravljamo vas, ljubljani vjernici, vidimo u vašoj vjeri obogaćivanje i podršku za vjeru naših vjernika. S radošću ćemo vam pružiti svaku duhovnu pomoć koju budete trebali. Molimo naše Crkve da obrate posebnu pozornost na tu braću i sestre kao i njihove teškoće, bez obzira na njihovu vjeru, osobito kada su izloženi napadima na njihova prava i dostojanstvo. Oni dolaze do nas, ne samo da pronađu sredstva za život, već da pruže usluge koje su potrebite u našim zemljama. Njihovo dostojanstvo dolazi od Boga. Kao svako ljudsko biće, oni imaju prava koja se moraju poštivati. Nikome nije dopušteno kršiti ta prava. To je razlog zbog kojega pozivamo vlade zemalja domaćina da poštuju i brane njihova prava.

III. Zajedništvo i svjedočanstvo s Pravoslavnim crkvama i Evangeličkim zajednicama na Bliskom Istoku

7. Pozdravljamo Pravoslavne crkve i Evangeličke zajednice u našim zemljama. Radimo zajedno za dobro kršćana, kako bi oni ostali, rasli i razvijali se. Mi smo na istom putovanju. Naši izazovi su isti i naša budućnost je ista. Želimo zajednički pružati svjedočanstvo Kristovih učenika. Samo kroz naše jedinstvo možemo ostvariti poslanje koje je Bog povjerio svima, unatoč različitostima naših Crkvi. Kristova molitva naša je podrška; zapovijed ljubavi nas ujedinjuje, čak iako je još dugi put prema punom zajedništvu.

Hodali smo zajedno u Vijeću crkava na Bliskom Istoku i želimo nastaviti taj hod s Božjom milošću i promicati njegovo djelovanje, s krajnjim ciljem, zajedničkog svjedočanstva za svoju vjeru, služenjem naših vjernika i svih u našim zemljama. Pozdravljamo i potičemo sve inicijative ekumenskog dijaloga u svakoj od naših zemalja.

Izražavamo našu zahvalnost Svjetskom vijeću Crkava i drugih ekumenskih organizacija, koje rade za jedinstvo Crkve, za njihovu podršku.

IV. Suradnja i dijalog s našim sugrađanima Židovima

8. Isto Sveto pismo nas ujedinjuje, Stari je zavjet Riječ Božja za vas i za nas. Vjerujemo sve što je Bog objavio, otkad je pozvao Abrahama, našeg zajedničkog oca u vjeri, oca židova, kršćana i muslimana. Vjerujemo u savez i obećanja koja je Bog povjerio njemu. Vjerujemo da je Riječ Božja vječna.

Drugi je vatikanski koncil izdao dokument *Nostra aetate*, o međureligijskom dijalogu sa židovima, islamom i drugim religijama. Nakon toga su drugi dokumenti pojasnili i razvili odnose sa židovstvom. Također u tijeku je dijalog između Crkve i predstavnicima židovstva. Nadamo se da će taj dijalog moći izvršiti pritisak kod odgovornih da bi se dokrajčio politički sukob koji ne prestaje dijeliti nas i remetiti svakodnevni život u našim zemalja.

Vrijeme je da se zajedno zauzmemo za istinski mir, pravedan i definitivan. Riječ Božja sve nas poziva slušati glas Božji "koji govori o

miru": "Da poslušam što mi to Jahve govori: Jahve obećava mir narodu svomu, vjernima svojim, onima koji mu se svim srcem vrata" (Ps 85, 9). Nije dozvoljeno koristiti biblijsko-teološke stavove koji koriste Božju Riječ kao instrument opravdanja nepravde. Naprotiv, uporaba religije treba dovesti svaku osobu da vidi u drugome lice Božje i odnositi se prema njemu po atributima Boga i njegovih zapovijedi, i to u skladu s Božjom dobrotom, njegovom pravdom, milosrđem i ljubavi za nas.

V. Suradnja i dijalog s našim sugrađanima muslimanima

9. Mi smo ujedinjeni vjerom u jednog Boga i zapovijedi koja kaže: čini dobro i izbjegavaj zlo. Riječi Drugoga vatikanskog koncila o odnosu s drugim religijama položile su temelje odnosa između Katoličke crkve i muslimana: "Crkva gleda s poštovanjem muslimane koji se klanjaju jednom Bogu, životvornom [...] milosrdnom i svemoćnom, koji je govorio ljudima" (*Nostra aetate* 3).

Poručujemo našim sugrađanima muslimanima: mi smo braća i Bog želi da budemo zajedno, ujedinjeni u vjeri u Boga i dvostrukoj zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Zajedno ćemo graditi naša građanska društva na temelju građanstva, vjerske slobode i slobode savjesti. Zajedno ćemo raditi na promicanju pravde, mira, ljudskih prava, vrijednosti života i obitelji. Naša odgovornost je zajednička u izgradnji naših domovina. Želimo ponuditi Istoku i Zapadu model suživota između različitih religija i pozitivne suradnje između različitih civilizacija, za dobro naše zemlje i cijeloga čovječanstva.

Od pojave islama u sedmom stoljeću pa do danas, živjeli smo zajedno i surađivali na stvaranju naše zajedničke civilizacije. Dogodilo se je u prošlosti, kao što se događa i danas, pokoja neuravnoteženost u našem odnosu. Kroz dijalog, moramo eliminirati bilo kakvu neravnotežu ili nesporazum. Papa Benedikt XVI. nam govori da naš dijalog ne može biti prolazna stvarnost. To je životna potreba o kojoj ovisi naša budućnost (usp. Benedikt XVI "Govor predstavnicima muslimanskih zajednica u Kölnu, 20/08/2005). Dakle, naša je dužnost, odgovajati vjernike za međureligijski dijalog, prihvatanje pluralizma i uzajamno poštovanje.

VI. Naše sudjelovanje u javnom životu: apeli vladama i političkim dužnosnicima naših zemalja

10. Cijenimo Vaše napore koje činite za opće dobro i u službi našeg društva. Pratimo vas molitvama i molimo Boga da vodi vaše korake. Obraćamo se vama glede važnosti jednakosti među građanima. Kršćani su izvorni i autentični građani, vjerni svojoj zemlji i odani svim svojim dužnostima prema državi. Prirodno je da oni mogu uživati u svim njihovim građanskim pravima, slobodi savjesti i kulta, slobodi u nastavi i obrazovanju kao i korištenju medija.

Molimo vas da udvostruče svoje napore za uspostavu pravednog i trajnog mira u cijeloj regiji i zaustavite utrku u naoružanju. To je ono što će dovesti do sigurnosti i gospodarskog napretka, to će zaustaviti odlazak u emigraciju koja odnosi iz naših zemalja životnu snagu. Mir je dragocjen dar koji je Bog povjerio ljudima i čiji članovi će biti "mirotvorci: oni će se sinovima Božjim zvati!" (Mt 5, 9).

VII. Poziv međunarodnoj zajednici

11. Državljeni zemalja na Bliskom istoku pozivaju međunarodnu zajednicu, osobito UN-a, da iskreno radi za pravedno i konačno rješenje mira u regiji, i to kroz primjenu rezolucija Vijeća sigurnosti, i usvajanjem pravnih mjera nužnih za okončanje okupacije različitih arapskih teritorija.

Tako će palestinski narod moći imati samostalnu i suverenu domovinu i tamo živjeti u dostojanstvu i stabilnosti. Država Izrael će moći uživati u miru i sigurnosti u međunarodno priznatim granicama. Sveti grad Jeruzalem će biti u mogućnosti pronaći pravedan status koji će poštovati njegove posebnosti, njegovu svetost, vjersku baštinu za svaku od tri religije židovstvo, kršćanstvo i islam. Nadamo se da će rješenje s dvije države postati stvarnost, a ne ostati samo san. U Iraku treba završiti s posljedicama ubilačkog rata i vratiti sigurnosti koja štiti sve svoje građane sa svim svojim društvenim, vjerskim i nacionalnim sastavnicama.

Libanon treba uživati u svojoj suverenosti nad cijelim teritorijem, ojačati nacionalno jedinstvo i nastaviti biti model suživota izm-

eđu kršćana i muslimana, kroz dijalog kultura, religija i promicanja građanskih sloboda.

Osuđujemo nasilje i terorizam, bez obzira na podrijetlo, i bilo koji vjerski ekstremizam. Osuđujemo sve oblike rasizma, antisemitizma, islamofobije i protukršćanstva i pozivamo religije da preuzmu svoju odgovornost u promicanju dijaloga među kulturama i civilizacijama u našoj regiji i diljem svijeta.

Zaključak: nastaviti svjedočiti božanski život koji se je pojavio u osobi Isusa

12. Na kraju, braćo i sestre, govorimo vam s apostolom Ivanom u njegovom prvoj poslanici: "Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrimo i ruke naše opipaše o Riječi, životu - da, život se očitova, i vidjeli smo i svjedočimo, i navješćujemo vam život vječni, koji bijaše kod Oca i očitova se nama - što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama. A naše je zajedništvo s Ocem i sa Sinom njegovim Isusom Kristom." (1 Iv 1,1-3).

Ovaj božanski život, koji se pojavio apostolima prije 2000 godina u osobi našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista, od kojih je Crkva živjela i kojemu je ona dala svjedočanstvo tijekom cijele svoje povijesti, uvijek će ostati život naših Crkvi Bliskog Istoka i predmet našeg svjedočanstva.

Potpomognuti obećanjem Gospodina: "I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28,20), nastavljamo zajedno naše putovanje u nadi, i "nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!" (Rim 5,5).

Priznajemo da nismo do sada učinili, sve što je bilo u našem mogućnostima za bolje živjeti zajedništvo između naših zajednica. Nismo radili dovoljno da vas potvrdimo u vjeri i da vam damo duhovnu hranu koja vam je potrebna u vašim nevoljama. Gospodin nas poziva na osobno i kolektivno obraćenje.

Danas se vraćamo vama puni nade, snage i odlučnosti, noseći sa sobom poruku Sinode i njenih preporuka za zajedničko proučavanje i sastavljanje u život u našim Crkvama, u svakoj pojedinačno. Također se nadamo da će ovaj novi napor biti ekumenski.

Mi vam se obraćamo ovim poniznim i iskrenim pozivom da zajedno dijelimo put obrać-

enja prepuštajući da se obnovimo po milosti Duha Svetoga i povratimo se Bogu.

Blaženoj Djevici Mariji, Majci Crkve i Kraljici mira, pod čiju zaštitu smo stavili rad Sinode, povjeravamo naš hod prema novim

ljudskim i kršćanskim horizontima, u vjeri u Krista i snazi Njegovih riječi: "Evo, sve činim novo!" (Otk 21,5).

Priredio: Marijo Udina

SVETA STOLICA

Apostolska postsinodalna pobudnica "Verbum Domini"

(Sinteza mons. Nikole Eterovića, generalnog tajnika Biskupske sinode Vatikan, 11.11.2010.)

I) Uvod

Apostolska postsinodalna pobudnica *Verbum Domini* predstavlja sveopćoj Crkvi, članovima drugih Crkvi, i kršćanskih zajednica, vjernicima drugih nekršćanskih vjera, kao i ljudima dobre volje, rezultate XII. redovitog zasjedanja Biskupske sinode o "Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve", koje je održano u Vatikanu od 5. do 28. listopada 2008. Na završetku zasjedanja sinodalni oci zamolili su Svetog Oca Benedikta XVI. da "ocijeni mogućnost objavljivanja dokumenta o otajstvu Riječi Božje u životu i poslanju Crkve, kao i u svijetlu godine posvećene svetom Pavlu, Apostolu naroda, u povodu dva tisućljeća od njegovog rođenja" (Prijedlog br.1). Apostolska pobudnica koju danas predstavljamo je rezultat tog izglasanog prijedloga kojega je Sveti Otac Benedikt XVI. rado prihvatio, služeći se doprinosom Stalnog vijeća XII. zasjedanja generalnog tajništva Biskupske sinode.

"*Verbum Domini*" podijeljena je u tri djela i slijedi strukturu teme sinodalnog zasjedanja: "Riječ Božja u životu i poslanju Crkve." Stoga je prvi dio naslovljen "*Verbum Dei*", drugi "*Verbum in Ecclesia*" i treći dio "*Verbum mundo*." Naravno, Pobudnica počinje Uvodom koji daje korisne preliminarne naputke, među kojima je i cilj pobudnice, a završava Zaključkom u kojem su sažete glavne misli.

II) Cilj Apostolske pobudnice

Cilj Apostolske pobudnice je višestruk:

- Priopćiti rezultate XII. redovitog zasjedanja Sinode;
- Ponovno otkriti Riječ Božju, vrelo trajne obnove Crkve;
- Promicati biblijsku animaciju cjelokupnog

pastorala;

- Postati svjedocima Riječi Božje;
- Poduzeti novu evangelizaciju "s uvjerenjem u djelotvornost božanske Riječi" (VD 96);
- Promicati ekumenski dijalog;
- Sve više ljubiti Riječ Božju.

III) Struktura *Verbum Domini*

Apostolska postsinodalna pobudnica podijeljena je u tri dijela sastavljenih od nekoliko poglavlja. Nadahnuta je divnim Proslavom Ivanovog evanđelja.

1) **Prvi dio, "Verbum Dei"**, naglašava temeljnu ulogu Boga Oca, izvora i počela Riječi (usp. VD 20-21), kao i trojstvenu dimenziju objave. Podijeljen je u tri poglavlja. U prvom poglavlju, *Bog koji govori*, ističe Božju volju otvoriti i uspostaviti dijalog s čovjekom, u kojem Bog poduzima inicijativu i objavljuje se na razne načine. Stoga, upotrebljavajući kategoriju *analogije*, dokument raščlanjuje razna značenja božanske Riječi. Bog govori preko stvaranja, posebno muškarca i žene stvorenih na Njegovu sliku i priliku. Govorio je preko proroka. Knjige Starog i Novog zavjeta su Njegova posvjedočena i božanski nadahnuta riječ. Živa tradicija Crkve je također Njegova riječ. Riječ Božja je i njegov muk koji je imao najviši izričaj na križu Gospodina Isusa (usp. VD 21). Sva značenja Riječi Božje vode k Njemu, utjelovljenoj Riječi, punom i savršenom izričaju Riječi Božje. Stoga, *Verbum Domini* ističe kristološki vidik Riječi, istovremeno naglašavajući pneumatološku dimenziju, naglašavajući njezino počelo i svršetak u Bogu Ocu. O ovom dijelu govori se o odnosu tradicije i Pisma kao i temi o nadahnuća i istinitosti Biblije.

Odgovor čovjeka Bogu koji nam govori naslov je drugoga poglavlja. Čovjek je pozvan sklop-

iti savez sa svojim Bogom koji ga sluša i odgovara na njegova pitanja. Bogu koji govori čovjek odgovara vjerom. Najprikladnija molitva je ona izgovorena riječima koje nam je objavio sam Bog i koje su zapisane u Bibliji. Ona često opisuje grijeh čovjeka kao neslušanje Riječi Božje. Taj grijeh je pobijeđen krajnjom poslušnošću Isusa Krista, do smrti na križu (*usp. Fil. 2,8*). Djevica Marija, *Mater Verbi* i *Mater fidei*, pruža primjer savršenog ispunjenja recipročnosti između Riječi Božje i vjere.

Treće je poglavlje posvećeno temi *Hermeneutika Svetog Pisma u Crkvi*. To je dio dokumenta s najviše teorije, ali jako važan za ispravno razumijevanje Riječi Božje. Sveto pismo bi trebalo biti, kao što želi *Dei Verbum*, "duša svete teologije". Crkva je izvorno mjesto tumačenja Biblije. Nakon nekoliko razmišljanja o razvoju biblijskog istraživanja i crkvenog učiteljstva, predstavlja se biblijska hermeneutika II. vaticanskog sabora koju treba otkriti kako bi se izbjegao određeni dualizam svjetovne hermeneutike. Ona bi mogla dovesti do fundamentalističkog i spiritualističkog tumačenja Svetog pisma. Ispravna hermeneutika zahtijeva komplementarnost književnog i duhovnog smisla, sklad između vjere i razuma. Potvrđujući unutaraju jedinstvenost Biblije, *Verbum Domini* ispituje odnos između Starog i Novog zavjeta, ne zanemarujući takozvane "tamne" strane Biblije, usmjerujući se, zatim, na odnos između kršćana i židova na osnovu Svetog pisma. Postoji poseban odnos između kršćana i židova koji dijele dobar dio Pisma, onaj kojega kršćani nazivaju Stari zavjet. Osim toga, kako bi se ispravno razumjelo osobu Isusa Krista, potrebno je prepoznati ga kao sina židovskog naroda, njegove kulture i vjerskog iskustva. S tim povezano značajno je da je po prvi put na Sinodi sudjelovao židovski rabin (*usp. VD 4*).

Apostolska postsinodalna pobudnica razmišlja o Bibliji i ekumenizmu, budući da je Sveto pismo važna poveznica jedinstva između katolika i drugih kršćana, članova Crkvi i kršćanskih zajednica. Čašćenje Biblije i sakrament krštenja predstavljaju temeljnu vezu među onima koji vjeruju u jednoga i trojedinog Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga, čije otajstvo je objavljeno u Svetom pismu.

Pobudnica daje valjane doprinose za dijalog pastira, teologa i egzegeta, kao i za usmjerenje teoloških studija. Dio posvećen hermeuti-

ci Svetog pisma završava spominjanjem nekih svetaca ističući da su sveci najbolji tumači Božje Riječi.

2) **Drugi dio, *Verbum in Ecclesia***, naglašava, da je po božanskoj Providnosti, Crkva dom Božje Riječi koja prihvaća Riječ utjelovljenu i nastanjenu među nama (*usp. Iv 1,14*). Taj dio je podijeljen u tri poglavlja. Prvo, *Riječ Božja i Crkva*, naglašava da je zahvaljujući Božjoj riječi i djelovanju sakramenata, Isus Krist suvremenik ljudima u životu Crkve.

"*Liturgija je povlašteno mjesto riječi Božje*" - naslov je drugog poglavlja gdje se razmatra Riječ Božju u svetoj liturgiji. Ovdje se naglašava životna povezanost između Svetog pisma i sakramenata, posebno Euharistije, budući da je Liturgija Riječi prvi dio svete mise. Dokument razmatra Riječ Božju i sakramente Pomirenja i Bolesničkog pomazanja. Povezanost između sakramenata i Riječi Božje otvara razmišljanje glede sakramentalne naravi Riječi, koju je potrebno dodatno produbiti. Kao jeka misli sinodalnih otaca, *Verbum Domini* naglašava važnost lekcionara kojega je reforma II. vaticanskog koncila obogatila brojnim čitanjima iz Svetog pisma. U tom kontekstu nije se mogla izostaviti važnost naviještanja Riječi i službe čitanja, a iznad svega homilije koja kao tema ima naglašenu važnost u Postsinodalnoj apostolskoj pobudnici. Osim toga, *Verbum Domini* naglašava veliku važnost Riječi Božje i časoslova. Također nudi i dragocjene savjete za animaciju liturgije, slavljenje i naviještanje Riječi Božje, za šutnju, kršćansko liturgijsko vrijeme, isključivost biblijskih tekstova u liturgiji, Biblijom nadahnuto pjevanje, te za posebnu pažnju prema slijepima i gluhima.

Treće poglavlje je posvećeno *Riječi Božjoj u crkvenom životu*, naglašavajući važnost biblijske animacije pastoralna, biblijsku dimenziju kateheze, biblijsku formaciju kršćana, Svetog pisma na velikim crkvenim skupovima, Riječ Božju u odnosu na zvanja. Posebna je pažnja posvećena Riječi Božjoj i pastirima – biskupima, prezbiterima, đakonima, kandidatima za svećenički red – članovima posvećenog života, kao i vjernicima laicima, a posebno u braku i obitelji. Značajan dio poglavlja posvećen je molitvenom čitanju Svetog pisma, posebno *Lectio divina* i marijanskoj molitvi. Poglavlje završava s odgovarajućim razmišljanjima o Riječi Božjoj i Svetoj zemlji, gdje se Riječ Božja

utjelovila, objavila i ljubomorno čuvala u govornom i pisanom obliku.

3) **Treći dio *Verbum mundo*** naglašava dužnost kršćana naviještati Riječ Božju svijetu u kojem žive i djeluju. Podijeljen je na četiri poglavlja. U prvom *Poslanje Crkve: naviještanje Riječi Božje* razmišlja se o poslanju Crkve koja ima za polazište i cilj otajstvo Boga Oca. Riječ Božja priopćila nam je božanski život. Njegova Riječ nas uključuje ne samo kao primatelje, već kao njezine navjestitelje. Tako su svi kršćanici odgovorni za navještaj Riječi Božje od koje proizlazi poslanje Crkve. Ona je usmjerena prvom navještaju, *ad gentes*, onima koji još ne poznaju Riječ, Božju Riječ, ali i onima koji su bili kršćeni, ali ne dovoljno evangelizirani i koji su potrebni nove evangelizacije da bi otkrili Riječ Božju. Vjerodostojnost navještaja Radosne vijesti ovisi o svjedočenju kršćanskog života.

Riječ Božja i zauzimanje u svijetu je naslov drugog poglavlja. U njemu su naznačeni putovi za animaciju složene stvarnosti svijeta preko Riječi Božje. Kršćani su pozvani služiti Riječi Božjoj u najmanjoj braći, a u društvu se zauzeti za pomirenje, pravdu i mir među ljudima. Riječ Božja je izvor djelotvornog i kreativnog milosrđa koje olakšava patnje siromašnima u materijalnom i duhovnom smislu. *Verbum Domini* se, svjetlom Riječi Božje, obraća mladima, migrantima, patnicima, siromašnima. Ona ima također važne ekološke konotacije kršćanskog viđenja stvorenog koje je i u analognom načinu Riječ Božja.

Treće poglavlje je posvećeno *Riječi Božjoj u kulturi*, budući da je Biblija ispravno shvaćena kao veliki kodeks za kulturu čovječanstva, ne-

presušan izvor umjetničkog izričaja do naših dana. Stoga, bilo bi poželjno da Biblija bude poznatija u školama i na fakultetima, te da se sredstva društvenog priopćavanja sve više zauzimaju za njezino širenje, služeći se svim tehničkim mogućnostima. Tema inkulturacije Svetog pisma povezana je s prijevodima i širenjem Biblije, koje treba dodatno povećati. Svakako, Riječ Božja ima potrebu izražavanja u kulturama narodâ, ali ona uvelike premašuje ograničenja ljudske kulture.

Riječ Božja i međureligijski dijalog je tema četvrtog poglavlja. Nakon što je utvrđena vrijednost i suvremenost međureligijskog dijaloga, *Verbum Domini* u svijetlu Riječi Božje, u punini objavljenoj u osobi Isusa Krista, daje dragocjene upute glede dijaloga između kršćana i muslimana, kao i pripadnicima drugih nekršćanskih religija, u okviru vjerske slobode koja uključuje ne samo slobodu naviještanja svoje vjere privatno i javno, već slobodu savjesti i slobodu izbora vlastite vjere.

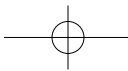
U Zaključku Sveti Otac sve kršćane potiče "da se zauzmu postati sve prisniji sa Svetim pismom" (VD 121). Riječ Božja potiče na poslanje, kako pokazuje primjer svetog Pavla, Apostola naroda. "Tako i danas Duh Sveti ne prestaje pozivati slušače kao i uvjereni i uvjerljivi navjestitelji Riječi Božje" (VD 122). Oni su pozvani biti "vjerodostojni navjestitelji Riječi spasenja", navješćujući "izvor prave radosti.. koja proizlazi od spoznaje da samo Gospodin Isus ima riječi života vječnoga (usp. Iv 6,68)" (VD 123). "Ovaj unutarnji odnos između Riječi Božje i radosti naglašen je upravo kod Majke Božje, *žMater Verbi et Mater laetitiae*" (VD 124).

"Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7)

Papina poruka za Svjetski dan mladih 2011.

Dragi prijatelji, često razmišljam o Svjetskom danu mladih u Sydneyu 2008. Ondje smo doživjeli istinsko slavlje vjere, gdje je Duh Sveti snažno djelovao i stvorio snažno zajedništvo među sudionicima iz svih krajeva svijeta. Taj je skup, kao i svi prethodni, urodio bogatim

plodovima u životima mladih ljudi i u životu same Crkve. Sada svoj pogled upiremo prema slijedećem Svjetskom danu mladih koji će se održati u Madridu u kolovozu iduće godine. Godine 1989., nekoliko mjeseci prije povijesnog pada Berlinskog zida, mladi su hodoč-

astili u Španjolsku, u Santiago de Compostelu. Danas, kada Europa ima silnu potrebu ponovno pronaći svoje kršćanske korijene, za odrеdište svjetskog susreta mladih odredili smo Madrid. Tema tog susreta će biti: "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). Pozivam vas zato na taj susret u Madridu, koji je od iznimne važnosti kako za Crkvu u Europi, tako i za opću Crkvu. Volio bih da svi mladi, kako oni koji dijele našu vjeru u Isusa Krista, tako i oni koji oklijevaju, sumnjaju ili ne vjeruju, mogu doživjeti iskustvo Gospodina Isusa uskrslog i živog i njegove ljubavi prema svima nama, koje može biti presudno za život.

1. Na izvorima vaših najdubljih težnji

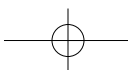
U svakom povijesnom dobu, pa tako i u ovom našem današnjem u kojem živimo i djelujemo, mladi osjećaju duboku želju da međuljudski odnosi budu protkani iskrenošću i solidarnošću. Mnogi pokazuju jasnu želju da izgrađuju istinske prijateljske odnose, upoznaju pravu ljubav, zasnaju vlastitu obitelj, postignu osobnu stabilnost i stvarnu sigurnost, riječju sve ono što može jamčiti vedru i sretnu budućnost. Prisjećajući se svoje mladosti, znam da stabilnost i sigurnost nije ono što najviše zaokuplja misli mladog čovjeka. Nema sumnje da su posao i siguran krov nad glavom veliki i žuran problem, no istodobno je mladost doba u kojem je čovjek u traženju većega života. U doba moje mladosti i mi, tadašnji mladi, tražili smo nešto novo, ne pristajući na prosječnost i malograđanštinu. Htjeli smo ono što je veliko i novo. Htjeli smo pronaći život u svoj njegovoj širini i ljepoti. Naravno, to je bilo povezano i s tadašnjom situacijom u kojoj smo živjeli. Tijekom nacionalsocijalističke diktature i rata bili smo, da tako kažem, "sputani" od tadašnjih vlasti. Zato smo se silno željeli osloboditi tih okova i istražiti sve mogućnosti koje se pružaju čovjeku u svojoj širini. No smatram kako je ta želja mladog čovjeka da se izdigne iznad svakodnevice prisutna u svakom dobu. Mladom je čovjeku svojstveno željeti nešto više od uobičajene svakodnevice, nešto više od sigurnog zaposlenja i osjećati težnju za onim što je doista veliko. Je li to samo isprazni san koji nestaje kada čovjek odraste? Ne nipošto! Čovjek je stvoren za ono što je veliko, za beskonačno. Sve drugo je

nedovoljno. Sveti Augustin bio je u pravu kada je rekao: nemirno je srce naše dok se ne smiri u Tebi. Težnja za većim životom ukazuje na činjenicu da smo Božja stvorenja, da nosimo njegov "otisak". Bog je život i zato svako biće toliko snažno teži životu; napose čovjek, stvoren na sliku i priliku Božju, žudi za ljubavlju, radošću i mirom. Tako shvaćamo da je besmisleno težiti tome da se ukloni Boga kako bi čovjek mogao živjeti! Bog je izvor života; ukloniti ga znači odvojiti se od toga izvora i, neizbježno, ostati bez punine i radosti: "stvorenje naime iščezava bez Stvoritelja" (Drugi vatikanski koncil, konst. Gaudium et spes, 36). Današnja kultura, u nekim dijelovima svijeta, posebice na Zapadu, teže isključiti Boga ili vjeru promatrati kao čisto privatni čin, koji nema nikakvog značenja u društvenom životu. Premda sve vrijednosti koje su u temelju društva – kao što su ljudsko dostojanstvo, solidarnost, obitelj, rad – proizlaze upravo iz Evanđelja, svjedoci smo svojevrstnog "iščeznuća Boga", nekog zaborava, ako ne čak i pravog odbacivanja kršćanstva i nijekanja blaga primljene vjere, što za sobom povlači opasnost gubitka vlastitog dubokog identiteta.

Zato vas, dragi prijatelji, pozivam da učvrstite svoju vjeru u Boga, oca našeg Gospodina Isusa Krista. Vi ste budućnost društva i Crkve! Kao što je apostol Pavao nekoć pisao Kološanima, bitno je imati korijene, čvrste temelje. To osobito vrijedi danas kada mnogi nemaju čvrsta uporišta na kojima graditi život te tako postaju duboko nesigurni. Rašireni relativizam, prema kojemu sve isto vrijedi i ne postoji nikakva istina i nikakav apsolutna referentna točka, ne vodi pravoj slobodi, već nestabilnosti, izgubljenosti, prilagođavanju trenutačnim modama. Vi mladi imate pravo primiti od naraštaja koji su vam prethodili čvrsta uporišta kako biste mogli donositi vlastite odluke i graditi svoj život, kao što mlada biljka treba hranjivu podlogu kako bi njezino korijenje moglo rasti te da bi tako kasnije postala snažno stablo, kadro davati plodove.

2. Ukorijenjeni i nazidani na Kristu

Da bi istaknuo važnost vjere u životu vjernika, želim nešto reći o svakom od tri izraza koje sveti Pavao koristi u ovom svom izričaju: "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vj-

eri" (usp. Kol 2, 7). U tome možemo razabrati tri slike: izraz "ukorijenjeni" doziva u svijest sliku stabla i korijenja koje ga hrani, izraz "nazidani" odnosi se na građenje kuće, dok riječ "čvrsti" upućuje na tjelesni i duhovni rast. Riječ je o vrlo rječitim izrazima. Prije nego što ih počnem tumačiti, treba primijetiti kako su u izvornom tekstu ta tri izraza, gramatički gledano, u pasivu: to znači da je sâm Krist taj koji ukorijenjuje, naziduje i učvršćuje vjernike.

Prva slika je stablo koje je čvrsto prionulo uz tlo pomoću korijenja, koje mu daje čvrstoću i koje ga hrani. Bez snažnih korijena lako bi ga odnio vjetar i ne bi preživjelo. Koji su naši korijeni? To su, naravno, naši roditelji, obitelj, kultura naše zemlje, koji su vrlo važna sastavnica našeg identiteta. Biblija otkriva i drugu sastavnicu. Prorok Jeremija piše: "Blagoslovljen čovjek koji se uzda u Jahvu i kome je Jahve uzdanje. Nalik je na stablo zasađeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod" (Jr 17, 7-8). Za proroka pustiti korijenja znači staviti svoje pouzdanje u Gospodina. Od njega crpimo svoj život. Bez njega ne bismo mogli istinski živjeti. "Bog nam je dao život vječni; i taj je život u Sinu njegovu" (1 Iv 5, 11). Sâm Isus se predstavlja kao naš život (usp. Iv 14, 6). Zato kršćanska vjera nije samo vjerovanje u određene istine, već je prije svega osobni odnos sa Isusom Kristom, to je susret s Božjim Sinom, koji životu daje novu snagu. Kada stupimo u osobni odnos s Njim, Krist nam otkriva naš identitet i, u prijateljstvu s njim, život raste i ostvaruje se u punini. Postoji trenutak u mladosti u kojem si svatko od nas postavi pitanje: koji smisao ima moj život, koju svrhu, kako ga usmjeriti? Ta temeljna pitanja ponekad dugo zaokupljaju čovjekov duh. Postavljamo si pitanje kojim se poslom baviti, kakve društvene odnose uspostaviti, koje osjećaje produbljivati... U vezi s tim ponovno se prisjećam svoje mladosti. Na neki sam način već prilično rano znao da Gospodin želi da budem svećenik. No kasnije, nakon rata, kada sam u sjemeništu i na fakultetu bio na putu prema tom cilju, morao sam iznova zadobiti tu sigurnost. Brojna pitanja zaokupljala su mi misli i srce: je li to sigurno put kojim želim ići? Je li to sigurno Božja volja za mene? Hoću li mu moći biti vjeran i biti potpuno raspoloživ za

njega u njegovoj službi? Takvu odluku nije nimalo lako donijeti, ona zahtijeva mnoga trvenja i borbe. Drukčije i ne može biti. No zatim se javila sigurnost: dobro je tako! Dà, Gospodin me želi, zato će mi dati i snagu. Kada ga slušam, kada zajedno s njim kročim postajem doista to što jesam. Nije važno ispunjavati svoje vlastite želje, već njegovu volja. Tako život postaje autentičan.

Kao što korijeni drže stablo čvrsto zasađeno u tlu, tako temelji daju kući trajnu stabilnost. Po vjeri smo nazidani na Kristu (usp. Kol 2, 7). U svetoj povijesti imamo brojne primjere svetih ljudi, koji su svoje živote gradili na riječi Božjoj. Prvi od njih je Abraham. Praotac naše vjere je poslušao Gospodina kada je od njega zatražio da napusti zemlju svojih predaka i zaputi se u nepoznato. "Povjerovala Abraham Bogu i uračuna mu se u pravednost pa prijatelj Božji postao" (Jak 2, 23). Biti nazidan na Kristu znači na konkretan način odgovoriti na Božji poziv, uzdajući se u njega i provodeći u djelo njegovu riječ. Sâm Isus opominje svoje apostole: "Što me zovete žGospodine, Gospodine!, a ne činite što zapovijedam?" (Lk 6, 46); i, pribjegavajući slici građenja kuće, dodaje: "Tko god dolazi k meni te sluša moje riječi i vrši ih... sličan je čovjeku koji gradi kuću pa iskopa u dubinu i postavi temelj na kamen. A kad bude poplava, nahrupi bujica na tu kuću, ali je ne može uzdrmati jer je dobro sagrađena" (Lk 6, 47-48).

Dragi prijatelji, gradite svoje kuće na stijeni, poput čovjeka koji "iskopa u dubinu". Trudite se i vi svaki dan slijediti Kristovu riječ. Doživljavajte ga kao pravog prijatelja s kojim ćete zajedno putovati na vašem životnom putu. Dok je on uz vas moći ćete se hrabro i s nadom suočavati s teškoćama i problemima, razočarenjima i porazima. Neprestano vam se nude lakše ponude, ali vi primjećujete da se one pokazuju lažnima, ne daju vam vedrinu i radost. Jedino nam Božja riječ pokazuje pravi put, samo je vjera koja nam je prenesena svjetlo koje prosvjetljuje put. Zahvalno primite taj duhovni dar koji ste primili od svojih obitelji i trudite se odgovorno odgovoriti na Božji poziv, postanite zreli u vjeri. Ne vjerujte onima koji vam kažu na ne trebate druge da izgradite svoj život! Pronađite, naprotiv, oslonac u vjeri vama bliskih osoba, u vjeri Crkve i zahvaljajte Gospodinu što ste je primili i što ste je prigrlili!

3. Čvrsti u vjeri

Budite "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (Kol 2, 7). Poslanicu iz koje je preuzet ovaj tekst sveti Pavao je pisao da odgovori na točno određenu potrebu kršćana grada Kolosa. Ta je zajednica bila izložena prijetnji određenih kulturnih strujanja, koje su odvrćale vjernike od evanđelja. Naše današnje kulturno okruženje, dragi prijatelji, ima mnoge sličnosti s onim u kojem su živjeli onodobni Kološani. Naime, u njemu postoji snažna struja laicizma koji želi potisnuti Boga na margine čovjekova života i društva općenito, nudeći i nastojeći stvoriti "raj" bez njega. No, iskustvo nas uči da se svijet bez Boga pretvara u "pakao" u kojem prevladavaju sebičnosti, podjele u obiteljima, mržnje među ljudima i narodima i u kojem nema ljubavi, sreće i nade. Nasuprot tome, tamo gdje ljudi i narodi prihvaćaju Božju prisutnost, klanjaju mu se u istini i slušaju njegov glas, ondje se na konkretan način gradi civilizacija ljubavi, u kojoj se svakoga poštuje u njegovu dostojanstvu, raste zajedništvo, s plodovima koje ono sa sobom nosi. Postoje međutim i kršćani koji su dopustili da ih zavede laicistički način razmišljanja ili ih privlače vjerske struje koje udaljavaju od vjere u Isusa Krista. Neki drugi, opet, premda nisu podlegli zovu istih, jednostavno su dopustili da im se vjera ohladi, što za sobom neizbježno povlači negativne posljedice na moralnom planu.

Braći zaraženoj idejama koje su tuđe evanđelju, apostol Pavao doziva u pamet moć umrlog i uskrslog Krista. To otajstvo je temelj našega života, središte kršćanske vjere. Sve filozofije koje to zanemaruju, smatrajući to "ludošću" (1 Kor 1, 23), pokazuju svoje ograničenosti kada se nađu pred velikim pitanjima koja prebivaju u čovjekovu srcu. Zato i ja, kao nasljednik apostola Petra, želim učvrstiti vas u vjeri (usp. Lk 22, 32). Mi čvrsto vjerujemo da se Isus Krist prinio na križu da nam dadne svoju ljubav; u svojoj mucij ponio je naša trpljenja, preuzeo na sebe naše grijeh, podario nam oprost i pomirio nas s Bogom Ocem, otvorivši nam put vječnoga života. Na taj smo način oslobođeni od onoga što nas najviše smeta u životu: ropstva grijeha, i možemo ljubiti sve, pa čak i neprijatelje, i dijeliti tu ljubav s najsiromašnijom braćom i braćom u nevolji.

Dragi prijatelji, križ nas često plaši jer kao

da nekako poništava život. No križ je zapravo nešto sasvim suprotno! On je Božje "da" čovjeku, najveći izraz njegove ljubavi i vrelo iz kojeg izvire vječni život. Samo nas uskrsli Krist može spasiti, osloboditi od zla i uspostaviti Kraljevstvo pravde, mira i ljubavi. Naime, iz Isusova otvorenog srca na križu je potekao taj božanski život, koji je uvijek dostupan onome koji prihvati podići oči prema Raspetom. Pozivam vas zato da prihvatite Isusov križ, taj znak Božje ljubavi, kao izvor novoga života. Izvan Krista umrlog i uskrslog nema spasenja! Samo on može spasiti svijet od zla i učiniti da poraste Kraljevstvo pravednosti, mira i ljubavi kojem svi težimo.

4. Vjerovati u Isusa Krista, a ne vidjeti ga

U Evanđelju nam je opisano vjersko iskustvo apostola Tome u prihvaćanju otajstva križa i Kristova uskrsnuća. Toma je jedan od dvanaestorice apostola; slijedio je Isusa na njegovu putu; izravni je svjedok njegovih čuda i ozdravljenja; slušao je njegove riječi; iskusio strah zbog njegove smrti. Isus se uvečer prvoga dana u tjednu ukazao apostolima, no Toma nije bio prisutan, a kada su mu ostali apostoli saopćili kako je Isus živ i da se ukazao, izjavljuje: "Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati" (Iv 20, 25).

I mi bismo htjeli vidjeti Isusa, moći razgovarati s njim, još snažnije osjetiti njegovu prisutnost. No, velikom broju današnjih ljudi teško je doprijeti do Krista. Kruže tolike slike Isusa koje se predstavljaju kao znanstveno utemeljene i oduzimaju mu njegovu veličinu, jedincatost njegove osobe. Zato je, tijekom dugih godina proučavanja i razmišljanja, u meni sazrela misao da prenesem drugima nešto od svojeg osobnog susreta s Isusom u jednoj knjizi, gotovo da im pomognem vidjeti, čuti, dotaknuti Gospodina, u kojem nam je Bog došao ususret kako bi ga upoznali. Sâm Isus, naime, ukazavši se iznova učenicima nakon osam dana, kaže: "Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran" (Iv 20, 27). I mi možemo imati opipljiv kontakt s Isusom, dodirnuti, da tako kažem, rukom biljege njegove muke, znakove njegove ljubavi prema nama: on nam

je u sakramentima posebno blizak, daruje se nama. Dragi mladi, naučite "vidjeti" i "susresti" Isusa u euharistiji, u kojoj je prisutan i toliko blizak da nam se daje za hranu na našem životnom putu; u sakramentu pokore, u kojem nam Gospodin očituje svoje milosrđe nudeći nam uvijek svoje oprostjenje. Prepoznajte i služite Isusu također u siromašnima, bolesnima, braći koja su u nevolji i trebaju pomoć.

Otpočnite i njegujte osobni dijalog s Isusom Kristom u vjeri. Upoznajte ga preko čitanja Svetog pisma i Katekizma Katoličke Crkve. Razgovarajte s njim u molitvi, pouzdajte se u njega: on vas neće nikada izdati! "Vjera je prije svega čovjekovo osobno prianjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio" (Katekizam Katoličke Crkve, 150). Tako ćete moći postići zrelu i čvrstu vjeru, koja se neće temeljiti samo na nekom vjerskom osjećaju ili na nejasnom sjećanju na ono što ste u djetinjstvu pročitali u katekizmu. Moći ćete upoznati Boga i živjeti istinski s njim, poput apostola Tome, kada snažno očituje svoju vjeru u Isusa: "Gospodin moj i Bog moj!"

5. Poduprti vjerom Crkve, da bi bili svjedoci

U tome trenutku Isus je uskliknuo: "Budući da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju" (Iv 20, 29). On pritom ima pred očima Crkvu, koja se temelji na vjeri očevidaca: njegovih apostola. Shvaćamo onda da je naša osobna vjera u Krista, rođena iz razgovora s njim, vezana uz vjeru Crkve: nismo izolirani vjernici, već smo, po krštenju, članovi te velike obitelji, a vjera koju ispovijeda Crkva daje sigurnost našoj osobnoj vjeri. Vjerovanje koje molimo na nedjeljnoj misi štiti nas upravo od opasnosti da vjerujemo u nekog boga koji nije Bog kojeg nam je objavio Isus: "svaki je vjernik kao kolut u dugom lancu onih koji vjeruju. Ja ne mogu vjerovati, ako nisam podržan vjerom drugih, a svojom vjerom pridonosim da se podupre vjera drugih" (Katekizam Katoličke Crkve, 166). Budimo uvijek zahvalni Gospodinu za dar Crkve: ona nam pomaže kročiti naprijed sa sigurnošću u vjeri, koja nam daje pravi život (usp. Iv 20, 31).

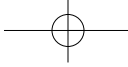
U povijesti Crkve sveci i mučenici iz slavno-ga su Kristova križa crpili snagu da ostanu vjerni Bogu sve do potpunog samopredanja; u

vjeri su pronalazili snagu da pobijede vlastite slabosti i prevladaju sve protivštine. Naime, kao što kaže apostol Ivan, "tko to pobjeđuje svijet ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji?" (1 Iv 5, 5). A pobjeda koja proizlazi iz vjere je pobjeda ljubavi. Koliko je samo negdašnjih i današnjih kršćana koji su živi svjedoci snage vjere koja se izražava u ljubavi: oni su mirotvorci, promicatelji pravde i začetnici boljeg, humanijeg svijeta, svijeta u skladu s Božjim naumom. Ti su ljudi svojom kompetentnošću i sposobnošću u različitim područjima društvenog života djelotvorno pridonijeli dobrobiti čitave zajednice. Ljubav koja izvire iz vjere dovela ih je do vrlo konkretnog svjedoanstva, u djelima i riječima: Krist nije dobro samo za nas same, on je najdragocjenije dobro koje moramo dijeliti s drugima. U dobu globalizacije budite svjedoci kršćanske nade u čitavom svijetu: mnogo je onih koji žele prigriliti tu nadu! Pred grobom prijatelja Lazara, koji je ležao već četiri dana mrtav, Isus, prije nego će ga ponovno dozvati u život, reče njegovoj sestri Marti: "budeš li vjerovala, vidjet ćeš slavu Božju" (Iv 11, 40). Tako i vi, ako budete vjerovali i svakoga dana svjedočili svoju vjeru, postat ćete oruđa koja će drugim mladima poput vas pomoći pronaći smisao i radost života, koja izvire iz susreta s Kristom!

6. Na putu prema Svjetskom danu mladih u Madridu

Dragi prijatelji, još vas jednom pozivam da dođete na Svjetski dan mladih u Madridu. Očekujem svakog od vas s dubokom radošću: Krist vas želi učvrstiti u vjeri po Crkvi. Odluka o vjerovanju u Isusa Krista i njegovu nasljeđivanju nije laka; stoje joj na putu naše nevjere i mnogi glasovi koji pokazuju lakše putove. Ali ne dajte se obeshrabriti, već radije tražite potporu vjerničke zajednice, potporu Crkve! Pažljivo se pripremajte tijekom ove godine za susret u Madridu sa svojim biskupima, svećenicima i odgovornim osobama za pastoral mladih u biskupijama, župnim zajednicama, udrugama i pokretima. Kvaliteta našeg susreta ovisit će ponajprije o duhovnoj pripravi, molitvi, zajedničkom slušanju riječi Božje i uzajamnoj potpori.

Dragi mladi, Crkva računa na vas! Treba vašu živu vjeru, kreativnu ljubav i snagu vaše

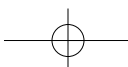

nade. Vaša prisutnost obnavlja, pomlađuje i daje novi polet Crkvi. Zato su svjetski dani mladih milost ne samo za vas, nego za cijeli Božji narod. Crkva u Španjolskoj se aktivno priprema da vas ugosti i doživi s vama radosno iskustvo vjere. Zahvaljujem se biskupijama, župama, svetištima, redovničkim zajednicama, crkvenim udrugama i pokretima, koji veliku dušnu radu na pripremi toga susreta. Gospodin će ih sigurno za to blagosloviti. Neka vas Djevica Marija prati u tim pripremanjima. Ona je, na Anđelov navještaj, s vjerom prihvatila Božju riječ; s vjerom je pristala da Bog izvede

u njoj ono što je naumio. Izgovorivši svoj "da", primila je dar beskrajne ljubavi, koja ju je potaknula da preda samu sebe Bogu. Neka ona zagovara za svakog od vas, mladići i djevojke, kako bi na idućem Svjetskom danu mladih mogli rasti u vjeri i ljubavi. Jamčim vam svoj očinski spomen u molitvi i od srca vas blagoslivljam.

(kta/ika)

*Iz Vatikana, 6. kolovoza 2010.,
na blagdan Preobraženja Gospodnjeg.
Papa Benedikt XVI.*

Govor nuncija D'Errica na 50. redovnom jubilarnom zasjedanju BK BiH

Sarajevo, 3. studeni 2010.

1. Kao papinski predstavnik, s velikom radošću sudjelujem na ovom jubilarnom slavlju Biskupske konferencije BiH, koje vidi ovdje okupljene ne samo biskupe iz BiH, nego također biskupe delegate susjednih biskupskih konferencija, i članove vijeća i organizama iste Biskupske konferencije.

Čast mi je svima prenijeti čestitarski pozdrav poglavara Svete Stolice i poseban blagoslov Svetog Oca: znak njihove duhovne blizine i njihove podrške u svjedočenju vjernosti Bogu i Crkvi koje dajete u ne uvijek lakim okolnostima.

2. Prošlih dana, misleći na ovo jubilarno slavlje, nastojao sam pregledati arhivski materijal koji je ostavio ondašnji apostolski nuncij, kardinal Francesco Monterisi, o osnivanju Biskupske konferencije BiH i njezinoj prvoj sjednici. Našao sam zanimljive elemente koje bih želio ukratko predstaviti.

Kao što ćete se sjetiti, Biskupska konferencija BiH bila je ustanovljena dekretom Kongregacije za evangelizaciju naroda, br. 5350/94, od 8. prosinca 1994., to jest prije 16 godina. Mislilo se započeti djelovanje Konferencije prvom sjednicom koja bi se održala u Zagrebu. To zbog poteškoća uzrokovanih ratom, koji je trajao od 1992.: u Sarajevu je trajala opsada već 1000 dana; u Banja Luci je vladao teror Srba koji su nastojali privesti kraju "etničko čišćenje"; Trebinje nije bilo dostupno Apostolskom upravitelju; Mostar je bio podijeljen udvoje.

Ustvari, prva sjednica je održana upravo u Mostaru, zbog jednoga vrlo jednostavnog razloga: Apostolski nuncij – koji je rezidirao u Vatikanu, u Državnom tajništvu – bio je najavio posjet Hercegovini za posljednji tjedan siječnja 1995. Tako je mons. Perić predložio ostaloj trojici biskupa da se u Mostaru održi prva sjednica. Oni su vrlo rado pristali na prijedlog, usprkos nevoljama rata, ne samo da bi susreli Apostolskoga nuncija, nego također da bi započeli djelovanje Biskupske konferencije na području BiH.

Inauguralna sjednica je održana tijekom prijepodneva 27. siječnja 1995. u jednoj dvo-

rani provizornoga Biskupata u Mostaru jer su sjedište Ordinarijata ove biskupije zapalili Srbi, i bilo skoro posvema razoreno, za vrijeme prve faze rata. Mons. Sudar nije mogao sudjelovati jer je bio zauzet u Sarajevu, također da predstavlja kardinala Puljića, na komemoraciji 1000 dana opsade grada. Osim Apostolskoga nuncija, kardinala Puljića, mons. Komarice i mons. Perića, prisutni su bili umirovljeni mostarski biskup mons. Pavao Žanić, splitsko-makarski nadbiskup mons. Ante Jurić i dubrovački biskup mons. Želimir Puljić.

Apostolski nuncij je bio tumač duhovne blizine Svetog Oca i poglavara Svete Stolice. Posebice – u ime Svetog Oca – izgovorio je riječi visokoga poštovanja za biskupe Zemlje, koji su "u izvanredno teškim okolnostima" – rekao je – davali odlično svjedočanstvo hrabrosti, velikodušnosti, apostolske revnosti i pastoralnoga razumijevanja. Na kraju svoga govora, Papinski predstavnik zaželio je da djelovanje novorođene Biskupske konferencije mogne sve više promicati veze sa Svetom Stolicom i suradnju među partikularnim Crkvama u BiH, pred izazovima s kojima se katoličke zajednice moraju sučeliti.

Radovi prve sjednice su svečano završeni 29. siječnja, euharistijskom koncelebracijom, obavljenom u mostarskoj katedrali, koja je bila teško oštećena bombardiranjima. Predsjedao joj je kardinal Puljić, a sudjelovali su brojni svećenici, redovnici i redovnice, i veliko mnoštvo vjernika, koji su ispunili crkvu. U isto vrijeme su proslavljani ne samo ustanovljenje Biskupske konferencije BiH, nego također promaknuće u kardinalski grimiz sarajevskoga nadbiskupa, koji je u Mostaru bio prvi put nakon kozistorija od 26. studenoga 1994.

3. Sjetit ćete se da je ustanovljene Biskupske konferencije BiH, među tolikim odobravanjima izazvalo i pokoju zbunjenost, jer – govorilo se – riskirala je da podijeli jedan hrvatski katolički narod. Dakle, da se rastjera svaka dvojba, za vrijeme te prve sjednice, mons. Perić je bio izabran odgovornim za zajedničke sektore s Hrvatskom biskupskom konferencijom,

i njemu je bila povjerena zadaća za pripravi, zajedno s predstavnicima Hrvatske biskupske konferencije, zajedničke točke dviju konferencija sestara. Drugim riječima, biskupi su htjeli odmah naglasiti jedinstvo misli i srca koje je ostajalo među biskupima BiH i onih iz Republike Hrvatske, iako u različitosti dviju biskupskih konferencija.

Glede toga, bila je vrlo jasna izjava koja je objavljena 29. siječnja, na završetku zasjedanja. Ovom izjavom, između ostaloga, biskupi su ponovno zahvalili Svetom Ocu što je prihvatio njihov zahtjev da ustanovi Biskupsku konferenciju BiH. Zatim su donijeli jedan izvadak iz pisma kardinala Kuharića od prethodnoga 26. siječnja, i dodali su primjedbe koje vrijedi ponovno pročitati:

“Za zahvalnošću smo primili – pisali su oni – pismo (od 26. siječnja ž95.) predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, kardinala Franje Kuharića, zagrebačkoga nadbiskupa, koji nam je između ostaloga napisao: ‘Bit ćemo povezani s Vama u razmišljanjima i traženju rješenja pastoralnih problema, u okviru svih mogućnosti Kanonskoga kodeksa i preporuka Svete Stolice. Crkva među Hrvatima ostaje ipak jedna stvar, iako pod okriljem dviju biskupskih konferencija, i iako na područjima dviju međunarodno priznatih država.’ Također mi ističemo činjenicu da ćemo nastojati djelovati jednodušno za dobro Crkve u hrvatskom narodu, kojemu pripadamo po svijesti, povijesti, jeziku i duhu. U sporazumu s članovima Hrvatske biskupske konferencije i s prijedlozima Svete Stolice, zalagat ćemo se, kao dva crkvena pravna subjekta, za najviši stupanj suradnje, zajedništva i jedinstva.”

4. Ovo sam našao u arhivskom materijalu koji je ostavio kardinal Monterisi. Moram dodati ipak – iz svog osobnog iskustva služenja u BiH – da koji put biva predočena jedna druga zbunjenost. To jest: je li bilo prikladno ustanoviti jednu biskupsku konferenciju sastavljenu samo od četiri biskupa? I ne predstavlja li to strukturalno ograničenje, imajući u vidu golem rad koji je jedna biskupska konferencija pozvana obavljati, od zasjedanja u zemlji i inozemstvu, vijeća, komisija, organizama koje predviđa pravni ustroj biskupskih konferencija?

Dakle, uvijek postoji pokoja poteškoća za male biskupske konferencije, i tako za našu. Ali upravo stoga moramo biti vrlo zahvalni našim biskupima – kojih je bilo četiri na prvom zasjedanju, i četiri su ostali do prošloga mjese-

ca rujna – za divnu revnost kojom su znali naći vrijeme i energije naspram obvezama koje su im dolazile na razini biskupske konferencije, kao dodatak onima koje su već imali u vlastitim biskupijama.

Sveta Stolica je bila vrlo svjesna ovog ograničenja, ali je rado prihvatila njihov zahtjev da ustanovi novu Biskupsku konferenciju, naročito zbog jednoga razloga koji je potkrijepio prije dvije godine nadbiskup Dominique Mamberti, čelnik vatikanske diplomacije, u intervjuu danom Katoličkom tjedniku, na završetku svoga službenog pohoda BiH, u mjesecu travnju 2008. Što je rekao nadbiskup Mamberti?:

“Smatram da Hrovati Bosne i Hercegovine ne bi smjeli dati ni dojam da su strana grupa ili možda manjina. Bez njihova sudjelovanja, sama Bosna i Hercegovina bi bila nezamisliva, jer je njihov prvi doprinos, fundamentalan i odlučujući, upravo da promiču miran suživot druga dva konstitutivna naroda: bosanskih Srba i bosanskih muslimana. Biskupska konferencija BiH ima dakle vlastitu posebnost, koja bi se rastopila ako bi ona bila posvećena integrirana u sestru iz Hrvatske.”

5. htio bih sada ukratko spomenuti jednu drugu važnu točku. Čitajući zapisnik prve sjednice iz Mostara, bio sam pogođen jednom pojedinošću: već onda su se pojavili jasno ocrtani opći kriteriji rada sljedećih sjednica, koje sam mogao iskusiti i cijeniti ovih posljednjih godina. To jest: s jedne strane zauzetost promicanja, poticanja i usklađivanja pastoralnih djelovanja u Zemlji; s druge budan i pozoran pogled na društveno i političko stanje – onda dramatično, ali još složeno i delikatno.

Biskupi su vršili također ovu službu “moralne savjesti” Zemlje, hrabro i odlučno, naravno u granicama svojih nadležnosti crkvenih osoba. Oni su pozivali sve, bez razlike, na velika načela morala i pravde radi izgradnje boljega društva i pravednoga mira. Pozivali su na čitanje također u poteškoćama znakova Božje volje. Činili su da narod Božji, koji im je povjeren, osjeća da je Bog bliz svomu narodu i u trenucima kušnje.

Naravno da imam u vidu rezerve koje su došle od onih koji smatraju da su biskupi u nekim situacijama otišli do granice svojih nadležnosti crkvenih osoba. Ipak, htio bih ponovno ustvrditi također ovdje da se – u globalnom vrednovanju ovih istupa – ne mogu zaboraviti uistinu izvanredne situacije u koji-

ma su oni dizali svoj glas; i da se ne može staviti u raspravu njihova iskrena želja da uvijek dadnu nesebičan doprinos punom pomirenju i napretku naroda koji žive u BiH.

6. Za sve dobro koje je učinjeno u ovih 50 sjednica, u rasponu od skoro 16 godina, danas zahvaljujemo Bogu, vječnom Gospodaru povijesti. Posebice ćemo to učiniti večeras, u svečanoj euharistijskoj koncelebraciji u sarajevskoj katedrali.

Ali osjećam također ugodnu dužnost da po-

novim svakomu od biskupa članova Biskupske konferencije BiH, sadašnjem i prethodnim generalnim tajnicima i njihovim suradnicima poštovanje i zahvalnost Svete Stolice za ono što su ostvarili ovih godina. Želja je – koju pratimo jakim molitvom – da također iz ovoga jubilarnog slavlja mognu proizaći obnovljene energije – fizičke i duhovne – da bi nastavili biti dostojni pastiri stada koje im je povjereno i pouzdane moralne vođe za ove narode.

(kta)

Priopćenje s 50. jubilarnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 5. studenoga 2010.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je od 3. do 5. studenoga 2010. u Sarajevu 50. jubilarno redovno zasjedanje pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr. Franje Komarice. Svečarsko-radni dio zasjedanja prvog dana održan je u prostorijama Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, a radni dio u Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom. Osim svih članova Biskupske konferencije BiH, na zasjedanju su sudjelovali delegati: Hrvatske biskupske konferencije mons. Ante Ivas, biskup šibenski, Talijanske biskupske konferencije mons. Sebastiano Dho, nedavno umirovljeni biskup Albe, Slovenske biskupske konferencije mons. Stanislav Lipovšek, biskup celjski, te predsjednik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Beogradu mons. Stanislav Hočevar, nadbiskup beogradski. Biskupi su s osobitom radošću izrazili dobrodošlicu svom novom članu mons. Marku Semrenu, pomoćnom biskupu banjolučkom.

Biskupi su s osobitom pozornošću primili riječi apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini nadbiskupa Alessandra D'Errica koji im je, kao papinski predstavnik, prenio čestitarski pozdrav poglavara Svete Stolice i poseban blagoslov Svetog Oca: znak njihove duhovne blizine i njihove podrške u svjedočenju vjernosti Bogu i Crkvi koju daju u ne uvijek lakim okolnostima.

Zahvalni za sudjelovanje delegata susjednih Biskupskih konferencija, biskupi su sa za-

hvalnošću primili riječi njihove potpore i izraženu želju za daljnjom suradnjom i izmjenom iskustava na dobro krajevnih Crkava. Iskazali su svoju otvorenost za suradnju s Međunarodnom biskupskom konferencijom sv. Ćirila i Metoda u pripremi za obilježavanje 1700. obljetnice Milanskog edikta kojim je kršćanstvo dobilo slobodu.

Biskupi izražavaju svoju iskrenu zahvalnost svim sadašnjim i bivšim članovima Vijeća i Komisija kao i djelatnicima tijela Biskupske konferencije. Radosni su što su im se u svečarskom radnom dijelu, osim vijećnika i djelatnika, pridružili i svi članovi Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica te izrazili svoju otvorenost za suradnju na dobro svojih i biskupijskih zajednica te cijele krajevne Crkve u Bosni i Hercegovini.

Iznoseći retrospektivu gotovo šesnaestogodišnjeg djelovanja Biskupske konferencije BiH, počevši od njezina osnutka u teškim ratnim godinama 8. prosinca 1994. pa do danas, biskupi BiH su se osvrnuli na svoj dosadašnji rad na planu krajevne Crkve kroz poduzimanje zajedničkih pastoralnih inicijativa, vođenje Vijeća, Komisija i drugih tijela BK BiH, ekumenska i dijaloška nastojanja, susrete s višim redovničkim poglavarima i poglavaricama, zauzimanje za ljudska prava, istupe u vezi s izgradnjom pravednog mira u Bosni i Hercegovini itd. Svjesni bremena odgovornosti koje im je povjereno ali i molitvene i druge potpore bisk-

BK BiH

upijskih zajednica, žele još s većom ljubavlju u budućnosti služiti Kristu Gospodinu, članovima svojih biskupijskih zajednica, ali i svakom čovjeku u Bosni i Hercegovini osobito onima na rubu društva.

Pohodom sjedištu Franjevačke provincije Bosne Srebrene biskupi su izrazili zahvalnost ovoj franjevačkoj zajednici za njezino sedamstoljetno djelovanje na ovim prostorima, a preko njih i za djelovanje svih redovnika i redovnica koji daju osobiti doprinos svetosti Crkve kroz molitvu i djelovanje na socijalnom planu. Hodočasteći u svetište Gospe Stupske i moleći pred njezinom čudotvornom slikom, biskupi su izrazili svoju duboku zahvalnost moćnom zagovoru nebeske Majke što ih je čuvala i zagovarala u obnašanju odgovorne zadaće. Pohodom pojedinim mjestima koji simboliziraju stradanja građana glavnog grada Bosne i Hercegovini, biskupi su odali poštovanje svima koji su tijekom rata pretrpjeli bol na duši i tijelu u bilo kojem dijelu ove zemlje.

Biskupi su se osvrnuli na provođenje zaključka s posljednjeg zasjedanja održanog od 12. do 14. srpnja 2010. u Banjoj Luci. Saslušali su izvješća svojih delegata te odredili one koji će ih predstavljati na budućim susretima u domovini i u inozemstvu.

Biskupi podupiru rad Odbora za mlade pri Vijeću za laike BK BiH i Ureda za mlade BK BiH te ih potiču da se angažiraju na pripremi sudjelovanja mladih katolika iz Bosne i Hercegovine na predstojećem Svjetskom danu mladih u Madridu. Potiču ih da i dalje blisko surađuju s Odborom za mlade Hrvatske biskupske konferencije. Imajući u vidu broj katolika i stanje biskupijskih zajednica u BiH, zaključili su da sljedeće 2011. godine neće biti održan Susret hrvatske katoličke mladeži BiH te da će o mogućnosti gostoprimstva jednog od budućih susreta sveukupne hrvatske katoličke mladeži

razgovarati na zajedničkom susretu s Hrvatskom biskupskom konferencijom.

Biskupi su razmotrili temu odnosa Biskupske konferencije i dijecezanskog biskupa te razmišljali o iznalaženju načina za još usklađenije pastoralno djelovanje i još jasnije prenošenje nauka Crkve u skladu s uvjetima života vjernika u Bosni i Hercegovini te još učinkovitiji rad na području apostolata i karitativnoga djelovanja.

Biskupi su odlučili da susreti svećenika na razini cijele Bosne i Hercegovine ubuduće budu organizirani svake treće godine. Još jednom zahvaljuju svim svećenicima koji su 2. lipnja 2010. na Kupresu sudjelovali na svršetku Svećeničke godine, a napose zahvaljuju svima koji su se uključili u organizaciju spomenutog susreta.

Razmotrivši Izvršnu presudu Općinskog suda u Sarajevu kojom se nalaže Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom deložacija iz dijela njegovih prostorija, čime kulminiraju slučajevi dugogodišnje prakse presuda prema pojedincima i ustanovama u Bosni i Hercegovini, izrazili su zaprepaštenost ovakvim odnosom, dali potporu Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom očekujući da će nadležne institucije naći načine kako ispraviti ovu i ovakve nepravde.

Biskupi su u sarajevskoj katedrali Srca Isusova, 3. studenog slavili Svetu misu za pokojne nadbiskupe, biskupe i svećenike te redovnike i redovnice koji su djelovali u Vrhbosanskoj i svim drugim biskupijama u Bosni i Hercegovini. Euharistiju je predslavio kardinal Puljić, a propovijedao je biskup Komarica.

Slavili su Euharistiju, 4. studenog na spomendan sv. Karla Boromejskog, u kapelici Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu, a prigodnu homiliju održao je biskup Semren.

Tajništvo BK BiH

“Nosite jedni bremena drugih i tako ćete ispuniti zakon Kristov” (6,2)

Poruka Mons. dr. Franje Komarice, predsjednika BK BiH, za Nedjelju Caritasa 2010.

Dragi Kristovi vjernici,
kao podlogu za naše razmišljanje o temi u prigodi ovogodišnjeg obilježavanja Dana Ca-

ritasa na području naše Biskupske konferencije uzeli smo riječi iz poslanice apostola Pavla Galaćanima: “Nosite jedni bremena drugih i tako

ćete ispuniti zakon Kristov" (6,2).

Život kršćana ima svoj specifičan teret, svoje breme, koje je pojedincu često teško nositi samom. Taj teret, to breme, jesu sva razna životna opterećenja prouzročena subjektivnim ograničenostima i slabostima ili objektivnim sebičnostima i(li) zloćom.

Zato smo pozvani jedni drugima pomoći u duhovnim ili tjelesnim potrebama. To ćemo biti i u stanju, ako se trudimo ne ugađati samo sebi nego i našem bližnjemu na njegovo dobro, kako nas potiče isti apostol Pavao u svojoj poslanici Rimljanima (usp. 15,1).

Taj svojevrtni, nužni "izlazak" iz sebe i "dolazak" k drugome zorno nam je najprije vlastitim primjerom pokazao Bog. On je "izišao" iz sebe i došao k nama svojim stvorenjima, na osobito učinkovit i prepoznatljiv način – u osobi svoga utjelovljenog Sina Isusa Krista. U Kristovu životu, nauku, trpljenju i smrti Bog nam je darovao samoga sebe, svu svoju ljubav. Svi smo mi Božjom ljubavlju obasjani i to svjetlo njegove ljubavi želi se nastaniti u našim srcima i iz njih biti djelotvorno za naše bližnje. Iako je utjelovljeni Sin Božji uskrsnuo i vratio se u slavu svog nebeskog Oca, on je također trajno u svojoj Crkvi, među nama na zemlji, u ljudskom obličju, da umnoži svoju ljubav na zemlji. On želi našim nogama prolaziti ovom zemljom, našim blagim očima i licem želi i danas obradovati mnoge, njihove rane želi poviti našim otvorenim rukama, našim neumornim koracima želi ići u potragu za izgubljenom ovcom, tj. svojom braćom i sestrama, našim smirenim glasovima i riječima On želi utješiti ožalošćene, poučiti neuke i neupućene, a opomenuti bahate i nadmene, koji zavode ili preziru ljude, zloupotrebljavaju ih ili iskorištavaju.

Kroz način našeg života On želi uvijek iznova pokazati svoju beskrajnu ljubav i prema svome nebeskom Ocu i prema nama, svojoj braći i sestrama na zemlji.

Ako nama Krist dariva svoju ljubav, mi smo dužni primiti je i biti mu zahvalni. Zahvalnost svoju mi ćemo očitovati u izvršavanju njegove jasne zapovijedi: "Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio" (1 Iv 15,12). Isti Isusov apostol Ivan, koji nam donosi ovu jasnu Isusovu zapovijed, tumači u svojoj Prvoj poslanici kako se treba očitovati ta naša ljubav: "Ne ljubimo riječi i jezikom već djelom i istinom" (1 Iv 3,18). Dakle, samo konkretnim djelima

ljubavi, a ne sa samom knjigom Svetog Pisma, odn. Evandjelja i samim poznavanjem njihova sadržaja, mi kršćani možemo naviještati dragocjenu kršćansku poruku svojim suvremenici i sugrađanima.

Te nas dužnosti, dobivene od našeg božanskog Učitelja, Vođe i Spasitelja ne može osloboditi nikakva životna situacija, nikakva politička ni gospodarska kriza, nikakav ovozemaljski "sporazum" ili nesporazum između onih koji o nama odlučuju, kakav ćemo život provoditi.

Isus jasno i glasno reče za sva pokoljenja do sudnjega dana važeće, presudne riječi: "Što ste učinili jednom od moje najmanje braće, meni ste učinili" (Mt 25,40). U tim riječima je sadržana garancija Božjeg blagoslova, koji je namijenjen svima, ako ga žele primiti.

Ove Isusove riječi trebale bi za nas značiti više nego sve odluke i naredbe svih ministarstava socijalne ili sigurnosne skrbi, više nego sva mudrost i znanje cijeloga svijeta. One nas trebaju poticati da neumorno tražimo mogućnosti, kako da iskažemo svoju ljubav Bogu u siromasima i potrebnima svake vrste, pod čiji lik se sâm Bog zaklonio. Jer ljubav – ako je prakticiramo – ujedno pokriva i mnoge grijeha – kako stoji u jednoj od starozavjetnih knjiga (usp. Izr 10,12). A svaki od nas mora priznati da je grješan.

Veliki i neumorni apostol ljubavi prema bližnjemu, nedavno preminuli svećenik i redovnik Werenfried van Straaten istinito je rekao: "S Nebom nema poštanskog prometa. Tko želi Bogu poslati svoje pismo, mora ga adresirati na čovjeka u kojem Bog stanuje".

Apostol nas Ivan u svojoj Prvoj poslanici ozbiljno potiče na razmišljanje o istinitosti našeg kršćanskog života, našeg nasljedovanja Krista. On ovako veli: "Tko ima dobra ovoga svijeta i vidi brata svoga u potrebi pa zatvori pred njim srce – kako ljubav Božja ostaje u njemu?" (1 Iv 3,17).

Kao članovi Kristove Crkve, Božjeg izabranog naroda Novog Saveza, ne bismo smjeli imati mirnu savjest, ako mislimo da je Crkva osiguravajuće društvo, gdje možemo biti sigurni da ćemo spasiti svoju dušu, a da se ne brinemo za druge, za svoje bližnje, ako u svojoj iskrivljenoj pobožnosti svoju ljubav ograničimo na svoj odnos prema Bogu koga ne vidimo, a zanemarujemo svoje bližnje koji su porud nas, i koji pod svojim teretima stenjući, vapse za našom pomoći. "Jer, tko ne ljubi svoga

BK BiH

brata koga vidi, Boga koga ne vidi ne može ljubiti" veli apostol Ivan (1 Iv 4,20). Tko zapušta siromahe i nemoćne, taj stvara od Crkve jedan ekskluzivni klub, u kojem nema mjesta za one, u čijoj se patnji mogu vidjeti suze samoga Krista!

U svetoj euharistiji mi primamo živoga Krista pod prilikama kruha i vina. U siromašnima i potrebnima naše pomoći, koji kucaju na vrata našega srca, mi primamo također živoga Krista pod prilikama tijela i krvi. U oba slučaja je isti Krist, koji je Gospodar Neba i zemlje, Sudac svih nas. Poučio nas je kako će se na posljednjem sudu postaviti prema nama: Bio sam gladan, gol, nemoćan, bolestan, beskućnik, prognanik... (usp. Mt 25,34—46). On poručuje da nas neće kao svoje prepoznati, ako mi njega ne prepoznavamo među gladnima, nemoćnima, bolesnima, zapuštenima, osamljenima, prognanicima, potrebitima, obespravljenima, koji nemaju mogućnosti ni prava imati svoj dom i živjeti dostojno čovjeka kao djeteta Božjega.

Ne dozvolimo sebi da nam se to dogodi! Imamo sigurno dovoljno prigoda u svom životnom okruženju, u svojoj župnoj zajednici. Naše životno opredjeljenje treba biti dragovoljno, svakodnevno stavljanje sebe na raspolaganje da drugome pomognemo, ne iz nekog koristoljublja nego iz ljubavi da budemo na usluzi drugome. Dragovoljac, kao Kristov nasljednik, Kristov učenik trudit će se da bude sličan samome Kristu koji je svojim primjerom pokazao da je došao na ovu zemlju služiti nama ljudima. Zato dragovoljac – volonter – u Crkvi ima za prijatelja i Isusa i svoga bližnjega, kojemu pomaže u njegovim životnim poteškoćama.

Dragovoljci nisu u župnoj zajednici samo oni, koji su službeni članovi župnih pastoralnih ili ekonomskih vijeća, nego i oni koji se rado – dragovoljno i bez očekivanja plaće – odazivaju u djelovanju naših župnih i biskupijskih Caritasa, u raznim udrugama i zajednicama vjernika koje se – hvala Bogu – osnivaju u

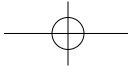
sve većem broju naših župa. Posebno želim istaknuti sve veći broj dragovoljaca među mladim kršćanima, što je za svaku pohvalu! Da djelovanje kršćanskih dragovoljaca po našim župama bude što učinkovitije nužno je da se oni međusobno povežu, da održavaju redovne susrete, da se međusobno informiraju i što bolje organiziraju za činjenje dobrih djela ljudima u potrebi. Naravno da nije dovoljno biti danas dragovoljac, a sutra više ne. Dok god možemo – a braće i sestara u potrebama bit će uvijek i svugdje – mi se trebamo truditi dragovoljno im pomagati – u iskrenoj i ispravnoj kršćanskoj solidarnosti, u traženju i nalaženju konkretnih učinkovitih načina za ublažavanje njihove bijede, za ispravljanje nepravde ako ih ona tare, za afirmaciju njihova ljudskog dostojanstva. Trebamo ih ne sažalijevati, nego im pomoći da i oni sami sebe pomažu koliko god mogu, da ne klonu duhom i padnu u beznađe.

Nalazimo se u svetom vremenu Došašća, naše duhovne priprave za najradosniji kršćanski blagdan – Božić. U ovom smo vremenu svi pozvani dublje i iskrenije razmišljati o svom osobnom i zajedničkom poslanju u našem životnom okruženju, o svojoj dužnosti da unosimo među naše bližnje Duh ljubavi, poštovanja, razumijevanja, praštanja i djelotvorne nade.

Zato, ako je potrebno, otvorimo još šire svoja srca, kako bi se u njih mogla u što većoj mjeri naseliti Božja ljubav i kako bismo bili i sami istinski sretni i druge oko sebe obdarivali svojom ljubavlju i srećom.

Tako će nam biti i ovo vrijeme Došašća i dragi blagdan Kristova Utjelovljenja – Božić doista sretni i blagoslovljeni, a što Vam – također u ime Caritasa naše Biskupske konferencije od srca i želim.

*Dr. Franjo Komarica,
Predsjednik BK BiH*

**Prečasni gospodin
Marko Zubak, rektor
Stadlerova 5
BiH – 71000 Sarajevo**

Datum: 07. travnja 2010.
Broj: 557/2010

Prečasni gospodine Rektore!

Ovim Vama odgojiteljima i bogoslovima obznanjujem slijedeće odluke:

Život u Bogosloviji jednog bogoslova obvezuje u roku davati godinu za godinom. Ukoliko netko nakon ispitnog roka ostavi preko pet ne položenih ispita, samim tim prestaje mu pravo boravka u Bogosloviji, a o njegovom statusu bogoslova će se razmisliti na osnovu svih drugih kriterija života i rada u Bogosloviji. Svakako da će se uzeti u obzir izvanredni događaji i uvjeti, ali u redovnom životu se traži od svakog bogoslova da na vrijeme položi ispite, jer postoje uvjeti za redovno studiranje.

Za jednog kandidata za svećenika je normalno živjeti sakramentalno i duhovno tijekom akademske godine, kao i preko ferja u župi ili po znanju župnika izvan župe. Ukoliko netko nema duhovnog vodstva i ne živi sakramentalno, ne može se govoriti o duhovnom zvanju. Njegov sakramentalni i duhovni život se očituje u svakodnevnom životu bogoslovske zajednice, savjesnom izvršavanju dnevnog reda, odnosu prema kolegama bogoslovima, profesorima, odgojiteljima i svima s kojima kao kandidati za svećeništvo surađuju i kontaktiraju. Tko ne pokazuje već sada tu cjelokupnost odnosa prema duhovnom životu, intelektualnom radu i bratskoj ljubavi prema svima, takvome uistinu, uz sve razumijevanje i poštovanje, nije mjesto u Bogosloviji koja ima prvotnu svrhu spremanje kandidata za svećenike, a kojima je molitva i sakramentalni život izvor snage i glavna nit rasta u vjeri. Lijepo nas u tome poučava sv. Jakov u svojoj poslanici da je vjera bez djela mrtva... (*Usp. Jak. 2,14-26.*)

Ukoliko netko ima potrebu za slobodnom godinom, radi studija ili drugih razloga, ne može to uzeti samovoljno i bez dogovora i odobrenja mjesnog biskupa čiji je bogoslov kandidat. Nakon odobrenja biskupa, tada stupa dogovor s poglavarima u Bogosloviji. To nije prazna godina, nego osmišljena godina uz duhovno praćenje.

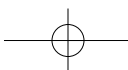
Ove odluke obznanite bogoslovima, te ih se treba pridržavati i Uprava i bogoslovi.

Sve Vas iskreno pozdravljam u Gospodinu i na sve zazivam Božji blagoslov.

Preč. Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

s. M. Marina Piljić, provincijalna glavarica
Družba SMI – Provincija Bezgrješnog začeća BDM
Bjelave 54
BiH – 71000 Sarajevo

Predmet: Odobrenje Statuta Prijatelja Malog Isusa na prostoru Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 9. listopada 2010.
Broj: 2063/2010

Primio sam Vašu Zamolbu za odobrenje Statuta Prijatelja Malog Isusa br. 180/10 od 12. srpnja 2010. godine. U toj zamolbi navodite da je Hrvatska Biskupska Konferencija odobrila isti Statut za Hrvatsku br. 259/09 od 28. lipnja 2009. godine.

Na temelju Zakonika kanonskog prava – kan: 312 § 2; 314; 322 § 2, te na temelju odobrenja HBK, ovim odobravam Statute Prijatelja Malog Isusa za područje Vrhbosanske nadbiskupije.

Želim da Družba Služavki Malog Isusa i kroz ovu djelatnost po Prijateljima Malog Isusa ostvaruje plemeniti apostolat u duhu sluge Božjeg Josipa Stadlera, vrhbosanskog nadbiskupa i utemeljitelja Družbe.

Želeći Vam uspješan i blagoslovljen rad iskreno Vas pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dekanima Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na sastanak

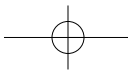
Datum: 20. listopada 2010.
Broj: 1938/2010

U pastoralnom kalendaru za 2010. godinu već je predviđen termin za redovnu Dekansku konferenciju. Ovim pozivam sve Dekane na tu sjednicu koja će se održati u prostorijama Ordinarijata u srijedu 10. studenog 2010. godine. Početak rada je u 9,30 sati.

Dnevni red:

Molitva i pozdravna riječ Nadbiskupa
Teologija i pastoral hodočašća
Godina "Memorija za solidarnost"
Razno

Na ovogodišnjoj Dekanskoj konferenciji ćemo se posebno skoncentrirati na Teologiju i pastoral hodočašća u našoj Nadbiskupiji. Ovdje prvenstveno mislim na dosadašnju praksu i iskustva na razini pojedinih župa, Vaših dekanata i cijele Nadbiskupije. Zbog toga Vas molim da pripremite u pisanom obliku kratku analizu dosadašnjih hodočašća u zadnjih nekoliko godina

tj. gdje se hodočastilo, otprilike koji broj hodočasnika u pojedino svetište te kakvi su dojmovi svećenika a i samih vjernika-hodočasnika. Poželjne su "nove" inicijative i prijedlozi glede organizacije hodočašća. U točki tri će biti govora kako je zamišljena tekuća pastoralna godina u duhu Memorije za solidarnost. U sklopu ove točke može se govoriti, uz tradicionalni pastoral, o novim pastoralnim aktivnostima i programima u Vašem dekanatu. Vaša izlaganja ne bi trebala preći šest minuta.

Radujući se našem susretu iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

**Svećenički dom Vrhbosanske nadbiskupije
Stadlerova 11
BiH – 71 000 Sarajevo**

Predmet: Uspostava institucije Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu

Datum: 10. studenoga 2010.
Broj: 2066/2010

Nakon izgrađenog doma – ovim se uspostavlja institucija **Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije** sa sjedištem u Sarajevu, Ulica Josipa Stadlera 11, 71 Sarajevo. (Skrraćeno SVEĆENIČKI DOM) kao pravne osobe. Zastupnik Svećeničkog doma biti će svećenik kojeg imenuje Nadbiskup vrhbosanski. Za prvog ravnatelja imenujem vlč. Fabijana Stanušića.

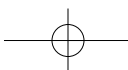
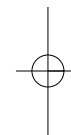
Ovom uspostavom Svećeničkom domu daje se dozvola pravnog zastupanja u crkvenim i civilnim poslovima.

Na buduće korisnike Svećeničkog doma zazivam Božji blagoslov i mir.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Svećenički dom Vrhbosanske nadbiskupije
Josipa Stadlera 11
BIH - 71000 Sarajevo

Predmet: Pečat Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 10. studenoga 2010.
Broj: 2067/2006.

Na Vašu zamolbu broj SD 250/2010 od 8. studenoga 2010. godine uspostavlja se Svećenički dom Vrhbosanske nadbiskupije, te se odobrava pečat Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu.

Sadržaj i opis pečata: okrugli, promjer 35 mm, omeđen vanjskim krugom, s nutarnje strane natpis u dva reda: **SVEĆENIČKI DOM VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE – DOMUS SACERDOTALIS ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS** a ispod: **SARAJEVO**, omeđen drugim krugom u kome se nalazi znak u sredini (PAX CHRISTI).

Pečat se uvodi u uporabu odmah.

Molimo dostavite otisak pečata kako bi bio objavljen u službenom glasilu naše Nadbiskupije.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Odredba o molitvama za ozdravljenje i egzorcizmima

Datum: 17. studenoga 2010.
Broj: 2125 /2010.

Poštovan braćo svećenici i redovnici!

Nedavno je u hrvatskom izdanju tiskan Rimski obrednik, Egzorcizmi i druge prošnje (Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2010). Pojedini od vas i neki drugi pastoralni djelatnici zanimali su se za način njegove primjene te za njegovo mjesto i značenje u pastoralu bolesnih osoba. Smatram stoga potrebnim na jednom mjestu navesti važnije odredbe i smjernice za pastoral bolesnih i egzorcizme, kako bi se izbjegle nejasnoće i spriječila moguća duhovna šteta, uzrokovana krivim postupcima.

Pastoral bolesnika – opće odredbe i napomene

Bolest je jedna od sastavnica ljudskoga života te joj Crkva pristupa iz vjere kao put duhovnog pročišćenja i sjedinjenja s Bogom i kao povlaštenoj prigodi za molitvu, bilo da moli za milost prihvaćanja bolesti, bilo da moli za dar ozdravljenja. (Usp. KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, *Naputak o molitvama kojima se od Boga moli ozdravljenje*, [14. IX. 2000.] Dokumenti 126, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2001, Uvod).

U pastoralnoj skrbi za bolesne potrebno je postupati razborito, razlikujući tjelesne i duševne bolesti i stanja u kojima pojedinci traže duhovnu pomoć ili tu pomoć traže njihovi najbliži. Ta prosudba o bolesti omogućava da izaberemo prikladan oblik duhovne skrbi za bolesne i

nemoćne te – prema stanju bolesnika i bolesti – primijenimo i odgovarajuće obrasce i načine molitve. Molitva je uvijek izraz vjere, spremna prihvatiti ono što je Božja volja u pogledu bolesti, te je tako valja tumačiti i preporučiti bolesnima i drugim moliteljima za ozdravljenje.

Sami vjernici, osobno ili po molitvi svojih bližnjih, utječu se Gospodinu za dar tjelesnog i duhovnog zdravlja.

Kršćanska zajednica, okupljena na slavlje euharistije, zajedno moli za sve potrebne, a navlastite za bolesne i nemoćne. U tu svrhu, u dane kad je to liturgijskim odredbama dopušteno, može slaviti euharistiju po obrascu "Za bolesnike".

Crkva bolesnicima pristupa i po slavlju "sakramenta bolesnih" kada, pomazanjem i molitvom prezbitera, nemoćne preporučuje trpećem i proslavljenom Kristu da ih pridigne i spasi. (Rimski obrednik, *Red bolesničkog pomazanja i skrbi za bolesne*, br. 5.) Rimska liturgijska tradicija pridržala je slavljenje sakramenta bolesničkog pomazanja prezbiterima.

U redovitu skrb za bolesne i nemoćne pripadaju i pohodi, popraćeni zajedničkom molitvom, navještajem Svetog pisma, riječima utjehe i bratske blizine, sakramentom pomirenja te pričesću. Uz svećenike i đakone, u to služenje mogu se također uključiti vjernici laici, osobito nositelji pastoralnih i liturgijskih službi u župi: akoliti i izvanredni služitelji pričesti. Valja nastojati da, uz njihovu pomoć, posebno u dane Gospodnje i svetkovine, bolesni i nemoćni budu po euharistijskoj pričesti pridruženi euharistijskom slavlju župne zajednice.

U nesakramentalnim slavljinama te u molitvama i blagoslovima za bolesnike Crkva se ravna ponajprije *Redom blagoslova (De benedictionibus)* u kojemu je sadržano više oblika i tekstova molitava za ozdravljenje, prilagođenih različitim okolnostima i stanjima bolesnika te mjestu slavlja. Red blagoslova bolesnika može predvoditi bilo svećenik bilo đakon, a laik će, kad ravna tim slavljem, odabrati molitve i obrasce koji su predviđeni za laike.

Liturgija Crkve poznaje i obred egzorcizma, čiju primjenu povjerava odabranim prezbiterima egzorcistima, koji će obred primijeniti u okolnostima i slučajevima kad se s dostatnom sigurnošću ustanovi da je neka osoba opsjednuta Zloduhom.

Molitve za ozdravljenje smatraju se liturgijskima ako su uzete iz liturgijskih knjiga koje je odobrila mjerodavna crkvena vlast. U suprotnom su *neliturgijske*. (Usp. KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, *Naputak o molitvama kojima se od Boga moli ozdravljenje*, [14. IX. 2000.], Disciplinske odredbe, čl. 2.)

Posebne odredbe o liturgijskim slavljinama za ozdravljenje

Poštujući prethodne opće odredbe i napomene, kao dijecezanski biskup, odgovoran za duhovni život i uređivanje svetoga bogoslužja u našoj mjesnoj Crkvi, u skladu s kan. 838 § 4 te u skladu s Naputkom o molitvama za ozdravljenje (KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, *Naputak o molitvama kojima se od Boga moli ozdravljenje*, [14. IX. 2000.], Disciplinske odredbe, čl. 4.), donosim posebne odredbe o liturgijskim slavljinama za ozdravljenje, a koje će se primjenjivati na području Vrhbosanske nadbiskupije.

U svim redovitim liturgijskim slavljinama za bolesne neka se svatko drži odredaba naznačenih u liturgijskim knjigama.

Za posebna i izvanredna liturgijska slavlja za bolesnike, kao i za velika vjernička okupljanja na kojima će se moliti za bolesnike i nemoćne, župnici, upravitelji crkava ili oni koji priređuju takva slavlja, dužni su pravovremeno upisanome obliku zatražiti dopuštenje od dijecezanskog biskupa.

Nije dopušteno u liturgijska slavlja za bolesne, sakramentalna i nesakramentalna, unositi neliturgijske oblike i molitve za bolesne.

Nije dopušteno miješati elemente različitih liturgijskih slavlja za bolesne, napr. Slavlje euharistije i egzorcizma, ili slavlje pomirenja i egzorcizma.

Nikomu nije dopušteno redovite molitve za ozdravljenje pretvarati u egzorcizme, na taj ih način najavljevati ili predstavljati. Ne dopušta se u molitve za ozdravljenje unositi obrasce iz Reda egzorcizma.

Oni koji su odgovorni za liturgijska slavlja za bolesne, kao i za druge skupove na kojima se

moli za bolesne i nemoćne, neka se pobrinu da slavlja odišu vjerom i pobožnošću te neka se klone svake spektakularnosti koja ne pripada duhu molitve i pobožnosti.

U slavljinama i molitvama neka na prvome mjestu bude istaknuta molitva Crkve, a ne moć ili posebni dar pojedinca.

U liturgijske čine i molitve nije dopušteno unositi geste koje nisu predviđene liturgijskim obredom.

Neka se posebice pazi da na liturgijskim činima i molitvama za ozdravljenje, a osobito u liturgiji egzorcizma, bude poštovana privatnost svakoga pojedinca, navlastito bolesnika ili opsjednutoga. Stoga se zabranjuje svaki oblik snimanja tih slavlja (audio, video, foto).

Slavlje egzorcizma smije vršiti samo prezbiter kojemu je dijecezanski biskup dao za to ovlast ili pojedinačno dopuštenje. Prezbiteri koji su ovlast za egzorcizme dobili od drugih dijecezanskih biskupa smiju na području Vrhbosanske nadbiskupije vršiti službu egzorcizma samo uz prethodnu i pojedinačnu suglasnost dijecezanskog biskupa.

Slavlje egzorcizma – odredbe i razjašnjenja

Glede slavlja egzorcizma, svi svećenici i drugi pastoralni djelatnici dužni su strogo se pridržavati odredaba koje su navedene u Rimskom obredniku, *Egzorcizmi i druge prošnje* (Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2010.). K tome, neka imaju u vidu i sljedeća razjašnjenja i odredbe.

Veliki egzorcizmi (*exorcismi maiores*), shvaćeni kao molitve zaklinjanja u kojima Crkva u Kristovo ime i po službi prezbitera moli za oslobođenje onih koji su opsjednuti zlodusima, razlikuju se od tzv. Manjih ili jednostavnih egzorcizama (*exorcismi minores*) kojima Crkva nad izabranicima za sakramente kršćanske inicijacije u vrijeme katekumenata, ili nad krštenicima u liturgiji krštenja, moli da se oslobode od posljedica grijeha i uzjeca Zloga te da se jačaju na putu vjere i otvore srca Spasitelju (Usp. *Rimski obrednik*, Red pristupa odraslih u kršćanstvo, br. 156; *Rimski obrednik*, Red krštenja djece, br. 98.)

Odredbe koje slijede odnose se na velike egzorcizme, čija se slavlja ravnaju prema Rimskome obredniku, *Egzorcizmi i druge prošnje*.

Obrasce egzorcizma i obredne knjige *Egzorcizmi i druge prošnje* nije dopušteno rabiti nikomu osim prezbiteru koji je za to dobio posebnu ovlast dijecezanskog biskupa, i to samo za slavlja egzorcizma.

Nikomu nije dopušteno obrasce i molitve iz Reda egzorcizama unositi u neka druga slavlja za bolesne, sakramentalna i nesakramentalna.

Iz obredne knjige *Egzorcizmi i druge prošnje* prezbiteri, pa i sami vjernici laici, mogu slobodno, tj. Bez prethodnoga odobrenja dijecezanskoga biskupa, rabiti samo one molitve i zazive koji se nalaze pod naslovom "Prošnje koje vjernici mogu privatno upotrijebiti u hrvanju protiv moći tminâ" (*Egzorcizmi*, Dodatci, II.)

Prezbiter kojemu je dana ovlast ili služba egzorciste u potpunosti mora obdržavati odredbe iz Rimskoga obrednika, kao i posebne odluke dijecezanskog biskupa.

Draga braćo svećenici! Pozivam vas da svoju pastoralnu skrb za bolesne vršite u evanđeoskom duhu kako ju je Crkva shvaćala od apostolskih vremena do danas, u čemu vam pomažu važeće norme. Neka Vam u tom bude na pomoći Božji blagoslov.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Predmet: Poziv na VI. Sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 18. studenoga 2010.
Broj: 2130/2010

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam sjednicu Vijeća za mlade koja će se održati 26. studenog 2010. u prostorijama Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7 (Sarajevo) s početkom u 16:00 sati.

Dnevni red:

1. Pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka Kardinala Puljića,
2. Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice,
3. Imenovanje novih članova Vijeća,
4. Izvješća o projektima na biskupijskoj razini u proteklom periodu (Ekumenski kamp Friedensgrund, Friedensweg, Animatori, Taize, Skauti, "72 sata bez kompromisa")
5. Izvješća Udruga i dekanatskih predstavnika o aktivnostima u proteklom periodu (Salezijanska mladež, UKS Emaus, PMI, Frama, Fokularini)
6. Najava aktivnosti u narednom periodu na biskupijskoj razini (Rotterdam i Madrid)
7. Razno

Kao nastavak našeg druženja, rado Vas pozivam na duhovnu obnovu 27. studenog koju će u prostorijama Vrhbosanske bogoslovije predvoditi vlč. Jakov Kajinić. Kako taj vikend započinje Došašće, duhovna obnova je najljepši način pripreve za Božić. Svim Vijećnicima koji nisu iz Sarajeva bit će osiguran smještaj s petka na subotu u KŠC-u sv. Josip.

Sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Mr. Luka Tunjić
generalni vikar*

Ilija Orkić, kancelar

**Postulatura Sluge Božjega Josipa Stadlera
Josipa Stadlera 5
71000 SARAJEVO
E-mail: postulatura@gmail.com**

Draga braćo i sestre!

Na svetkovinu Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije spominjemo se godišnjice blažene smrti Sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa i utemeljitelja sestara Služavki Maloga Isusa, koji je preminuo upravo na svetkovinu Bezgrješne, 8. prosinca 1918.

Vi ste tijekom ove godine za Stadlerove dane dobivali liturgijske materijale kao ponudu s preporukom za obilježavanje tih dana s vjernicima u svojoj župi, kako bi se bolje upoznali s ovim duhovnim velikanom, koji je mnoga dobra učinio ne samo našoj Nadbiskupiji, nego cijelom hrvatskom narodu. Blagopokojni je Sluga Božji papa Ivan Pavao II. za svoga posjeta Bosni i Hercegovini istakao Stadlerovu veličinu, time što je ušavši u našu Prvostolnicu, pošao na njegov

grob, kleknuo i pomolio se, a nakon toga u nagovoru je podvukao primjer revnoga pastira koji je odano služio svom narodu i koji je bio vjeran sin Crkve, potpuno odan Svetoj Stolici.

Sluga Božji Josip Stadler svojim je životom i zalaganjem zaslužio da mu ime spominjemo, a uvjereni smo da nam u mnogim stvarima našeg vlastitog služenja Bogu i ljudima može biti uzor.

Nadam se da je svima u našoj Nadbiskupiji već poznato kako je dijecezanski postupak uspješno priveden kraju, te da je sva dokumentacija predana u Rim, gdje je pregledana i pozitivno ocjenjena. Ovih je dana priveden kraju i drugi korak u postupku Stadlerove kanonizacije, te uskoro očekujemo sljedeći dokument od Kongregacije za kauze svetih, koji je od velike važnosti za naš daljnji rad na kauzi.

Stoga Vas **pozivamo da se prema svojim mogućnostima i ove godine na svetkovinu Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije (8. prosinca) okupimo oko Stadlerova groba u našoj Katedrali i na svetoj misi u 10.30 sati, koju će predvoditi vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić**, te zajednički upravimo svoje molitve Bezgrješnoj Djevici i svojoj nebeskoj Majci koja nas kao djecu svoju uvijek želi okupiti oko sebe i oko svoga Sina, da nam se u daljnjem radu na kauzi Sluge Božjega očituje volja Božja. Neka se u svemu proslavlja Bog i Njegovo sveto ime!

Isto bismo tako rado željeli dobiti **povratnu informaciju o obilježavanju Stadlerovih dana u Vašoj župi, pa molim sve one koji su ove godine u svojim župama ili zajednicama svakoga osmog u mjesecu obilježavali Stadlerov dan** i molili za njegovu kanonizaciju, da nam to **jave e-mailom (postulatura@gmail.com) ili poštom na adresu Postulature**. Time ćemo imati i Vašu e-mail adresu na koju ćemo ubuduće slati materijale, čime će nam biti smanjeni izdatci koje plaćamo za poštarinu.

Uz srdačan pozdrav

Sarajevo, 24. studenoga 2010.
Dr. Pavo Jurišić, postulator

Predmet: Dekanatski susreti u Nadbiskupskom ordinarijatu

Datum: 24. studenoga 2010.
Broj: 2149/2010

Svake godine smo uobičajili redovni susret župnika po dekanatima u Nadbiskupskom ordinarijatu. Ove godine je odlučeno na Svećeničkom vijeću da to bude **susret svećenika iz dekanata**, ne samo župnika, na zajedničkom radu na temu: *Svećenička komunikacija*.

Susret počinje u 10 h te traje do ručka u 12,30 h.

Raspored susreta:

4. veljače 2011. (petak)	Sarajevski dekanat;
5. veljače 2011. (subota)	Kreševski dekanat;
7. veljače 2011. (ponedjeljak)	Šamački dekanat;
8. veljače 2011. (utorak)	Brčanski dekanat;
9. veljače 2011. (srijeda)	Ramski dekanat;
10. veljače 2011. (četvrtak)	Bugojanski dekanat;
11. veljače 2011. (petak)	Sutješki dekanat;
12. veljače 2011. (subota)	Travnički dekanat;
14. veljače 2011. (ponedjeljak)	Žepački dekanat;
18. veljače 2011. (petak)	Derventski dekanat;
19. veljače 2011. (subota)	Tuzlanski dekanat;
21. veljače 2011. (ponedjeljak)	Doborski dekanat;
23. veljače 2011. (srijeda)	Usorski dekanat.

Oni svećenici koji trebaju prenoćište neka se najave ekonomu Nadbiskupije preč. Luki Kesedžiću. Kako je ovo obavezni susret, svi koji budu istinski spriječeni neka pismeno obrazlože izostanak.

Radujući se našem radnom susretu iskreno pozdravljam i blagoslivljam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Ostvarivanje programa MEMORIJA ZA SOLIDARNOST

Datum: 25. studenoga 2010.
Broj: 2159/2010

Početak pastoralne godine 2009/2010. poslao sam poruku koja je objavljena u Vrhbosni 2/2009. na temu *Memorija za solidarnost*. U toj sam poruci naveo pojedinosti na kojim se treba pastoralno angažirati u našoj nadbiskupiji prema pojedinim mogućnostima. Nije moguće sve u svim župama provesti. O toj temi smo razgovarali na skoro svim našim službenim susretima počevši od dekanatskih do nadbiskupijskih, bilo na razini Svećeničkog vijeća kao i Pastoralnog vijeća.

U želji da se stekne što bolji uvid u ostvareno napravljena je jedna anketa analize. Od poslanih 153 anketnih listova dobili smo povratno 136 odgovora. Nismo shvatili svi važnost praćenja ostvarenih programa, te su odgovori bili nedovoljni da se može napraviti cjelovita analiza. Od toga se neće odustati, pa makar se tražilo i parcijalni uvid.

Posebno na radnim sastancima Pastoralnog vijeća je predloženo da se ova tema MEMORIJA ZA SOLIDARNOST produži i za ovu pastoralnu godinu 2010/2011. Tako sam i prihvatio i na Svećeničkom vijeću. Na Dekanskoj konferenciji smo posebno razmatrali teologiju hodočašća, s posebnim naglaskom na razne programe koji su već predviđeni i predloženi u našoj nadbiskupiji.

1. *Pod vidom MEMORIJE* posebno smo na našim susretima predložili za ostvarenje u pastoralu na terenu nadbiskupije, hrabreći župnike i njihova pastoralna i ekonomska vijeća, da se zauzmu na slijedećem planu:

da se poradi u svakoj župi na pripremi monografije; a ako ne to barem prospekta u kojem će se prikazati kratka povijest i sadašnjost župe. To bi u svakoj crkvi trebalo biti kao materijal za upoznavanje župe i kao povijesnog prostora i sadašnjeg stanja. Hvale vrijedno je ako se i na kojem stranom jeziku pripremi, radi onih koji navrate iz inozemstva.

Gdje god postoje kakvi **arheološki spomenici ili ostaci, zaštititi ih i zabilježiti;** Kulturno blago, ako postoji, popisati, posebno povijesnih znamenitosti. To u svim župama nema, ali tamo gdje ima potičemo pastoralne djelatnike da ih zabilježe i vode skrb oko toga. Važno je s time upoznati ne samo župljane nego i širu javnost.

Posebno potičemo **da se obnove svećeničke grobnice** u župama, posebno onih koji su stvarno zadužili pojedinu župu svojim životom i radom. Neka im ti grobovi budu na ponos i nadahnuće.

Posebno je važno **čuvati i srediti arhiv župe, kroniku župe i sve župske knjige,** kojima će se sadašnjost prenijeti za budućnost.

Važno je to, jer nam žele nametnuti zaborav svojeg korijena i vlastitog identiteta. Mi želimo ovim sačuvati svoju korjenitost i izraziti svoju ljubav prema svome identitetu.

2. *Pod vidom SOLIDARNOSTI* želimo posebno preporučiti na slijedećim poljima pastoralnog rada razvijati programe. Ovdje se navode samo inicijative, koje treba prilagoditi na terenu i tražiti načina da se provede.

- *solidarnost među svećenicima*: kod pomoći i potpore jednih prema drugima kako bi ustrajavali u oduševljenju rada i poslanja. Ta solidarnost obuhvaća cjeloviti svećenički život. Potrebna je zajednička skrb oko duhovnog rasta svakog svećenika, kao i trajno obrazovanje i osposobljavanje odgovoriti zadatku ovog vremena.

- *solidarnost u apostolatu duhovnih zvanja*, kako bi postojeće pastoralno pratili da uzrastu do ostvarenja svećeništva, a brojne pozivali i poticali, posebno kroz osobnu i zajedničku molitvu koju nam je Isus dao kao zapovijed da molimo Gospodara žetve -.....

- *edukacija mladih i laika* da se uključe u aktivni rad u župi kako bi se moglo što bolje organizirati život i rad u župi. To su posebno rad s ministrantima, pjevačima, župski vjeronauk itd.

- *solidarnost u obiteljskom pastoralu*. Naše obitelji nose brojne ratne i poratne rane, posebno ovim agresivnim relativizmom, gdje se ruše obiteljske vrednote i vrijednost života je izgubio svoje dostojanstvo. Tim apostolatom želim sačuvati naše obitelji vjerne, kao "crkva u malom", gdje je prva škola vjere i duhovnih zvanja. U svakoj župi, kroz instituciju župe, uvezati posebno brojne obitelji. Važno je poraditi na temeljitoj pripravi za brak, kako bi brak bio stabilniji i blagoslovljeniji.

- *solidarnost u slavljinama župskim i biskupijskim*. U župskim slavljinama je posebno slavljeno patrona, gdje se očekuje solidarnost svećenika istog dekanata. Svi programi koje pripremimo na razini nadbiskupije, očekuje se solidarnost sudjelovanja, radi uvezivanja naših vjernika kojima je važan doživljaj zajedništva i ohrabrenje.

- *solidarnost u karitativnoj i materijalnoj pomoći u župi, međusobnoj i nadbiskupijskoj*. Mnoge se gradnje čine te je važna potpora jedni drugima, da gradnja bude jačanje zajedništva vjere.

- *solidarnost sa bolesnima, starima i ratnim ranjenicima*. U svakoj zajednici se treba odgajati osjećaj za čovjeka, blizinu s onim koji trpi, jer u onima "najmanjima prepoznamo Isusa".

- *solidarnost u izmjenama podataka*. U nadbiskupiji smo pokrenuli snimanje podataka, kako bi mogli steći cjelovitiju sliku o našem stanju.

Sve ovo je ukratko navedeno je prilika da se još proširi i produbi prilagođeno pojedinoj situaciji na terenu. Posebno je važno imati pred sobom poziv Benedikta XVI. da se pokrene nova evangelizacija, koja će unijeti više radosti vjere u svagdašnjicu. Zato želim svima nama svjetla i snage Duha Svetoga, da s većim oduševljenjem, revnošću i vjernošću naviještamo, pokazujemo i svjedočimo živoga Krista među nama.

Na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova i od srca pozdravljam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Nova imenovanja vijećnika na VI. sjednici Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 26. studenoga 2010.

Broj: 2166/2010

Prema članku 6., Statuta Vijeća za mlade, članstvo u Vijeću po svojoj službi na određeno vrijeme tj. vrijeme trajanja službe uz suglasnost poglavara obavljaju:

- duhovni asistent Frame
- predsjednici udruga mladih (Emaus, Framo, Salezijanska mladež i druge udruge).

Kako je došlo do promjena u obavljanju funkcija u periodu od prošle sjednice do ove, imenu-

jem novu vijećnicu koja u Vijeće ulaze po svojoj službi i to:

Na mjesto Predsjednice Udruge katoličkih studenata "Emaus" imenujem Ivanu Galić koja je na to mjesto došla zamijenivši Josipa Milanovića.

Prema Statutu, na mandat od 5 godina Vijećnicima imenujem:

Renatu Vrdoljak na mjestu koordinatorice projekta "Mali putokazi u život", te Goranu Lovrić, kao koordinatoricu projekta "Katolički skauti".

Prestanak članstva u Vijeću

Prema članku 6. Statuta Vijeća za mlade, članstvo u Vijeću na određeno vrijeme tj. vrijeme trajanja službe prestaje:

Josipu Milanoviću - bivšem predsjedniku UKS "Emaus".

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Josip Jelić, vicekancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Prijepis matica i Crkvenih računa

Datum: 27. studenoga 2010.

Broj: 2172/2010

Obveza je svakoga župnika dostaviti prijepise matica i crkvenih računa u Ordinarijat, ako ne prije onda dolaskom na dekanatske susrete u veljači. Zato pozivam sve župnike da i za ovu proteklu 2010. godinu donesu uredno prepisane i zaključene matice najkasnije do 23. veljače 2011. godine. Podsjećam da je potrebno dostaviti prijepise matice krštenih, umrlih i vjenčanih te prijepise crkvenih računa i knjige gradnje.

Ukoliko neka župa nije imala krštenja, vjenčanja ili umrlih u protekloj 2010. godini, onda u matici naznačiti prema Uputama u Vrhbosni br. 1/2009. str. 54 – 55. Knjiga gradnje i Blagajnički dnevnik crkvenih računa mogu biti kopirani i ovjereni pečatom. Također, ukoliko neka župa nije imala gradnje, dužna je dostaviti obavijest o tome.

Molim župnike da ovu obvezu shvate odgovorno i ozbiljno, te je na vrijeme izvrše. Prijepise matica predati u kancelariju a prijepise računa u ekonomat.

Svima najiskrenije zahvaljujem na trudu i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova te iskreno pozdravljam.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Statistički podaci za 2010. godinu

Datum: 27. studenoga 2010.

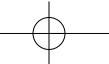
Broj: 2194/2010

Poštovani gosp. župniče!

Dostavljamo vam formular *Statistički podaci za 2010. godinu*.

Molim da se podaci dostave tokom mjeseca siječnja, a najkasnije do 23. veljače. Zato vas potičem da ovom pristupite odgovorno i dostavite formulare do naznačenog roka.

Ispunjeni formular možete poslati poštom, faxom (a poslije original poštom!), ili donijeti uz Dekanatske susrete u Ordinarijatu u mjesecu veljači. Važno je da ispunjeni formular stigne čim

prije zbog slanja podataka u Vatikan. A dok svi župnici ne dostave podatke ne možemo kompletirati statistiku. Stoga molim odgovorno precizno i blagovremeno dostavljanje traženih podataka.

Već sada zahvaljujem i iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Prve subote u mjesecu Molitveni dan za duhovna zvanja

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2173/2010

Već je uhodana praksa u našoj Nadbiskupiji da su prve subote u mjesecu predviđene moliti za duhovna zvanja. Potrebno je razvijati svijest svih nas da su duhovna zvanja plod ustrajne i žarke molitve. Na to treba poticati posebno u župama u kojima već godinama, pa i desetljećima nema duhovnih zvanja.

Zato ovim molim i potičemo župnike i pastoralne djelatnike da se u svim župama i zajednicama organiziraju molitve na prvu subotu u mjesecu s posebnom nakanom za duhovna zvanja. U mnogim našim župama se već obavljaju pobožnosti prvih subota u čast Bezgrješnom srcu Marijinu, pa je to prigoda animirati ih na molitvu za duhovna zvanja.

Kao i prijašnjih godina, u Đakovu izdaju priručnik za tu prigodu koji može poslužiti za animiranje molitve. Potičite sve obitelji da se taj dan u obiteljima po mogućnosti zajednički moli na tu nakanu. Time ćemo stvarati molitveno ozračje i izvršavati Isusovu zapovijed: "Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju!" (Mt 9, 38).

Neka ova molitva bude i zahvala Gospodinu za postojeća duhovna zvanja i dosadašnja, kao blagoslov Božji ove mjesne Crkve.

Iskreno pozdravljam u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

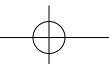
Međunarodni molitveni dan mira

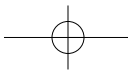
Subota, 1. siječnja 2011. godine

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2175/2010

Prvog dana Mladog ljeta 2011. Crkva slavi svetkovinu Bogomajčinstva BDM, a po odredbi Svetog Oca taj dan molimo s cijelom Crkvom za mir u svijetu. Cijela Nadbiskupija u svim zajednicama neka se pridruži ovoj molitvi na veliku nakanu mira. Za taj dan Sveti Otac redovno uputi svoju poruku, pa se nadamo da će dospjeti do svih župa u prijevodu, te ćete prenijeti vjericima u bitnim porukama ili je pročitati.

Mi, koji još duboko osjećamo posljedice rata te nosimo tolike rane na duši i tijelu, znamo dobro što znači mir. Posebno smo u posljednje vrijeme uvidjeli kako je i ovaj mir, koji nije pravedan, na krhkim nogama. Potrebno je moliti i uspostavljati stabilan i trajan mir koji će

počivati na pravednosti i jednakopravnosti. Molimo zdušno za taj Božji dar u našim dušama, obiteljima, našem hrvatskom narodu i u ovoj zemlji BiH, kao i u cijelom svijetu.

Neka nas prati zaštita i zagovor Kraljice mira da budemo iskreni molitelji i graditelji mira.

U toj nadi Vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

BOGOJAVLJENJE **Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo**

Srijeda, 6. siječnja 2011. godine

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2176/2010

Tijekom godine sudjelujemo u dva navrata s redovnim prikupljanjima za Misije i misionare. U listopadu je prikupljanje prigodom Misijske nedjelje, a u siječnju na svetkovinu Bogojavljenja prikupljamo milostinju za Papinska djela svetog Djetinjstva. Tu milostinju treba čim prije prikupiti i dostaviti Ordinarijatu, kako bi je predali Misijskoj središnjici, a koja će prikupljena sredstva proslijediti Kongregaciji. Htjeli bismo biti učinkoviti da ne zatežemo s predavanjem misijske milostinje, jer prigodom izvješća nije ugodno ako je naša rubrika prazna. Prigodom dolaska u Ordinarijat za dekanatske susrete je prekasno. Treba prije dostaviti.

Redovno se u Radosnoj vijesti, a i u Katoličkom tjedniku objave poruke i prigodni tekstovi za taj dan, a imate materijale i od lanjske godine koji Vam mogu poslužiti.

Uz iskreni Vas pozdrav želim Vam svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

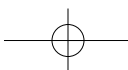
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

18. - 25. siječnja 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2177/2010

Isus je u svojoj Velikosvećeničkoj molitvi vapio "da svi budu jedno" (Iv 17, 21). Njegova molitva postaje molitva Crkve koja kroz svu povijest doživljava bolna iskustva ugrožavanja jedinstva Kristovih učenika. Zato kao vjernici moramo biti svjesni da jedinstvo Crkve valja izgrađivati, čuvati i za to moliti. Kroz osam dana Crkva na poseban način moli za jedinstvo kršćana od nedjelje 18. do nedjelje 25. siječnja. I mi ćemo se u našim župnim zajednicama uključiti u tu Kristovu molitvu "da svi budu jedno", te tako ostvarivati živu Crkvu.

Živeći s drugim kršćanskim zajednicama u ovoj zemlji, neka nas molitva osposobi da, čuvajući svoj identitet, budemo otvoreni za ekumenski dijalog i zajednički vapaj za dar jedinstva.

Ova molitvena osmina završava na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola. Dok ispovijedamo vjeru u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, želimo to svjedočiti i za to moliti.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Molitveni dan za mir u BiH

Nedjelja, 30. siječnja 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2178/2010

Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije je predložilo i prihvaćeno je da posebno molimo za mir u Bosni i Hercegovini. Određeno je da to bude posljednja nedjelja u siječnju. U 2011. godini je to 30. siječnja. Predlažemo da se uoči tog dana u subotu 29. siječnja pozove na dobrovoljnu pokoru ili post za pravedni mir u BiH. U nedjelju s vjericima zajedno molimo i razmišljajmo o miru, a jedan od oblika toga razmišljanja može biti nastavak čitanja Papine poruke upućene za Dan mira na Novu godinu.

Želeći mir svakom srcu i svim obiteljima, kao i svim narodima žiteljima ove zemlje Bosne i Hercegovine. Iskren pozdrav u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dan posvećenog života Svijećnica – prikazanje Gospodinovo u framu

Srijeda, 2. veljače 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2179/2010

Već je postalo uobičajeno da na blagdan Prikazanja Gospodinova slavimo Dan posvećenog života u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Također je već ustaljen program slavljenja tog dana.

Ovim podsjećam da će se i ove godine taj dan obilježiti u našim redovničkim zajednicama, ali posebno slaveći svetu Misu u katedrali u 10:30 sati i već uhodanim popodnevnim programom.

Želeći što bolju pripremu i doživljaj proslave Dana posvećenog života, iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova na sve Bogu posvećene osobe.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dan života

Nedjelja, 6. veljače 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2180/2010

Po odluci Biskupa BK BiH, a na prijedlog Svetog Oca, svake godine na prvu nedjelju veljače posebno razmišljamo i molimo za dar života.

Za ovaj dan pročelnik Vijeća za obitelj upućuje poruku koja se može pročitati ili svojim riječima prenijeti vjernicima. Ne treba puno mudrosti da se može sa žaljenjem konstatirati da živimo u vremenu u kojem caruje kultura smrti, uništenja, rata, destrukcije... Sve je manje onih koji se usude glasno govoriti o kulturi života utemeljenoj na općeljudskim i kršćanskim načelima. Tim više je zadaća Crkve biti "glas u pustinji" koji se ne smije dati ušutkati bez obzira na pritiske i cijenu. Kršćanski život je Krist koji za sebe posvjedoči da je Put, Istina i život.

Obilježavajući Dan života molimo Ga da omekša naša tvrda srca te da se ne bojimo života. Hoditi s njime je najčešće trnovit put, ali vodi u sigurnu budućnost.

S tom sigurnošću i molitvom iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Međunarodni Dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika

Petak, 11. veljače 2011. godine

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2181/2010

Po želji Svetog Oca na spomendan Gospe Lurdske, 11. veljače, svake godine molimo za sve zdravstvene djelatnike i sve one koji skrbe o bolesnicima, kao i za sve bolesnike. Ovim pozivam sve svećenike i sve pastoralne djelatnike da za taj dan organiziraju u svim župama molitveni dan i animiranje javnosti za posebno vrednovanje svih onih koji skrbe za bolesnike. Također, potrebno je u svima nama odgajati plemenite osjećaje skrbi za sve bolesnike kako bi u svakom čovjeku prepoznali Isusa koji trpi. Tamo gdje postoje medicinski centri i bolnice, neka se organizira animacija i pastoralni program obilježavanja ovog molitvenog dana.

U mnogim našim župama i obiteljima sve se više zanemaruje ona bitna utjeha vjere naših bolesnika. Ovaj je dan posebna prigoda odgajanja svijesti i savjesti kako bi svi odgovornije postupali s našim bolesnicima omogućujući im primanje sakramenta bolesničkog pomazanja.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Post i nemrs u 2011. godini

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2182/2010

Dani posta i nemrsa u 2011. godini su: Pepelnica (Čista srijeda) – 9. ožujka i Veliki petak, 22. travnja.

Post i nemrs na ta dva dana obvezuje sve one koji su punoljetni do započete šezdesete godine (usp. kan. 1249-1253 i KKC br. 1430, 1434-1439; 2043).

Ujedno je nemrs propisan u sve petke u godini, ali se izvan korizme mogu zamijeniti drugom pokorom. Nemrs obvezuje sve koji su navršili četrnaest godina do kraja života.

Uz ove crkvene propise, trajno ostaje potreba odgajanja u pokori i obraćenju. Zato želim da u pastoralu i katehezi istinski bude prisutna formacija u duhu pokore.

Iskren pozdrav i blagoslov želi

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije

Subota, 26. veljače 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2184/2010

U subotu, 26. veljače 2011. godine, u dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskoj katoličkoj bogoslovi-ji, održat će se susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije s početkom u 9.30 h. Program susreta će biti objavljen naknadno.

Termin i program susreta liturgijskih zborova će također biti objavljen naknadno.

Koristim prigodu i zahvaljujem i na ovaj način voditeljima liturgijskih zborova i svim pjevačima, koji i na taj način iskazuju svoju privrženost Crkvi i obogaćuju liturgiju u svojim zajednicama.

Uz zahvalu iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Kvatre u 2011. godini

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2174/2010

Kvatre su osobiti dani kada Crkva poziva vjernike na molitvu, djela pokore i ljubavi na određenu nakanu. U kvatrenu subotu slavi se misa koja će odgovarati duhovnom usmjerenju kvatri, velike nakane Crkve (v. Red euh. procesije, kvatri i prosnih dana, str. 33-51).

Proljetne kvatre: u prvom tjednu Korizme (16. - 19. ožujka):
OPROŠTENJE GRIJEHA.

Ljetne kvatre: u prvom tjednu po Duhovima (15. - 18. lipnja):
POSVEĆENJE LJUDSKOG RADA;

Jesenske kvatre: sredinom mjeseca rujna (21. - 24. rujna):
SVEĆENIČKA ZVANJA;

Zimske kvatre: iza druge nedjelje Došašća (7. - 10. prosinca):
ZAHVALA I DJELOTVORNA LJUBAV.

Neka nas prati milost obraćenja i rasta u vjeri, ljubavi i nadi kroz ove milosne dane.

U tom duhu iskren pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Nedjelja solidarnosti

Nedjelja, 27. ožujka 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2187/2010

Na Svećeničkom vijeću Vrhbosanske nadbiskupije je odlučeno uvesti jednu nedjelju svećeničke solidarnosti. Prevelike su socijalne razlike među svećenicima, zato želimo pomoći onim svećenicima koji su u težem materijalnom stanju.

Na treću korizmenu nedjelju, 27. ožujka 2011. godine, skupljat će se milostinja u svim župama kao izraz naše solidarnosti sa župama koje imaju skromnije mogućnosti.

Župe koje imaju svoju partnersku župu dostavljaju prikupljena sredstva direktno toj župi, ostale župe trebaju dostaviti milostinju Ekonomatu.

Naša svećenička i vjernička solidarnost bi trebala biti posebno izražena u ovoj godini svećenika i godini Memorije za solidarnost. Puno pomoći te znakova pažnje i razumijevanja smo primali u ratno i poratno vrijeme. Očito je došlo vrijeme oslanjanja na vlastite snage izgrađujući osjećaj solidarnosti i pomaganja onima koji su potrebni naše pomoći i vjerničke skrbi. Neka nas u tome prati neumorni duh i zagovor sv. Ivana Marije Vianneya.

U toj vjeri i nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja

Velika srijeda, 20. travnja 2011. godine u 10.30 sati

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2188/2010

Već je postala tradicija da svećenici naše Nadbiskupije na Veliku srijedu slave sa svojim Ordinarijem sv. Misu posvete ulja u kojoj obnavljaju svoja svećenička obećanja. Neki su, na žalost, shvatili da je dovoljno da na tu Misu dođe dekan ili predstavnik dekanata, te preuzme posvećeno ulje za dekanat.

Ova sv. Misa u kojoj obnavljamo svoja svećenička obećanja na poseban način učvršćuje naše zajedništvo i potiče na solidarnost među svećenicima. Trebalo bi nas također vratiti na naše početke kada je svaki osobno izrekao **“Evo me Onome kome sam povjerovao”**. Stoga bi bilo logično da svi svećenici upravo na toj Misi zahvale na daru svećeništva i poslanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Obnova svećeničkih obećanja, uz vraćanje na početke – dan našeg svećeničkog ređenja, pokazuje nam put, daje snagu i sigurnost našim krhkim nastojanjima.

Na ovaj dan svećenici iskazuju i svoju solidarnost (Djela sv. Petra) pomažući svojim priložima školovanje svećenika u misijskim zemljama. Svoje priloge možete predati osobno u ekonomatu Nadbiskupije ili preko dekana. Nadam se da će ta solidarnost posebno doći do izražaja u godini memorije za solidarnost.

U toj nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

XVII. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda 4. svibnja 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2192/2010

Već je ustaljen termin susreta svih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, dijecezanskih i redovničkih, u srijedu nakon druge uskrsne nedjelje. Premda je ove godine Uskrs malo kasnije nismo htjeli mijenjati termin susreta. Praksa je da se na ovom susretu obradi novi crkveni dokument bilo da ga je izdala Sveta Stolica ili naša Mjesna crkva. Tako ćemo ove godine obraditi postsinodalnu pobudnicu pape Benedikta XVI. Verbum Domini koja je tiskana ove godine i u tijeku je prijevod na Hrvatski jezik. Program sabora će biti naknadno objavljen.

Današnji Papa nam često stavlja na srce važnost Riječi Božje koja u strpljivom promišljanju daje odgovore svim vremenima i bremenima.

Koristim prigodu i na ovaj način zahvaliti svim svećenicima naše Nadbiskupije koji hrabro i nesebično žive i naviještaju Riječ Božju.

Svećenici koji eventualno ne mogu doći na naš godišnji susret neka svoju pismenu ispričnicu dostave ovom Ordinarijatu.

Uz zahvale iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Luka Tunjić, generalni vikar

Ilija Orkić, kancelar

Proljećna Dekanatska korona 2011. godine

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2189/2010

Ustaljen je običaj da se za proljetnu dekanatsku koronu odredi tema koju će se obrađivati na susretu svećenika po dekanatima.

Na nacionalnoj razini se priprema susret Hrvatskih katoličkih obitelji. Tom prigodom 04. – 05. lipnja 2011. godine će i papa Benedikt XVI. posjetiti Hrvatsku. I mi u našoj Nadbiskupiji želimo podsvijestiti važnost obitelji u crkvi i društvu. Svjedoci smo svakodnevnog rastakanja i nestajanja obitelji kao institucije i središta odgoja, koja se, nažalost, sve manje temelji na Kristu. Zbog toga će tema proljetne korone biti Obiteljsko zajedništvo u Kristu. Planira se organizirati Obiteljski dan u našoj Nadbiskupiji tijekom 2011. godine. Očekujemo konkretne prijedloge iz svih dekanata na koji način bismo mogli organizirati predviđeni obiteljski dan. Očekujemo također prijedloge "s terena" sustavnijeg pastoralna obitelji u našoj Nadbiskupiji. Potrebni su vaši prijedlozi kako bi ono što se predloži bilo uistinu i provodljivo u župama.

Siguran sam da dijelite mišljenje da obitelji koje se temelje na Kristu imaju svoju vitalnost i ne trebaju brinuti za budućnost. Ali isto tako da se u obitelji sve više uvlači nesigurnost i dezorijentiranost. Naš narod, crkva i cijela civilizacija će pasti ili opstati upravo na testu obitelji.

U nadi da je Krist temelj svih naših nastojanja iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Luka Tunjić, generalni vikar

Ilija Orkić, kancelar

Raspored termina za krizmu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 2011. godine

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2191/2010

30. travnja 2011. Kupres 11h i 30. travnja 2011.	Suho Polje 16h – biskup Sudar Fojnica 17h kardinal i gost iz Klagenfurta
1. svibnja 2011. Busovača 11h; 1. svibnja 2011.	Kreševo 17h – biskup Sudar Vidovice 17h – kardinal
7. svibnja 2011. Podmilačje 11h; 7. svibnja 2011. Kiseljak 11h;	Dobretići 16h – kardinal Gromiljak 16h - biskup Sudar
8. svibnja 2011. Bugojno 11h 8. svibnja 2011. Rama-Ščit 11h;	Uskoplje 16h - biskup Sudar Rumboci 16h - kardinal
14. svibnja 2011. 14. svibnja 2011.	Ban Brdo 16h – biskup Sudar Doboj 17h - kardinal
15. svibnja 2011. Žabljak 11h 15. svibnja 2011. Oštra Luka-Bok 11h	Jelah 16h - biskup Sudar Grebnice 16h – kardinal
21. svibnja 2011. Sivša 11h	Tolisa 17h – kardinal

21. svibnja 2011. Doljani 11h	Gračac 17h - (biskup Sudar)
22. svibnja 2011. Uzdol 10h	Bistrica/Uskoplje/ 15h – biskup Sudar
22. svibnja 2011. Domaljevac 11h	Orašje 16h – kardinal
28. svibnja 2011.	Vukanovići 17h – kardinal
29. svibnja 2011. Zenica 11h	Žepče 17. h – kardinal
4. lipnja 2011. Kandija 11h Glavice 17h – biskup Sudar (Upitno je radi papinog pohoda ZGB)	
5. lipnja 2011. Brestovsko 11h	Kraljeva Sutjeska 17h – biskup Sudar (?)
11. lipnja 2011. Vitez 11h - kardinal	
11. lipnja 2011. Globalarica 11h	Zavidovići 17h – biskup Sudar
12. lipnja 2011. Prozor 11h – biskup Sudar	
12. lipnja 2011. katedrala 10.30h - kardinal	

Mr. Luka Tunjić, generalni vikar

Ilija Orkić, kancelar

XIV. Ministrantsko zborovanje

Sarajevo, subota 14. svibnja 2011.

Datum: 27. studenoga 2010.
Broj: 2193/2010

Ovogodišnje ministrantsko zborovanje je 14. svibnja 2011. godine. Prethodnih godina je termin zborovanja bio krajem travnja ili početkom svibnja. Ove godine je malo kasnije zbog Uskrsa kojeg ćemo slaviti 24. travnja 2011. godine. Održat će se u Sarajevu u duhu godine Memorija za solidarnost pod geslom "Solidarnost ministranta u župnoj zajednici". Potrebno je sve uzraste u župi odgajati za ljubav prema svome kraju i kršćansku osjetljivost, počevši upravo od najmlađih koji mogu župniku i župi biti od velike koristi. Uspjeh je sigurniji ako se nastojanja na tom planu susreću i dopunjavaju u obitelji i župnoj katehezi.

Kviz će biti iz dvije pastoralne poslanice o Memoriji za solidarnost (Vrhbosna broj 2/2009. br. 1032/2009 str. 145 – 147 i Vrhbosna broj 4/2010. br. 2193/2010.), kao i važnija mjesta u Bibliji koja potiču na memoriju i solidarnost te zapovijedi ljubavi i osnovne molitve naše vjere a koje također potiču na pastoralnu temu ove dvije godine.

U Vrhbosni br.1/2009 str. 65-66 su upute i sugestije za pripremu XII. Ministrantskog zborovanja, koje mogu okvirno poslužiti i za ovogodišnju pripremu, s tim što će se konkretnije upute poslati naknadno.

Prošle godine su članovi ŽPV – a i ŽEV – a imali prigodu slušati predavanja i zajedno razmišljati na temu Memorija za solidarnost, a ove godine je evo prigoda djeci i mladima malo više približiti ovu važnu temu i nešto konkretnije uraditi.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom zalaganju iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Luka Tunjić, generalni vikar

Ilija Orkić, kancelar

Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Stjepan Kušan, DI, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ignacija Grbavica – Sarajevo (Dekret br. 2019/2010 od 29. listopada 2010.)

Vlč. gosp. Ivica Hadaš, DI, razriješen službe župnog vikara u župi svetog Ignacija Grbavica – Sarajevo (Broj 2020/2010 od 29. listopada 2010.)

Vlč. gosp. Prof. Dr. sc. Šimo Maršić imenovan povjerenikom za duhovnu formaciju studenata laika na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu (Broj 2086/2010 od 12. studenoga 2010.)

Dozvole

Dekret broj: 1923-1/2010 od 16. listopada 2010: Daje se dozvola za blagoslov kapele i mrtvačnice u Donjoj Ričici, župa Srca Marijina Skopaljska Gračanica

Dekret broj: 1930-1/2010 od 19. listopada 2010: Daje se dozvola za radove u crkvi sv. Ane u Žabljaku, župa Svete Ane – Žabljak.

Dekret broj 1961/2010 od 22. listopada 2010: Daje se dozvola za kupovinu zemljišta za gradnju župne crkve u Husinu, župa Rođenja BDM – Husino

Dekret broj: 1999/2010 od 27. listopada 2010: Daje se dozvola za obnovu filijalne crkve u Sebešiću, župa Svetog Ilije proroka – Rostovo

Dekret broj: 2023/2010 od 29. listopada 2010: Daje se dozvola za nastavak uređenja župne crkve u Bežlji – postavljanje vitraja, župa Rođenja BDM Bežlja

Dekret broj: 2044/2010 od 5. studenoga 2010: Daje se dozvola za kupnju parcele uz župnu crkvu u Bugojnu, župa Sv. Ante Padovanskog – Bugojno

Dekret broj: 2106/2010 od 15. studenoga 2010: Daje se dozvola za izvođenje radova u crkvenom dvorištu u župi Žepče, župa Svetog Ante Padovanskoga – Žepče

Dekret broj: 2118/2010 od 16. studenoga 2010: Daje se dozvola za gradnju župne kuće u Ljubini, župa Svetog Ilije proroka – Čemerno

Dekret broj: 2153-1/2010 od 25. studenoga 2010: Izdana dozvola za izvanrednog djelatnika sv. Pricesti s. Violeti Ćekić u župi Vidovice, župa Svetog Vida mučenika – Vidovice

Novi pečati

Nadbiskupova kronika

od 1. listopada 2010. do 25. studenoga 2010.

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

01. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi Sv. Male Terezije – Ledinac, o proslavi patrona. U 18.30 Nadbiskup je primio gosp. Adelia Bergamaschia.

02. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je nazočio sjednici pastoralnog vijeća VN. U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u katedrali sa svećenicima i nekoliko stotina hodočasnika iz Slavenskog Broda. U 15.30 Nadbiskup je u VBS-u imao sastanak s odgojiteljima. U 18.00 sati Nadbiskup je primio trinaest parlamentaraca iz Italije.

03. listopada

U 7.30 Nadbiskup je izišao na izbore i ispunio svoju građansku dužnost.

04. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je primio p. Krešimira Djakovića, župnika na Grbavici. U 12.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje za početak nove akademske godine na KBF-u, u crkvi sv. Ćirila i Metoda u VBS-u.

5. – 8. listopada

Nadbiskup je u Rimu.

9. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u Mariji Bistrici – hodočašće vjernika iz Sarajevske nadbiskupije i Banjalučke biskupije.

11. listopada

U 12.15 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici glede daljnjih radova oko Svećeničkog doma. U 18.00 sati u kapelici Nadbiskupskog ordinarijata, Nadbiskup je krstio dvoje djece.

12. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je primio prof. Zdravka Šurlana iz Internacionalne lige Humanista. U 9.45 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, a u 10.00 sati misionara fra Iliju Barišića. U 11.45 Nadbiskup je primio vlč. Marinka Mrkonjića. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao Sjednici konzultora. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. Marka Stanušića.

13. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici Svećeničkog vijeća VN. U 14.30 Nadbiskup je

primio mons. Matu Janjića te vlč. Mirka Šimića. U 16.00 sati Nadbiskup je uz nazočnost mons. Franje Komarice, banjalučkog biskupa primio odgovorne iz Radia Marije – Rima. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Zdenka Spajića.

14. listopada

U 8.45 Nadbiskup je primio vlč. Miljenka Džaltu. U 11.00 sati Nadbiskup je imao susret u nuncijaturi s mons. Alessandrom D Erricom, apostolskim nuncijem u BiH.

15 – 17. Listopada

Nadbiskup je boravio u Skoplju kao osobni izaslanik Svetog Oca prigodom obilježavanja Stote obljetnice rođenja bl. Majke Terezije i prijenosa smrtnih ostataka njenog oca Nikole.

18. listopada

U 8.30 Nadbiskup je primio Misionarke ljubavi s. Nadu, regionalnu poglavaricu i s. Tomislavu. U 10.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na svečanoj akademiji KBF-a prigodom slavlja Dana fakulteta i proslave zaštitnika Sv. Luke, a u 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi. U popodnevnom satima Nadbiskup je pohodio don Antu Jelića u mostarskoj bolnici.

19. listopada

U 8.15 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Vajdnera. U 15.00 sati Nadbiskup je primio Želimiru Tomaševića, a u 17.30 Nadbiskup je primio gosp. Giovannia Battista Celiente.

20. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je pohodio Internacionalnu Ligu Humanista i susreo se s prof. Zdravkom Šurlanom povodom organiziranja šestog Kongresa *Djeca svijeta ranjenog djetinjstva* u Zagrebu. U popodnevnom satima Nadbiskup je otputovao u Banja Luku i gostovao u emisiji RTRS zajedno s ostalim vjerskim predstavnicima u BiH.

21. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je imao sastanak s preč. M. Zubkom, preč. L. Kesedžićem, vlč. F. Stanušićem i vlč. D. Ivanovićem oko usklađivanja ekonomata bogoslovije i Svećeničkog doma. U 10.00 sati Nadbiskup je primio fra Jozu Marinčića župnika iz Osove, a u 11.30 Nadbiskup je u katedrali pogledao izvedbu radova. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao

Sjednici Ordinarijata. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Darka Tomaševića.

22. listopada

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Antona Lovrenovića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Adisa Šušnjara iz Koalicije Rekoma i dvije novinarke. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara. U večernjim satima je primio mons. Juraja Jezerinca, vojnog ordinarija u RH.

23. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je koncelebrirao i propovijedao pod misom za domovinu na Bobovcu koju je predvodio mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u RH. U popodnevnim satima Nadbiskup je otputovao u Zagreb.

24. listopada

U 16.00 sati u bogosloviji zagrebačke nadbiskupije Nadbiskup je nazočio svečanoj akademiji prigodom slavlja 120. godina Družbe SMI. Nakon akademije Nadbiskup je koncelebrirao pod misom u zagrebačkoj prvostolnici.

25. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na šestom Svjetskom kongresu ILH u Zagrebu. U 19.00 sati u Gradskoj kavani grada Zagreba Nadbiskup je nazočio predstavljanju knjige *Kardinal od Vrhbosne*.

26. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup se susreo s predsjednikom hrvatske Vlade Jadrankom Kosor u zagrebačkim Banskim dvorima.

27. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. dr. Franju Topića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio dr. Božu Ljubića. U popodnevnim satima Nadbiskup je otputovao u Njemačku.

28. listopada

Nadbiskup je bio u Njemačkoj.

29. listopada

U 7.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u bogoslovskoj kapelici uz nazočnost odgojitelja i bogoslova. U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Iliju Ivoša, a u 10.30 vlč. Maria Oršolića. U 14.30 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara.

30. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi Borovica, a nakon mise blagoslovio križ i spomen obilježje poginulim borovičanima u Domovinskom ratu.

31. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u Mariji Bistrici prigodom zahvalnosti i završetka hodočašća kroz ovu godinu. Prije slavlja Mise je pohodio Karmel u Mariji Bistrici.

1. studeni

U 8.30 Nadbiskup je primio don Antu Bakovića. U 10.30 prigodom dana Svih Sveti Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u sarajevskoj prvostolnici, a u 15.00 sati na gradskom groblju Sv. Josip. U večernjim satima pohodio Karmel na Stupu.

2. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje na groblju Bare, a u 13.00 sati na groblju Vlakovo. U 16.30 Nadbiskup je dao intervju za Federalnu TV. U 17.30 Nadbiskup je bio gost u emisiji *kod Bečiragića* na TV1. U večernjim satima primio nadbiskupa beogradskog mons. S. Hočevara.

3. studeni

Zasjedanje BK BiH započelo u zgradi VBS. U 15.00 sati Nadbiskup je primio delegaciju vojske RH. U 15.45 Nadbiskup je primio gosp. Igora Kamočajia, zamjenika gradonačelnika grada Sarajeva. U 16.00 sati zasjedanje BK. U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u katedrali zajedno s ostalim članovima BK-e za pokojne (nad)biskupe, svećenike, redovnike i redovnice.

4. studeni

U 7.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u bogoslovskoj zajednici zajedno s ostalim biskupima koji su nazočili zasjedanju BK. U 9.00 sati Nadbiskup je zajedno s ostalim biskupima posjetio sjedište Franjevačke provincije Bosne Srebrene, zatim svetište Gospe Stupske i *Tunel spasa*. u 16.00 sati nastavljeno je zasjedanje BK.

5. studeni

U 9.00 sati zasjedanje BK. U 12.00 sati uslijedila je konferencija za novinstvo.

6. studeni

U 10 sati primio Damira Ivanovića, ekonomu u bogosloviji. U 19.00 sati Nadbiskup je gostovao u Dnevniku TVBH.

7. studenog

U 9.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u župi sv. Luke – Novi Grad.

8. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gosp.

Nikicu Gržića, odvjetnika. U 10.00 sati Nadbiskup je dao intervju za TV Kiss. U 12.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje sa zagrebačkim hodačanicima J. Stadleru u sjemenišnoj crkvi. U 14.30 Nadbiskup je primio gosp. Nikolaja, mitropolitu dabrobosanskog. U 16.00 sati Nadbiskup je primio Božanu Katava, savjetnicu u MRV-u.

9. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Flammur Gashia, veleposlanika Republike Albanije. U 11.45 Nadbiskup je primio dr. Marka Bebeke, gradonačelnika grada Makarske, gosp. Matu Jujnovića vlasnika Promet-Makarska i gosp. Ivana Pandića. U 19 sati je sudjelovao na programu HTV "Lijepa naša" u Skenderiji.

10. studeni

U 9.30 Nadbiskup je presjedao na dekanškoj konferenciji. U 17.00 sati Nadbiskup je dao intervju za radio Federaciju. U 15.00 sati je primio preč. Bartola Lukića, župnika iz Oštre Luke-Bok i preč. Stipu Kneževića, župnika u N. Travniku. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića.

11. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je primio g-đu Tanju Mišković. U 10.00 sati Nadbiskup je imao sastanak s odgovornima za ustrojstvo ekonomata bogoslovije i Svećeničkog doma. U 15.00 sati Nadbiskup je presjedao sjednici ordinarijata. U 21.00 sat Nadbiskup je dao intervju za treći Dnevnik u FTV.

12. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Dragana Čovića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio prvog zamjenika visokog predstavnika gosp. Rodericka Moorea. U 16.30 Nadbiskup je primio bogoslova Sinišu Jozić, te vlč. Roberta Ružića.

13. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je nazočio susretu roditelja i odgojitelja u Nadbiskupijskom sjemeništu u Travniku, a u 11.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi.

14. studeni

U 10.30 Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje o desetoj obljetnici posvete crkve sv. Mati Slobode na Jarunu – Zagreb. U 15.30 Nadbiskup je gostovao na HKR-u u Zagrebu. U povrtaku iz Zagreba navratio Salezijancima u Žepču.

15. studeni

U 8.30 Nadbiskup je gostovao na jutarnjem

programu TV SA. U 9.30 Nadbiskup je imao susret s dr. Gavrankapetanovićem, generalnim direktorom u KBC Koševo. U 11.30 Nadbiskup je sudjelovao na sjednici MRV-a. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio g-đu Sabinu Wölkner iz Konrad Adenauer- Stiftung.

16. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je nazočio susretu župnika od bogoslova i odgojitelja u VBS-u. U 18.30 Nadbiskup je bio na prijemu kod reis-uleme Mustafe Cerića povodom Kurban bajrama.

17. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je primio odgovorne za osnivanje Radio Marije u BiH. U 15.00 sati Nadbiskup je primio s. Davorku, KBLj.

18. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je bio kod apostolskog nuncija mons. Alesandra D'Errica. U popodnevrim satima Nadbiskup je otputovao u Rim.

19. – 20. studeni

Nadbiskup je sudjelovao na konzistoriju kardinala u Rimu. U večernjim satima Nadbiskup je otputovao u Berlin.

21. studeni

U 12.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u Berlinu o proslavi četrdeset godina HKM.

23. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića. U 14.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Ivu Kopicu i vlč. Borisa Salapića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Vlatka Filipovića. U 18.00 sati Nadbiskup je predvodio misno slavlje u crkvi Ćirila i Metoda s članovima katedralnog zbora.

24. studeni

U 15.00 sati Nadbiskup je primio fra Marijana Karaulu i fra Stjepana Pavića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Marka Majstorovića. U 18.00 sati Nadbiskup je primio preč. Auguta Heriberta, počasnog kanonika Stolnog kaptola.

25. studeni

U 9.00 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara. U 9.30 Nadbiskup je primio dr. Zvonku Jurišića i predstavnike iz HSP BiH. U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje u kapelici VBS-a o završetku duhovnih vježbi za bogoslove.

Kroniku vodio: vlč. Davor Topić, tajnik

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS

Sarajevo

Datum: 22. listopada 2010.
Broj: 1966/2010

Kaptol 7
BiH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
E-mail: kaptolka@bih.net.ba

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predmet: Kanonsko osnivanje župe Svete Obitelji – Kupres

U IME PRESVETOG TROJSTVA

Svaka župa „uređena u jednom mjestu pod pastirom koji zamjenjuje biskupa, na neki način predstavlja vidljivu Crkvu, rasprostranjenu po cijelom svijetu“ (SC 42). Ona treba pružiti „uzoran primjer apostolske zajednice time što ujedinjuje sve različitosti ljudi, koji se u njoj nalaze i ugrađuje ih u sveopću Crkvu, a u njoj je župa kao jedna živa zajednica“ (AA 10).

Ovi teološki razlozi, kao i sve druge pastoralne potrebe vjernika tog dijela Vrhbosanske nadbiskupije, u više navrata su razmatrani na razini pojedinih tijela Vrhbosanske nadbiskupije.

Saslušavši prema crkvenim normama (kan 515, § 2) Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije u dva navrata, te na sjednici Ordinarijata, prihvativši želju kršćanskog puka izraženu u dopisu Župskog ureda Otinovci - Kupres br. 226/2010 od 19. listopada 2010. godine.

U gradu Kupres je već bila sagrađena crkva i župni stan (1963-1967. godine), gdje se župnik iz Otinovaca najčešće nastanjivao, jer je prirodno biti među većim dijelom župe. Nakon rata je ponovo sagrađena crkva i izabran je isti patron: Sveta Obitelj, kao i ona srušene crkve. Nažalost, nije izgrađena kuća za župsko sjedište. Postoji prostor na kojem će trebati izgraditi i župnu kuću.

Zato, određujem slijedeće granice nove župe koja se dijeli od dosadašnje župe u Vrilima – Otinovci koja je posvećena Rođenju sv. Ivana Krstitelja:

Župa Kupres graniči po starim granicama sa župom Suho Polje: Obronak vrha Poganac (kota 1212.), na sjever prema Dubokoj Doli (kota 1179.), i dalje razdvajajući grad Kupres sa naseljem Olovo po katastarskoj granici na Čardačicu (kota 1179.), odatle ravno na sjever na Mala Vrata pa dalje ravno na sjever do vrha Demirovac (kota 1765.).

Istočna granica je zapadna granica župe Otinovaca: cijela kota Poganac (1212.), Osincima (njive, oranice, pašnjaci) na Bašića glavicu (kota 1611,8.), odatle Velenjacima

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

desnom stranom Srednje vode (potoka) na Ajdarovac, odatle na Škrilje (kota 1530.), odatle na (kodu 1672.) i istočno na Vransko vrilo.

U staroj župi Otinovci – sv. Ivana Kristitelja ostala bi naselja: Vrila, Brda, Mlakva, Kute, Kukavice, Botun I. i II. (nenaseljeni, ali sa aktivnim grobljima), zatim Antonići, Otinovci, i Goravci. Taj dio ostaje kao zaseban radi povijesnog značenja te župe.

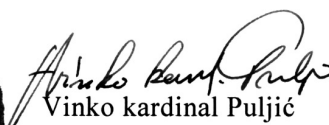
Novoosnovanoj župi u gradu Kupresu – sv. Obitelji pripadaju slijedeća mjesta: Grad Kupres, Novo naselje, Odžak Gornji, Odžak Donji, Viline Kuće i Begovo Selo.

Vjerničkom narodu koji se hrabro vratio i opstao na svojim korijenima, te živi nadu za budućnost, neka združenim silama izgrađuju župsko zajedništvo i živu vjeru u dušama. Sve ih predajem zagovoru i zaštiti Svete Obitelji, koja je Patron novosagrađene župne crkve i cijele župe.

Ovaj Dekret neka se pročita u župi Suho Polje, Otinovci kao i u kanonsko osnovanoj župi Kupres - 26. prosinca 2010. godine - na patron iste župe.

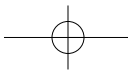

Preč Ilija Orkić
kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Dostavlja se :

1. Župnom uredu Kupres
2. Župnom uredu Otinovci
3. Župnom uredu Suho Polje
4. Bugojanskom Dekanatskom uredu
5. Arhivu

Bajramska čestitka kardinala Puljića reisu Ceriću

Sarajevo, 15. studeni 2010.

“Mi, vaši susjedi-komšije želimo doživjeti radosne muslimane u vjeri ne tumačeći vašu vjeru nego poštujući je radi slobode savjesti”

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uputio je, 15. studenog u prigodi proslave Kurban - bajrama najiskrenije čestitke reisu-l-ulemi Islamske zajednice u BiH Mustafi ef. Ceriću i svim muslimanima u Bosni i Hercegovini.

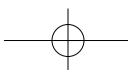
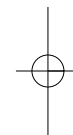
“Pripravljanje Kurvana i dijeljenje s onim najbližima znak je vjerničkog povezivanja. Želim da ovogodišnje slavlje Kurvan-bajrama muslimanima donese radost vjere i spremnost za izgrađivanje pravednijeg društva za svakog čovjeka. Nakon ovih nemilih iskustava u posljednje vrijeme, važno je da zajednički izgrađujemo ovo društvo kako bi u njemu bilo više razumijevanja i povjerenja kao i pravde za svakog čovjeka”,

napisao je kardinal Puljić u svojoj čestitci ističući da na osobit način svoje nastojanje trebaju zajedno usmjeriti ka ugrađivanju u društvo zdravih moralnih i duhovnih načela koja ulijevaju u čovjeka nadu za život i spremnost na otvaranje perspektive za bolje sutra.

“Mi, vaši susjedi-komšije želimo doživjeti radosne muslimane u vjeri ne tumačeći vašu vjeru nego poštujući je radi slobode savjesti i pravednih međuljudskih odnosa. Iz tog vjerničkog nastojanja želimo da iz duha vjere svako zlo zaustavimo i izgrađujemo siguran i stabilan pravedni mir na ovim prostorima”, napisao je kardinal Puljić moleći svemogućeg Boga da zaustavi svaku zlu ruku rata i ubijanja te da se nikad više ne dogodi nepravde i stradanje nevinih ljudi.

(kta)

IZ KORESPONDENCIJE

Propovijedi Vinka kard. Puljića:

Misa za domovinu

Bobovac, 23. listopada 2010.

Sada se pripravite, zauzmite mjesta da možete komotno slušati i pratiti ovu propovijed. Prva moja riječ neka bude riječ pozdrava, od srca i ja pozdravljam vojnog ordinarija u RH, svu braću misnike, posebno vojne kapelane na čelu s ravnateljem, pozdravljam sve vas braćo i sestre ovdje prisutne svih struktura vojnih i redarstvenih, političkih i građanskih, a također i sve udruge, naše bogoslove; sve od srca pozdravljam i radujem se s vama zajedno na ovom Bobovcu da Boga slavimo zajedno. Istinski pozdravljam sve medijske djelatnike elektronskih medija i tiskovina, koje prenose ovu svečanost s Bobovca, pa i one koje nas slušaju također ih od srca pozdravljam.

Kako zajedno s vama ne zahvaliti dobrom Bogu za ovaj divni dan, kad nas ovako sunce divno umiva u ovoj jesenskoj lijepoj prirodi na ovom divnom Bobovcu na našim povijesnim temeljima. Hvala ti Bože za ovaj dan. Evo mjesec je listopada kad na poseban način Gospu molimo i krunicu molimo, jer utkano je to u našu povijest, narodno biće i našu vjeru i pobožnost. Ujedno je mjesec kad molimo za misije i misionare. Evo sutra je misijska nedjelja. Danas je sveti Ivan Kapistran on je zaštitnik vojnih kapelana; pa evo neka vas sveti Ivan čuva.

Kako smo s ovim jednostavno počeli. Našu zemlju, vidimo, nagrizaju sa svih strana, pa smo osjetili potrebu i idemo čuvati naše pamćenje. Moliti za našu domovinu. Tako smo odlučili i prije devet godina započeli. Ovo je deveti put da se penjemo na Bobovac. Uz hodočasnike zahvaljujući ustrojstvu vojnog dušobrižništva počelo se organizirati i vojno hodočašće. Došli smo moliti zajedno. Ovdje gdje je živjela i na glasu umrla kraljica Katarina. Svake godine propovijedam o njoj. Ove godine ću malo drugačije, želim od nje učiti. Kao što je običaj u domaćinstvu da domaćica lomi kruh, dijeli ga za stolom. Na taj način želim upravo to činiti lomiti kruh riječi Božje da se nahranimo. Rekli smo da smo ovdje došli moliti za mir, Bog je naš mir. Bog mira bio s vama, kaže sv. Pavao. Ovdje za sebe kaže sam Isusu Krist ja sam vaš mir. Želimo upravo

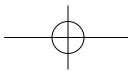
toga postati svjesni, ali i učiti od kraljice Katarine. Prvo želim prisjetiti i sebe i vas njezinu majčinsku i kraljičinu djelatnost, koja je žene ovog kraja okupljala i učila ih, odgajala da čuvaju svoju kulturu. Mi smo danas svjesni da kroz ovom srozavanju morala i vrijednosti srozana je i kultura rada. Rada koji izgrađuje i otvara perspektivu života. Danas je nametnuta jedna druga kultura to je uživanje i imati što više i što prije potrošiti. To je današnji mentalitet. Mi želimo danas od kraljice Katarine koju ovdje posebno molimo za ovu zemlju našu i njezinu da nam izmoli tu kulturu rada, da mi shvatimo odgovornost u radu, savjesnost u radu i ljubav u radu. To čovjeka ispunja. Zašto? Zato što je čovjek time Božji suradnik. Sustvoritelj. Bog je stvorio ovaj svijet, ali ga nije dovršio. Povjerio je ga čovjeku. Čovjek s Bogom surađuje, ovu zemlju izgrađuje. Nije grijeh imati al na pošten način. Nije grijeh biti bogat al na pošten način. Zato od poštenog rada izgrađivati zemlju, izgrađivati društvo, izgrađivati radost vlastitog života da čovjek osjeti ponos i zadovoljstvo. Ovo je plod moga rada moleći Božji blagoslov. Uzalud se trude graditelji ako Bog ne blagoslivlja. Zato mi ovdje želimo moliti ali i od kraljice Katarine naučiti da rad izgrađuje kulturu našeg života u ovoj zemlji. Tada će čovjek biti zadovoljan u sebi. Jer nije slučajno rečeno u narodnoj poslovići nije bogat koji puno ima, nego je bogat koji je s malim zadovoljan. Biti zadovoljan uspjehom svoga rada, uspjehom da ja sebe ostvarujem. Zato potičemo i u javnost treba stvarati uvjete rada, mogućnost rada i da čovjek osjeti svoje dostojanstvo da živi od svoga rada. Ova zemlja je svima nama darovana i u njoj svatko može imati i kruha i ruha ako bude duha. Ako nema duha jao nama. Zato želimo Božjeg duha izmoliti da možemo i kruha i ruha imati i zajedničku sreću graditi. Kraljica Katarina je bila majka. Majka koja je volila ovu zemlju. U narodnom govoru ima dosta toga čemu se prepisuje ime majka. Zemlju se naziva majka zemlja. Zašto? Zato što rađa. Majkom, se zove i domovina. Čovjek je u njoj

rođen, u njoj ima svoj materinski jezik, svoj dom, po tome je i dobila domovina. A majka je i na poseban način majka koja me rodila. Nažalost srozano je i to majčinstvo, upravo s nekim novim zakonom pravo na ubojstvo. Majka je ona koja treba njihati život, davati život. Danas u Europi je najveća smrtnost. Ne prirodna smrt ili od drugih događaja nego od abortusa. Najveća smrtnost je od abortusa. Znači srozana je žena u svom dostojanstvu i majčinstvu. Molimo kraljicu Katarinu da nam izmoli da nam vrati dostojanstvo majki. Majke koja voli život. Ova zemlja će onda imati budućnost. Ako u njoj bude vrednovano majčinstvo i ako društvo znadne vrednovati to njezino dostojanstvo majčinstva. Tada će ova zemlja imati život, inače će biti zemlja smrti. Strašan je rat, moram priznat rat je plod mržnje. Ja se pitam čega je plod ubojstvo nevine djece. Koja je to mržnja? Ovo društvo mora vrednovati i voliti život. A tko bude volio život vrednovat će i roditeljstvo. Brak, to je sveto. Vi znadete da mi katolici, kršćani Mariju zovemo našom majkom, jer ju je Isus s križa dao nama za majku. Ivane evo ti majke, sinko evo ti majke, i od tog časa uzeo je k sebi. Mi na poseban način kroz povijest častimo i molimo Mariju jer nam je ona utjeha, utočište i zagovornica. Zato želim da ovaj dan na primjeru kraljice Katarine Majke vrati u nam ono vrednovanje majke. Dostojanstvo majčinstva i roditeljstva. Dostojanstvo vrednovanja života. Onda ovdje dolazimo moliti za mir. Mir u srcu, mir u obitelji i svijetu. Kraljica Katarina je bila veliki mirotvorac među bosanskim i hercegovačkim kraljevima među kojima je bilo sukoba i svađa. Neću ja sada držati sat povijesti, ovo je propovijed. Ona je bila mirotvorac, gdje je god mogla pomirivala je. Ako ikada danas joj možemo reći dobro nam došla kraljice Katarino; izmiri nas, vidi kako se samo počeli iznutra se gristi još malo pa ćemo se požderati. Treba nam sloge, treba nam razumijevanja, treba nam suradnje kraljice Katarino pomiri nas unutar obitelji. Ma još prije unutar mene samoga, da se pomirim sam sa sobom. Da se prihvatim onakav kakav jesam, da prihvatim svoj životni zadatak da s radošću ga vršim. Pomiri naše obitelji da to bude gnijezdo ljubavi i sloge i mira. Da bude prva škola vjere i molitve. A

onda pomiri nas unutar hrvatskog naroda da ne kukamo kao nas drugi ne vole. Mi moramo sami sebe voliti. Sebe poštivati, svoju povijest vrednovati. Ne stidi se svoga korijena. Neki dan me neki europski, neću spominjati ime, pita zašto sam ja Hrvat. A onda sam morao uzvratiti zašto je on ono što jest. Što pitaš kad je to moj identitet, i Hrvat i katolik u BiH. Znači ja smetam ovdje. Ukloni me da možeš riješiti političku situaciju. Trebamo stvoriti jednu zdravu klimu. Nije grijeh što smo različiti, nije ni zasluga. Božje je to davanje. Tu različitost prihvatiti, ali da bi stekli i povjerenje drugih mi moramo imati međusobno povjerenje i međusobnu suradnju. Jasno da će ostati različitosti mnoge. Bog je stvorio ruku i pet različitih prstiju i svaki nam treba nitko se neće odreći ni jednoga. Različitost je stvarnost Božjeg stvarateljstva. U ovoj šumi nećete naći dva ista lista, a kako je lijepa u ovoj jeseni. Neka različitosti ali sloga ljubav i povjerenja neka vlada međusobno. Ova zemlja različita je i po vjeri, etničkoj pripadnosti, kulturi i različitim zvanjima. To ne znači da bude izvor sukob, svađe, nemira i mržnje. Nego ako kažu, a kažu tako često puna su im usta da vole ovu zemlju. Neka dokažu. Neka prihvate našu različitost i u toj različitosti grade jednaka prava. Nema mira bez toga. Zato želimo od kraljice Katarine naučiti zemlja se voli u suradnji i povjerenju i izgradnji zajedništva. Zato želim na ovim povijesnim temeljima obnoviti našu vjernost i zauzetost za ono za što se kraljica Katarina zauzimala. Zato ovaj naš ovogodišnji povijesni hod, hodočašće na ova povijesna mjesta sjećajući se sa zahvalom kraljice Katarine želimo mi vratiti se svjesniji i odgovorniji i zauzetosti u ime Boga, čovjeka i korijena izgrađivati slogu i mir na ovim prostorima. Poručujemo svima nismo debili zato što smo ostali na svojim korijenima. Želimo biti ono što jesmo i svjedočiti ono što jesmo, ne protiv drugih već zajedno s drugima u različitosti i slozi i u Božjoj ljubavi. Zato lomeći ovaj kruh današnje poruke želim da Bog mira bude s nama, želim da Krist u kojeg vjerujemo i kojeg molimo čime smo opečaćeni njegovim križem bude naše utočište i snaga u izgradnji budućnosti ove zemlje i u njoj opstanka Crkve Katoličke i hrvatskog naroda na ovoj grudni. Amen.

PRILOZI

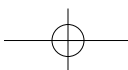
Susret sa sjemeništarcima i njihovim roditeljima

Sjemenište, Petar Barbarić, 13. studeni 2010.

Draga braćo misnici, draga braćo i sestre.

Evo prigodom godišnjega susreta roditelja naših sjemeništaraca u Sjemeništu u Travniku želim početi s konstatacijom. Ova institucija je ustanovljena od prvog vrhbosanskog nadbiskupa sluge Božjega Josipa Stadlera. Kao kuća u kojoj će se odgajati kandidati kako bi sazrijevali u duhovnom zvanju. Ona ima prvenstveno za cilj obrazovanje i odgajanje kandidata koji misle da su pozvani. Dakle, ovdje im se pomaže otkriti jesu li pozvani i ako su pozvani što trebaju činiti. Drugo bih htio kazati svi mi svećenici koji smo u svom svećeničkom zvanju, ponavljam misao već sam je jednom ovdje rekao, svi smo mi izmoljeni. Nismo mi postali svećenici zato što smo zaslužili. To je dar. A taj dar je netko izmolio, dali roditelji, baka ili župska zajednica. Nekakva žrtva u župi koja je spremna žrtvovati se i moliti daj nam svećeničkih zvanja. Onda je Bog uslišao njihovu molbu i nas potakao. I sad kad bi pitali svećenike koji su već ostvareni rade djeluju u apostolatu zašto ste postali svećenici? Svatko bi od njih odgovorio na različite načine. Nemojte zamjeriti što ću malo biti osoban. Prigodom moje četrdesete obljetnice misništva brojni novinari su me znali pitati i jedan od tih me pitao zašto ste vi postali svećenik? A vidim na televiziji novinama da to pitanje i mnoge mlade izaziva. Posebno sam to primijetio i na krizmi kad ispitujem djecu vjeronauk. Onda bi skoro rekao i prvo pitanje zašto ste vi postali svećenik? Znao treba iskreno reći kad za sebe govorim ja sam rođen u obitelji gdje se svaki dan molilo i to što sam ja svećenik nije zasluga moja nego molitve u obitelji. To je bilo pripremljanje tla jer se s Bogom u kući računalo, jer se Boga poštivalo, jer se Boga molilo. Ta molitva je zapravo pripremljala moje mlado srce da Bog može reći evo pođi. Moja braća i sestre bilo nas je puno i bili su bolji od mene. Zašto je baš mene htio. Ne znam na to odgovoriti, to jedino dragi Bog zna. Drugo zašto sam postao svećenik. Sigurno da je prvo ova molitva. Ona je me učila da s Bogom surađujem. Drugo jeste primjer moga svećenika. Ja sam zaželio biti kao on. Nisam tada znao odgovoriti zašto, kako, nego htio sam biti kao on. A onda često

puta mladi znaju pitati a jesi li se pokajao? Moram iskreno reći, nikad. A jesi li se napatio? Jesam. Do suza, do krvavih suza kako kaže narod. Ali nikad se nisam pokajao. Onda oni gledaju kako to napatio se, a nije se pokajao. Ima jedna tajna kad nešto čovjek zavoli onda mu nije teško i kad je teško. To vi mame najbolje znate. Ako se itko napatio rađajući dijete to je majka. Ali to voliš zato što si se žrtvovala za njega. E, to je jedna tajna i svećeničko zvanje. Kad su me često znali pitati đaci koje sam odgajao a i mladi koje susrećem na terenu jeste li vi posumnjali koji puta? Nisam sumnjo nego sam se pitao. Hoću li moći? Jer čovjek vidi svu svoju ograničenost, ljudskost. Pitao sam se isto što se svi vi mladi pitate hoću li ja moći. I. Tako oni postavljaju. Rekao sam ako ti Bože hoćeš, evo me. Eto to bi trebalo pomoći sad mladim ljudima. Ne nagovarati. Ja vam moram jednu tajnu otkriti. Moj otac kad sam ga pitao hoću li krenuti u sjemenište nije mi rekao meni je drago, već sinko neću te smetati. I tako je pratio cijeli moj sjemenišni i bogoslovski život, sve godine školovanja. Uoči mlade mise zaplakao je kao dijete od radosti. Prvi put pokazao srce da se raduje što sam svećenik. Dotad nikad nije htio. Pa ga pitam tata kako si to krio? Tako da ti ne smetam, da ti slobodno odlučiš. Pokoj mu duši, hvala mu na toj mudrosti. Mi njih ne smijemo prisiliti. Mi njima moramo pomoći. Ako hoćeš onda trebaš biti takav jer danas Crkva isto traži prave svećenike. Svima vam je jasno da je ružno imati svećenika za kojeg se moramo stidjeti. Svi želimo da budemo ponosni na svećenika. Kad sam ja kao župnik u jednoj gradskoj župi radio pa onako izišao u grad u radnom odijelu pristupi meni moj župljanin i kaže: župniče nemojte takav izlaziti vi ste naš ponos. Ljudi se žele ponositi sa svojim svećenikom. S njegovim izgledom, riječima i stavom. E to mi želimo pomoći mladim ljudima. Kako? Ne samo da im osiguramo materijalno. U prvom redu na vama je dragi roditelji, vi morate izmoliti sina svećenika. To je dar, treba to izmoliti, ne prisiliti. A onda treba biti otvoren, ti biraš. Ako biraš onda pokaži da si izabrao. Ako biraš poći za Isusom onda moraš prihvatiti Isusova načela, biti

Njegov. A to ćeš pokazati svojim radom, redom, stavom. Ako prihvaćaš biti čovjek oltara onda nemoj bježati od oltara. Ako nećeš ne moraš. Ali ako hoćeš pokaži, drugom riječju ako želiš biti svećenik. Jasno brak je sveta stvar, ali od svećenika se traži da se odrekne braka. Onda sinko napravi izbor jasan. Ne prisilno, nego napravi sam izbor. Ne možeš biti i svećenik i tražiti djevojke. To mora biti jasno. I taj izbor mora biti otvoren. To ne znači da ga se prisiljava, nego pomažeš da bude odlučan u svojoj odluci i opredjeljenju. U ovoj suradnji jeste potrebna pomoć da on kaže ja želim biti svećenik. Evo budi pravi. Ne propalica. Ne da se Crkva sramoti. Ne da se obitelj sramoti. To ako nećeš, probao si pa ne ide, hvala Bogu, otvorena su vrata. Tu je zapravo važan stav potpore. Ne prisile nego potpore. Ali ispravan stav. Zahtjevna ljubav. Voljeti znači želimo da budeš pravi. Jasno, koji puta zna biti i sentimentalnost i osjećajnost, pa popustljivosti. Međutim u ovom zvanju moramo biti odlučni i jasni. Pogotovo ja kao biskup. Ne smijem svašta reći. Moram se odlučiti hoćeš li biti pravi ili nećeš. Jasno postoje lijepe godine, treba dugo derati hlače u školskim klupama. Za svećenika se treba ozbiljno spremati, i znanjem kako je to i danas duhovnik rekao. I odgojni karakterom. Svećenik je vođa. Jer moraš stati pred narodom, stati pred nekim znači biti ispred njega. Ne biti kao taj svijet nego malo ispred. A zato se treba odgojiti i kreposno i ljudski i intelektualno, a i duhovno. Duhovno, ja u ime Krista nastupam, onda moram s njime i prijateljevati. Moram znati što Isus misli, što hoće da mogu reći u ime njegovo. Zato je prevažno to prijateljevanje s Isusom. I ova suradnja jest želja da njihova odluka bude ispravna, istinski tem-

eljita i na ponos i vama i nama. Odluka mora biti njihova ali ne samo njihova oni se moraju s Bogom dogovarati. Od Boga se ne može pobjeći, ne može se raskliman ići za Isusom. Moraš biti čvrst, očvrsnuti tu vezu, odgojiti je, a to je samozatajnost, sebe žrtvovati. Tada možeš biti vođa. Nažalost mi znademo kako nam je kad imamo slabe vođe.

Moram na kraju propovjedi spomenuti i poruku evanđelja, i reći o sudskoj odluci o kojoj se govori. Znam da se svi pomalo pitate što će to biti s kardinalom. Hoće li ga istjerati? Neće, budite mirni. Ja više galamim radi vas, nego radi sebe, da zakon bude pravedniji. Nisam ja protiv države. Država mora biti, zakoni moraju biti, samo moraju biti pravi. I to što ja vičem je radi vas, a ne što sam ja u opasnosti. Jer ne bojim se da će oni tako lako nasrnuti na mene. Zato nemojte se brinuti, stvari ćemo pametno rješavati, a to što je otišlo toliko u javnost to je radi toga da se ne donose nepravedni zakoni. Nažalost i naši su predstavnici dizali ruke u parlamentu za taj zakon. Njega treba mijenjati. Zato smo i digli toliku prašinu da se ukaže da postoje nepravedni zakoni. Država nepravednih zakona nije duga vijeka. A mi bi trebali imati pravednu državu. Zato vas hrabrim, ne dajte se zbuniti i prepasti ali podršku jedni drugima moramo davati. Evo u tom duhu želim da moja besjeda bude ohrabrenje i vama dragi sjemeništarcu, vama roditelji kao i odgojiteljima budu uporni, ustrajni i da s ljubavlju rade. To isto i vi roditelji. A vi mladići vjerujte onima koji vas iskreno vole. Ne vole vas oni koji vas mame na zlo, nego oni koji vam žele dobro. Vjerujte ljudima koji vam žele dobro.

Amen.

PRILOZI

Završetak duhovnih vježbi

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište, 25. studeni 2010.

Draga braćo misnici, dragi bogoslovi.

Nisam pratio ove dane duhovnih vježbi ali sam uvjeren da su duhovne vježbe uvijek povlašteno vrijeme. Povlašteno vrijeme jer Boga bliže doživljavamo. Bog je uvijek blizu, samo što mi nekada postajemo raspoloživiji čuti Božju. Bog silazi u našu nutrinu, našu savjest i progovara nam. Posebna je to milost otkriti

svoju osobu u Božjim očima. Jer mi nismo ono što o sebi mislimo niti smo ono što drugi o nama misle. Mi smo samo ono što Bog vidi. I duhovne vježbe su dani kada čovjek otvara ruku i kao da sluša Boga. I kaže Bog smijem li ja to uzeti iz tvoje ruke. Ti kažeš pa Bože zato sam se danas i otvorio. Sve je tvoje. Smijem li ja što god tu staviti? Evo na raspolaganju sam. Tako

PRILOZI

ja doživljam duhovne vježbe. Da Bog uzima ono što ne spada u mene i Bog daje što pripada meni. Blago tebi ako si prepoznao tu milost što ti je dao. Tu milost kao nadahnuće i poziv. Zato je prevažno srcem prihvatiti to nadahnuće, to otkriće, taj poticaj, taj poziv.

Ostala mi je jedna lijepa slika slušajući sada već umirovljenog prof. Dudu, kad je jednom tumačio što je to obraćenje. Svi mi mislimo da je to preokret od jedanput. Međutim Duda kaže to počinje jednom. To je jedan proces trajnog laganog nježnog naslanjanja na grudi Kristove. Usporedio je onu Ivanovu sliku gdje se Ivan na posljednjoj večeri naslonio na Isusa i čuo je njegove Božanske otkucaje. E to je obraćenje. Kad ti čuješ Božanske otkucaje. Kad osjetiš da si se nježno naslonio na Isusa Krista. Centar i središte svih ovih dana koje ste imali jest Isus Krist, koji te prosvjetljavao, oprostio i koji te pozvao. I što bi ti kao poticaj dao? U rastu zvanja prevažan je taj proces identifikacije sa zvanjem. Da to postane tvoj identitet. Nježno oslanjanje na Isusa Krista i čuti njegovo Božansko srce, što je posebno sluga Božji Stadler osjetio kad je cijelu ovu nadbiskupiju Božanskom Srcu posvetio i tu pobožnost proširio. Nije to nekakva sladunjava pobožnost nego usvajanje Božanske ljubavi. Usvojiti. E to je proces identifikacije. Kad ti usvojiš Isusovu ljubav onda ćeš moći jednog dana po svetom redu doživjeti koje je to dostojanstvo i koja je milost biti *alter Christus*. Zašto se često doživljavaju urušavanja? Zato što proces identifikacije nije bio realan. Kad se god dogodi urušavanje znači podvojenost je u životu. A kad god uspijeva čovjek radosno živjeti svoje poslanje znači uspjela je identifikacija. Plod vaših duhovnih vježbi bit će plod identificirati se s onim koji vas poziva. Rekoh na početku ne zovem vas ja, ne zove vas nitko drugi nego sam Isus Krist. Povjeruj u to. Što više povjeruješ imat ćeš više snage, a što se više predaš radosnije ćeš živjeti. Što više identifikaciju doživiš ustrajni

ćeš biti. Zato želim kako i duhovnik reče da započnu duhovne vježbe.

Slikovito ću reći nakon jednih duhovnih vježbi na kojima je bio jedan župnik i doživio silno zahvaćanje milosti pa kad se vratio kući priča kapelanu kako je doživio uskrsnuće. I da stalno podsjeća sebe da je starog čovjeka pokopao, u vrtu pod prozorom napravi grob i nad grobom napiše na križu ovdje leži stari čovjek. Nakon tri dana kapelan dođe i napiše: Ali je treći dan uskrsnuo. Nemojte da stari čovjek uskrsne treći dan. Nego neka Krist živi u vama. Živjet će ako shvatiš ljepotu druženja s Kristom. Ako shvatiš ovaj poziv iz današnjeg čitanja: *blago onima koji su pozvani na svadbu Jaganjčevu*. Svaki dan kad se s njime sjedinjuješ, svaki dan pričest je tu, misa je tu. Ne moraš se napatiti iz sobe do kapelice. Koliki čeznu doći na misu na pričest. Kad čovjek pogleda po tim udaljenim mjestima, po sat vremena stare bakice idu pješice da bi se mogle pričestiti.

Ovdje ću ispričati jednu zgodu kad sam bio duhovnik u Zadru, bio je onaj trener košarkaškog kluba iz Zadra pokojni profesor Bajlo. Jednog jutra zove me telefonom i kaže: Duhovniče možeš li me pričestiti imam danas težak dan trebam Isusa. Ja sam ga pričestio i vraćam se u svoju sobu i razmišljam koje li lijepe vjere. Imam težak dan treba mi Isusa. Jesi li ikad osjetio tu glad treba mi Isusa. Isto tako jedan drugi profesor, profesor matematike dolazi i kaže ne mogu biti na misi ali ne smijem prazan dan doživjeti daj me barem pričesti. Dan mu je prazan bez Isusa. Zna i vaš duhovnik i vaš rektor za te ljude o kojima pričam i mogu posvjedočiti da to nije bila gluma, da je to bilo životno uvjerenje.

Dragi bogoslovi ako u vama bude taj osjećaj treba mi Isusa, ako doživiš dan mi je prazan bez njega, onda se ne bojim za vas. Siguran sam onda za vas. Zato želim da tako kročite naprijed trebam Isusa, prazan mi je dan bez njega. Zato blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu. Amen!

Propovijed biskupa Komarice na Misi u okviru 50. zasjedanja Biskupske konferencije BiH

U okviru 50. jubilarnog zasjedanja, biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine svi biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, u zajedništvu s apostolskim nuncijem u BiH nadbisku-

pom Alessandrom D'Erricom i biskupima delegatima iz Hrvatske, Italije, Slovenije te Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Beogradu te uz suslavlje četrdesetak svećen-

ika i sudjelovanje većeg broja redovnica te bogoslova i drugih vjernika, slavili su Misu za pokojne nad/biskupe, svećenike, redovnike i redovnice koji su djelovali na teritoriju biskupijskih zajednica u Bosni i Hercegovini. Euharistiju je predslavio nad-biskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, a prigodnu propovijed uputio je biskup banjolučki i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, mons. dr. Franjo Komarica.

Draga braćo u biskupskoj službi, braćo svećenici, sestre redovnice,

dragi Kristovi vjernici,

nema kršćanskije poruke od one, da smrt - zahvaljujući Isusu Kristu - više nema nikakve vlasti nad čovjekom, jer joj je svemoćni Gospodar ovoga svijeta, umrli i uskrsnuti Gospodin oduzeo vlast.

Zato mi kršćani obilježavamo na spomendan svih vjernih pokojnika, ne beznadnu žalost nego utemeljenu nadu. Zato palimo na grobovima svojih pokojnika svjetla, jer, kako reče onedavno blaženi kardinal Newman: „svi naši pokojnici nose nadu na svome licu“. Zato mi i pjevamo nad grobovima zahvalnu pjesmu otkupljenika.

Zašto mi tako možemo i vjerovati i činiti? Imamo odgovor: Zato što je utjelovljeni Sin Božji Isus Krist umro i uskrsnuo. On je stvarno umro našom ljudskom smrću; stvarno je „umro i bio pokopan“, stvarno je „sišao nad pakao“ kako ispovijedamo u „Vjeronanju“. Naše ljudsko umiranje i našu smrt u svoj njevoj stvarnosti on je prihvatio kao svoju. Ali on je mogao iskusiti da se u toj dramati umiranja i smrti može naći život. Mogao je i smio je iskusiti da ga ni smrt ni život nisu mogli rastaviti od njegova nebeskog Oca i njegove ljubavi. On je svojim primjerom pokazao da je život ljudski prijelaz ne tek do ruba, do same granice smrti, nego prijelaz kroz smrt u novi život. Kristova smrt na križu je za sve nas postala najuzvišenija pouka i poruka o istini o Bogu i o čovjeku, koja je izrečena s najoriginalnije i jedinstvene katedre ljudske povijesti.

Sve dosadašnje generacije učenika morali su, kao i svi mi, postati redovni ili izvanredni učenici te katedre. Koji su željeli i koji danas žele biti ti i takvi učenici poučavali su i trebaju poučavati druge. I u takvom smislu oni su prožimali odn. oni prožimaju i ovozemaljsku stvarnost ljudskog roda: odgoj, obrazovanje, mo-

ral, politiku, kulturu, privredu. Kristovi učenici su bili i jesu svjesni da su istinite riječi tog istog umrlog i uskrsloga Krista kad je svima svojim obećao: „Budite sigurni, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta“ (Mt 28,20).

Ta svijest, ta sigurnost određuje i nosi poslanje Kristove Crkve kroz sva dosadašnja vremena njezine duge i burne povijesti i na svim mjestima gdje je postojala. Tako je bilo i u ovoj zemlji. Tako treba biti i danas, jer i danas, za nas vrijedi istina da je u Isusu Kristu Bog s nama: kako jučer, tako i danas, tako će biti i sutra i tako će ostati i kad mi prijeđemo prag vječnosti, ostat će tako sve do svršetka svijeta! A ako je Bog s nama i za nas, tko će protiv nas uspjeti? „Tko će nas rastaviti od Kristove ljubavi? Nevolja? Tjeskoba? Pogibao? Glad? Progonstvo? Mač?“ (Rim 8,35), pita sebe, Rimljane, a i nas apostol Pavao.

Poznate su nam sve ove nabrojene, pa i neke druge, nenabrojene barijere, muke i životne drame iz naše nedavne ratne prošlosti, ali i sadašnje poratne zbrke i nesređenosti.

I kao biskupi i svećenici, i kao redovnici i redovnice i kao vjernici laici osjećamo više ili manje na svojoj koži i u svojim srcima tjeskobu zbog činjenica da nas ima malo, a da posla ima puno.

Poznati su nam mnogobrojni žalosni slučajevi duhovne pustoši i pravne nezaštićenosti u životima naših sugrađana i suvremenika.

Poznata nam je i glad mnogih u ovoj zemlji, u našim nad- i biskupijama - ne samo za tjelesnom hranom, nego glad za velikodušnim srcima, spremnim pružiti utjehu i pomoć.

Mi poznajemo ispraznost i duhovnu pustoš mnogih naših stanova i kuća, makar one bile materijalno dobro, pa čak i luksuzno namještene.

Poznata nam je također zamrlost i nestanak nekih plemenitih inicijativa i zajedničkih početaka i u raznim zajednicama, u socijalnim udrugama, privrednim poduhvatima ili političkim strankama.

Poznata nam je također opasnost za naš narod i za mnoge druge narode od mača smrti, od kulture smrti, od zaustavljanja života u majčinom krilu i bježanja od pružanja potrebne pomoći i afirmacije života, a sve zbog materijalnog, egoističkog stava i samoobmanjujuće ideologije, koja zahvaća mnoge naše suvremenike, pa i u redovima naše Crkve

Pa što kažemo na sve to? Zajedno sa sv.

PRILOZI

Pavlom smijemo ponavljati jasno i glasno: "U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi" (Rim 8,37).

Upravo zbog činjenice da nas je Krist ljubio i trajno ljubi, On je trajno s nama i ostaje trajno među nama - i ovdje u Sarajevu i u Mostaru i u Banjoj Luci, u Beogradu, Šibeniku i Celju, u Italiji, u Europi - posvuda! Njegova prisutnost je uskrsla prisutnost, koja nije samo pomoć i utjeha, nego daje sasvim drugi, novi i neočekivani smisao i poteškoćama i tjeskobama i protivštinama i neuspjesima. Što nam se može činiti pa i osjetiti kao prepreka za poslanje i uspjeh Crkve, to u svjetlu vjere u nepobjedivost Krista - može postati tajnom njegova poslanja i uspjeha!

Nije li se to obistinilo mnogo puta u životu i djelovanju naših prethodnika - nadbiskupa, biskupa, svećenika, profesora teologije, vjeroučitelja, naših roditelja i predaka, kojih se u ovom bogoslužju spominjemo?

Prisutnost uskrslog Krista među nama daje i nama sigurnost, da smo mi upravo i onda kad nam se čini da smo propali, da smo izgubljeni, zapravo pobjednici.

Valja nam ponovno u javni život vratiti radost vjere, bez obzira kakva su "vremena". Valja nam proživljavati brižnu ruku dobrog Boga, koji bdije nad nama i milost daje dok mi hodimo naprijed" (V. kard. Puljić).

Tijekom aktualnog održavanja 50. jubilarnog zasjedanja naše BK, a u 15-oj obljetnici njenog rada, mogli smo - sa zahvalnošću Bogu - ustanoviti, da je cijelo ovo vrijeme među nama i s nama bio na djelu Duh Božji, koji nas je i poticao i učvršćivao u zajedništvu s cijelom Kristovom Crkvom, a i u našem međusobnom zajedništvu.

U ovom kontekstu želim podsjetiti na dva znakovita momenta - nakon prve i nakon druge trećine djelovanja naše BK. Oba puta se radi o susretu s Kristovim Namjesnikom na zemlji - poglavarom cijele Crkve.

U Našem službenom pohodu "ad limina" u jubilarnoj godini kršćanstva 2000-oj, tadašnji papa - a sada Sluga Božji Ivan Pavao II. nam je u svom govoru između ostalog rekao: "Ovo je vrijeme nade, unatoč brojnim poteškoćama na koje svakodnevno nailazite zbog političkih i gospodarskih prilika i unatoč oblacima, koji se još uvijek nalaze na obzorima vaše domovine... Kršćanska poruka u sebi nosi izvanredne mogućnosti nade. Na

svakom vjerniku leži odgovornost da braću i sestre s kojima dolazi u dodir učini dionicima te nade. Vaš će navještaj nade, ljubljani, biti vojerljiv, ako bude praćen evanđeoskim svjedočenjem dubokog crkvenog zajedništva među vama i ljubavi, koja ne poznaje granice" (30.3.2000.).

Ove riječi velikoga pape, istinskog Božjeg čovjeka bile su i ostale za sve nas trajno smjerodavne.

Šest godina kasnije, sadašnji papa Benedikt XVI. rekao nam je između ostalih i ove također znamenite i važne riječi: "Obavijestivoši me o stanju vaših vjernika, te o problemima njihove svakodnevice, vi ste iznijeli elemente nade koja njihovo zalaganje opravdava, kao i pastoralne programe koje razvijate. Pri susretima, zamijetio sam u vama snažnu želju za očuvanjem zajedničkih ciljeva, kako bi se ujedinjeni suočili sa sadašnjim izazovima, s kojima se mora nositi vaš narod Zasiurno, poteškoće su brojne, ali kod vas, kao i kod vaših svećenika i vjernika, veliko je pouzdanje u Božju Providnost. Nakon žalosnih godina nedavnog rata vi ste danas, kao mirotvorci, pozvani učvršćivati zajedništvo, te u Kristovo ime širiti milosrđe, razumijevanje i praštanje, kako unutar kršćanskih zajednica tako i u složenim društvenom tkivu Bosne i Hercegovine" (24.2.2006.).

Ova ocjena našeg djelovanja u ovoj zemlji, koju je dao Kristov namjesnik, kao i zadaća koju nam je on povjerio - ne bi nikoga od nas katolika smjela ostaviti ravnodušnima, ukoliko želimo biti vjerodostojni i pred Kristom i pred njegovom Crkvom i pred drugim našim sugrađanima, među koje nas je postavila Božja Providnost. Bog nam daje darove ali i zadaće. S kakvim ćemo se rezultatima pojaviti pred njim, kad nas pozove k sebi u vječnost? S plodovima nade i ljubavi ili bez njih?

Životi i djelovanje naših vjernih prethodnika, kojih se danas zahvalna srca pred Gospodinom spominjemo preporučujući ih Njemu da ih nagradi vječnom srećom, bili su prožeti kršćanskom nadom i optimizmom, unatoč različitim zlima - u sebi i oko sebe - s kojima su se morali boriti i pred kojima nisu zatvarali oči. Nerijetki od njih mogu nam biti dragocjeni zagovornici. Oni su bili od Crkve poučeni - a i mi smo tako isto poučeni - da se čovjek vjernik može doista osloniti na definitivnog Pobjednika nad svim iskušenjima i nevoljama, nad svim raspadanjima i zaudaranjima pa i nad smrću, Isusa Krista, koji

nam je svima poručio: "Ja nisam sam, jer Otac je sa mnom. To vam rekoh da u meni imate mir. U svijetu imate muku, ali hrabri budite, ja sam pobijedio svijet" (Iv 16,32b-33). i "Ja sam uskrsnuće i život. Tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će" (Iv 11,25). "Dođite k meni svi umorni i opterećeni. Ja ću vas odmoriti!" (Mt 6 11,28).

Snagom Duha uskrslog Krista i mi se utemeljeno nadamo postizati i doživjeti nove uspjehe naše tj. Kristove Crkve, koja ima trajnu, jasnu zadaću kvasca - i danas i sutra - i u BiH i u Hrvatskoj, Srbiji, Sloveniji, Italiji i posvuda u svijetu. Molimo Gospodina da nas sve - a osobito nas u duhovnom zvanju - trajno otvara poticajima svoga Svetog Duha, Branitelja i Tješitelja.

Gospodine Isuse Kriste, obnavljaj svoju Crkvu posvuda pa tako i u ovoj Tebi dragoj zemlji, kako bi mogla ponudi plodove Tvoga spasenja našim sugrađanima u što većoj mjeri.

Jačaj snagom Duha Svetoga sve dobre nakane, planove i poslove onih koji su Tvoj Crkvi podariti sve snage svoga uma i srca: kao biskupi, svećenici, redovnici i redovnice, kao misionari ili u nekim drugim oblicima Tebi posvećenog života! Ti, koji si ih i pozvao u svoju službu, učini ih sve što vjerodostojnijim svojim suradnicima u svom otkupiteljskom djelu namijenjenog svim ljudima, svih naroda.

Svjetlom i snagom Duha Svetoga umnoži broj onih koji će se spremno odazvati na Tvoj poziv u Tvoju službu. Ti poznaješ sva naša ljudska srca i znaš tko Te i kako Te ljubi, kako je spreman da Ti služi - ovdje i sada!

Udijeli velikodušnost mnogim mladim ali i starijim ljudima da Ti se odazovu i daj im snage da budu spremni na razna odricanja koja Tvoj poziv zahtjeva! Daj im radosti da mogu nositi križ koji im povjeravaš Ti, koji si prvi nosio križ spasenja cijelog čovječanstva sa osvjeđenjem da će nakon križnog puta i smrti uslijediti uskrsnuće.

Mi Ti, Spasitelju naš Isuse Kriste, upućujemo ovu usrdnu molitvu zajedno s Tvojom najvjernijom suradnicom i suspasiteljicom Presvetom Tvojom Majkom, koju si nam dao da bude i naša majka. Po njezinu zagovoru podaj Gospodine, da mnogi od nas, večeras ovdje oko Tebe sabrani, smognemo smjelosti i poniznosti, vjernosti i ljubavi ponoviti svoj "da, evo me", kao što je to i ona rekla, kad je bila pozvana da sudjeluje u Tvome sveopćem djelu spasenja i kako su to učinili prije nas mnoga naša preminula braća i sestre! Pokoj vječni daruj im Gospodine! I svjetlost vječna svijetlila im. Amen.

(kta)

PRILOZI

Dekanska konferencija

Sarajevo, 10. studenoga 2010. godine

Na poziv Vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kardinala Puljića, u dvorani nadbiskupskog ordinarijata održana je Dekanska konferencija za 2010. godinu. Na konferenciju su se odazvali svi dekani.

Početak rada je bio u 9.30 sati. Nakon pozdravne riječi Nadbiskupa dekani su iznijeli svoja izvješća na temu Teologija i pastoral hodočašća.

Kreševski dekan Perić je uz obrazlaganje teologije i pastoral hodočašća nabrojao mjesta gdje se hodočastilo zadnjih godina. Naglašeno je da puno zavisi od angažiranosti župnika. Istakao je posebnosti u dekanatu, kao što su "Jakovljevo vrelo" u Deževicama, hodočašće Gospi brze pomoći u Gromiljak, te misa kod "Crvenih stijena" u Kiseljaku.

Žepački dekan Ivkić je podijelio hodočašća

na organizirana i privatna. Ova organizirana možemo pratiti, dok je puno onih koji pojedinačno – privatno hodočaste na mnoga mjesta... Naglasio je kako je teško svećeniku pronaći vrijeme za organizaciju hodočašća zbog obaveza u župa; ali bez svećenikove pripreme putuje grupa, koja ide u turizam. Hodočastiti znači poznavati grupu, pripremiti ih, pratiti, poticati – kako bi plodovi bili višestruki. – U nekoliko navrata je nagradio volontere hodočašćem.

Usorski dekan Grubešić je uz pripremljenu teologiju hodočašća donio izvješća po pojednim župama.

Ramski dekan Ivandić je u svom izlaganju zaključio kako naš narod voli hodati i u tom hodanju tražiti. Uz hodočašće se mnogi isповijedaju...

Tuzlanski dekan Župarić, kao i ostali dekan, vidi važnost hodočašća, i veliku duhovnu korist, te upoznavanje međusobno. Vjernici rado hodočaste, s tim da je slab odaziv mladih na hodočašća. Hodočastilo se u Bač, Jajce (24. 6.) Bobovac, Maglaj...

Sutješki dekan Stojčević u svom izlaganju je rekao kako mu nijedan župnik nije dostavio traženi izvještaj o hodočašćima, te je samo iznio podatke za župu Vukanovići.

U Doborskom dekanatu je bilo dosta hodočasnika i na mnoga su mjesta hodočastili. U Mariju Bisticu oko 200 vjernika (s tim da franjevci ne prate svoje hodočasnike!), Susret HKM u Zadru, Rim, Taize, u katedralu na Stadlerov grob, ministrantski susreti u Sarajevu, proslave patrona. Napomenuo je da se sa franjevačkih župa još hodočasti u Jajce, Međugorje, te na susrete FRAMA-e...

Šamački dekan je pročitao izvještaje župnika iz dekanata o hodočašćima, navodeći mjesta hodočašća i broj hodočasnika. Dojmovi s hodočašća su različiti – ovisno o motivima. Naglasak je da bi bilo poželjno da s njima putuje i župnik!

Derventski dekanat ima malo vjernika pa je i hodočasnika malo.

Travnički dekan Knežević je govorio o hodočašćima unutar dekanata: Travnik – Sjemenište, Pećine – Srcu Isusovu, Kalvarija – Vitez, Gospino vrilo – Ovčarevo... Ne postoji praksa brojanja hodočasnika. Nema župnih vikara, pa su župnici spriječeni putovati sa hodočascima. - Neki su župljani hodočastili privatno u Rim i Svetu zemlju. Dok je premalo interesa bilo za Susret HKM u Zadru ili na susrete mladih koji se događali u BiH.

Bugojanski dekan Miškić konstatira da franjevci ignoriraju neka hodočašća (napr. Hodočašće na Stadlerov grob). Hodočastilo se u Komušinu, Kondžilo, Podmilačje, Ščit, Mariju Bisticu, u Travnik Petru Barbariću... Hodočastilo se i u Varaždin i Zadar na susret HKM.

Preč. Šekerija, Sarajevski dekan, rekao je kako se hodočastilo na mnoga Gospina svetišta, kao i na svetačka mjesta. Dogodio se i susret Taize-a u Sarajevu ove godine; neokatekumenska hodočašća, put u Svetu Zemlju... Mnogi su zadovoljni s hodočašćem. Važno je pripremiti hodočašće, pripremiti vjernike, nije to izlet. Ima i malih skupina na hodočašćima koji daju lošu sliku ili druge smetaju. Ned-

olična ponašanja manjine ne bi trebala zasjeniti velike plodove hodočašća.

Brčanski dekan V. Župarić zaključuje kako se smanjuje interes za ići na hodočašća. Broj vjernika je drastično smanjen. Uz već spomenuta mjesta hodočašća zajedničkog karaktera, vjernici ovog dekanata hodočastili su u Bijeljini na obilježavanje 125. Godišnjice župe, u Dubrave – Šimonovo, u Šumanovce u Slavoniji. – U putu se moli; svi su zadovoljni i bez neugodnosti protiču hodočašća.

Prečasni A. Meštrović potaknuo je dekane na angažiranost oko organiziranja hodočašća na grob Sluge Božjega Josipa Stadlera u našu katedralu.

Prečasni P. Stojčević postavio je pitanje – u ime svećenika njegovog dekanata: "Zašto župe sutješkog dekanata nemaju partnere" i "Zašto župe iz RH ne naprave uzvratno hodočašće u BiH"?

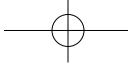
-Na njegovo pitanje kratko je progovorio preč. Luka Tunjić, generalni vikar, kako je bio ured u našoj nadbiskupiji za partnerstvo. A nadbiskup Vinko je odgovorio da je partnerstvo – kao veza s donatorima. Postojao je ured za partnerstvo. Svećenici nisu to prihvatili kao aktivnost nego kao: koliko su para donijeli. – Na pitanje o Mariji Bistici i hodočašću odgovorio je o potrebi hodočašća u Nacionalno Marijansko svetište, a ne političkoj aktivnosti. Id ući tamo – želimo se povezati. Ne treba se dati uvući u dnevno-politička nadmudrivanja.

Preč. Ilija Miškić moli pojašnjenje glede termina "svetište" – jer se ponekad taj termin upotrebljava bez kriterija i bez dozvole.

Nakon izlaganja i diskusije, Nadbiskup je potakao na pripremu i vođenje hodočašća, a ako župnik ne može sam voditi – onda šalje odgovornog u njegovo ime. Potrebno je imati više spremnosti sjesti u ispovjedaonicu, sjesti i ispovijedati. Zatim, istaknuti nakanu hodočašća – osobnu i zajedničku. Nadalje je Nadbiskup dekane informirao o tri procesa za proglašenje blaženima: Sluga Božji Josip Stadler, Sestre KBLJ – Drinske mučenice i Petar Barbarić.

-Katedrala se obnavlja. Važno je očitovati ljubav prema našoj prvostolnici, slati hodočasnike u nju, ne otpisivati nju i našu povijest.

Pod Trećom točkom konferencije mr. Luka Tunjić je referirao o *Analizi stanja rješavanja upitnika i Prijedlozi za novu liturgijsku godinu.*

Završni dio susreta je protekao uz razgovor o problemima Tuzlanskog dekanata – ukop na groblju ili praćenje od kuće. Iako su se svećenici dogovorili da će obred ukopa obavljati isključivo na groblju, pojavile su se poteškoće sa župljanima i nekim svećenicima. Posebno su problemi u Šikari, Dragunji, Živinicama i Par selu.

Dotaknuto je pitanje rezidencije nadbiskupove i deložacije najavljene za 17. studeni.

Na kraju konferencije Nadbiskup je donio četiri zaključne informacije:

Podržati Katolički tjednik, širenje tiska i pismeni prilozi

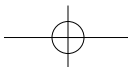
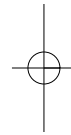
11. prosinca 2010. otvaranje Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije

BK BiH – Liturgijsko pjevanje – anketa, papinski dokument “Upute za prijenos liturgijskih slavlja”

Vizitacije u 2011. godini će obaviti Nadbiskup, a ne arhiđakoni kao zadnjih godina

Zapisnik vodio: Ilija Orkić, kancelar

PRILOZI

“Povijesni trenutak za Bosnu i Hercegovinu”

Poruka generalnog komesara Katoličkih skauta Europe

“Nedjelja, 24. 10. 2010., je povijesni trenutak za Bosnu i Hercegovinu: u župi Stup izgovorena su prva obećanja Skauta! Četvero mladih u pratnji svojih roditelja, prijatelja i svećenika omogućili su da se rodi Katolički skautizam u Bosni i Hercegovini. Za sada četiri župe sudjeluju u projektu: župa Stup-Sarajevo, Mostar, Bugojno i Banja Luka. Njihov primjer treba biti poziv i ostalim župama na prostorima BiH.

Skautizam je pomoć obiteljima. Dječaci, djevojčice, svi mladi, imaju potrebu i trebaju izaći iz kuće, imati prijatelje, biti zajedno. Nažalost, na ulicama nemaju dobre primjere. Skautizam je projekt velike avanture na otvorenom u prirodi, raditi s prijateljima dobre i lijepe stvari: kampiranje, kuhanje na vatri, igre, sport, bdijenje, pjesma, kao i ostale mnogobrojne aktivnosti u kojima mogu razvijati svoje talente. Skautizam se živi služeći drugima u zajedništvu. Živi se blizu Boga i Crkve. Živi se blizu obitelji. U Bosni i Hercegovini, u svim župama trebat će uložiti veliki trud da se uključe roditelji, svećenici, animatori, odgovornici, ravnatelji škola, da bi svi zajedno stvorili pokret Skauta gdje će mladi iz Bosne i Hercegovine pronaći ideale i osnažiti svoj duhovni karakter. Sve je ovo potrebno za bolju budućnost Crkve, države i obitelji.

Kako to postići? Kako je skautizam poput jedne velike obitelji, gdje stariji preuzimaju brigu o mladima, potrebno je formirati i pri-

premiti skupinu mladih od 18-26 kako bi oni preuzeli brigu i skrb o mladima.

Skautizam nije skup! Uniforme, aktivnosti, kampovi - sve se može organizirati s malo novca. Druge edukativne aktivnosti kao što su: kino, ljetni odmori, bazen - koštaju jako puno. Malo po malo, mladi će naučiti kako pronaći novac da bi financirali svoje aktivnosti. Važno im je pomoći kako bi započeli. Važno je pokazati solidarnost među obiteljima kako bi skautizam zaživio. Bogatije obitelji mogu pomoći djeci iz siromašnih obitelji pri plaćanju participacije.

Grupa mladih kandidata za vođe koje imamo sada u Sarajevu, Mostaru, Bugojnu i Banja Luci uz potporu starijih, roditelja i svećenika počet će aktivnosti za mlade u dobi od 12-16 godina. Malo po malo dječaci i djevojčice će naučiti sve o prirodi, igrama, kuhanju i još puno ostalih tehnika skautizma koje će im pomoći da izrastu u ljude.

Cijela Europa, cijela Federacija Katoličkih Skauta Europe, 55.000 u 21 zemlji Europe, moli za vas i pomaže vam u ovoj prelijepoj avanturi. Puno mladih Poljaka, Talijana, Francuza, Ukrajinaca, Rusa, Bjelorusa, Španjolaca, kao i ostali, prate s velikim entuzijazmom i simpatijama ovaj početak Katoličkog scoutizma u Bosni i Hercegovini. Već imate puno prijatelja, puno braća i sestara. Vi ste dio velike obitelji Skauta !!! “

Zbigniew Mindi, generalni komesar
Katoličkih skauta Europe

Predstavljena monografija “Kardinal od Vrhbosne”

Na predavljanju u Gradskoj kavani okupili su se brojni crkveni dostojanstevnici, ministri, vodeći ljudi Večernjeg lista, gradonačelnik

Knjiga o kardinalu Vinku Puljiću “Kardinal od Vrhbosne” predstavljena je u ponedjeljak 25. listopada u zagrebačkoj Gradskoj kavani. U povodu 40 godina svećeništva i 65. rođendana kardinala Puljića, Styria i Večernji list, uz pomoć Udruge bosanskih Hrvata Prsten i Hr-

vatskog kulturnog društva Napredak, izdali su knjigu koja, među ostalim, donosi izvatke iz intervjuva vrhbosanskog nadbiskupa iz predratnog, ratnog i poslijeratnog vremena. Monografiju su uredili Ivan Tolj, Žarko Ivković, Jozo Pavković, Darko Pavičić i Tomislav Botić. Veliki jubilej, četrdesetu godišnjicu svećeništva i 65. rođendan, kardinalu je u ime izdavača čestitao pater Ivan Tolj.

“Vi ste zagovornik mira i svjedok vremena. U vašem srcu ima mjesta za sve. Za Bošnjake,

Hrvate, Hercegovce... Za Sarajevo, Mostar i Zagreb. Hvala vam što kročite ispred svog naroda. Vaš je glas potreban da nemoguće pretvori u moguće", rekao je Ivan Tolj.

Predstavljanju monografije prisustvovali su brojni crkveni dostojanstvenici, ministri Ivan Šuker, Gordan Jandroković i Tomislav Karamarko, bivši ministri Dragan Primorac i Mate Granić, vodeći ljudi Večernjeg lista, glavni i izvršni urednici, gradonačelnik Milan Bandić i mnogi drugi.

"Crtajte granice, ali nemojte križati i brisati ljude, riječi su kardinala koje su mi ostale u sjećanju", rekao je Bandić, podsjetivši prisutne na kardinalov nemjerljiv doprinos svom naro-

du. Kardinal Puljić rekao je da su ga urednici i izdavači knjigom ugodno iznenadili.

"Hvala vam svima. Ja sam naučio živjeti s čovjekom koji se bori i kada on nije mogao govoriti, onda sam ja govorio u njegovo ime. Tako je i ovaj vaš čin za mene izazov. Da se ne smijem umoriti. Dođe mi pomisao: ma ima li smisla više govoriti, a onda se dogodi nešto ovako", rekao je kardinal Puljić.

Kardinal je domaćinu Pavi Zubaku i krugu njegovih prijatelja zahvalio na daru. Zubak i nekolicina donatora darovali su kardinalu automobil.

(kta/vl)

BILJEŽIMO

Katolički biskupi Engleske prihvatili pet Anglikanskih biskupa

London, 8. studeni 2010.

O ovoj odluci anglikanskih biskupa priopćenje je izdao direktor Tiskovnog ureda Svete Stolice otac Federico Lombardi

Katolički biskupi Engleske prihvatili su pet anglikanskih biskupa tradicionalista koji su jutros uručili svoje ostavke nadbiskupu Canterburya, Rowanu Williamsu, javlja agencija SIR. U priopćenju koga potpisuje biskupski delegat mons. Alan Hopes u ime biskupskog povjerenstva Biskupske konferencije Engleske i Welsa za provedbu apostolske konstitucije Anglicanorum Coetibus piše: "Prihvaćamo odluku biskupa Andrew Burnhama, Keith Newtona, John Broadhursta, Edwin Barnes a David Silka da uđu u puno zajedništvo sa Katoličkom crkvom preko ordinarijata za Englesku i Wels koji će biti osnovan na osnovu naputka iz apostolske konstitucije Anglicanorum Coetibus. Na slijedećem redovitom zasjedanju Katoličke biskupske konferencije Engleske i Welsa raspravljati će se o osnivanju ordinarijata i proširiti ćemo srdačnu dobrodošlicu onima koji traže da budu pripadnici istoga". Više informacija će biti objavljeno nakon tog susreta.

Istovremeno, o odluci petorice anglikanskih biskupa direktor Tiskovnog ureda Svete Stolice otac Federico Lombardi izdao je sli-

jedeće priopćenje: "Glede izjave pet biskupa koji su do sada pripadali anglikanskoj zajednici a odlučili ujediniti se sa Katoličkom crkvom i koji su posljedično tomu smatrali da moraju dati ostavke na dosadašnje pastirske zadatke u Engleskoj crkvi, možemo potvrditi da se proučava osnivanje prvog ordinarijata, po normama predviđenim apostolskom konstitucijom Anglicanorum Coetibus i da će možebitne odluke biti priopćene u prikladno vrijeme". Pet anglikanskih biskupa koji su jutros dali ostavku nadbiskupu Canterburya, Rowanu Williamsu i prihvaćeni od Biskupske konferencije Engleske i Welsa izdali su priopćenje: "Kao mnogi pratili smo dijalog između anglikanaca i katolika sa molitvama i nadanjima. Međutim, ostali smo ožalošćeni zadnjih trideset godina, jer smo vidjeli da su se anglikanci i katolici sve više udaljavali zbog aktualnih pitanja". "Posebno smo ostali ožalošćeni, nastavljaju biskupi, zbog razvoja vjere i poretka kod anglikanaca koji su nesukladni sa povijesnim pozivom anglikanizma i tradicije Crkve kroz skoro dva tisućljeća." U istom priopćenju pet biskupa kažu da apostolska konstitucija Anglicanorum Coetibus, objavljena 4. studenog 2009. godine i ordinarijati koji će se osnovati dati njima prigodu "donijeti njihovo iskustvo sljedbenika kršćanstva koji ulaze u zajedništvo s

BILJEŽIMO

Katoličkom crkvom". Za pet biskup apostolska konstitucija je "velikodušni odgovor na više pristupa Svete stolice u traženju pomoći i novi hrabri ekonomski instrument u traženju jedinstva kršćana".

I anglikanski nadbiskup Canterburyja koji je jutros prihvatio ostavke dvojice sufraganskih biskupa Ebbsfleeta i Richborougha izdao je priopćenje: "Danas sam sa žaljenjem prihvatio ostavke biskupa Andrew Burnhama e Keith

Newtona koji su odlučili da njihovo buduće kršćansko služenje bude u okviru novih struktura koje je predložio Vatikan. Njima želimo svako dobro u slijedećoj fazi njihova služenja Crkvi. Zahvalan sam im za njihov pastoralni, vjeran i odan, rad izvršen u Engleskoj crkvi kroz mnogo godina." Preostala tri biskupa koji su podnijeli ostavke nisu u izravno podložni nadbiskupu Canterburyja.

(kta/m.u.)

Kardinal Puljić uputio poziv da se podrži Napretkova Zaklada

Sarajevo, 3. studeni 2010.

Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić uputio je javni poziv vjernicima, domoljubima i rodoljubima da podrže rad Napretkove zaklade za sveučilište i stipendiranje.

Povodom osnivanja Vrhbosanskog sveučilišta kao i Zaklade za sveučilište i stipendiranje, pozivam sve vjernike, rodoljube i domoljube te sve koji mogu pomoći da se uključe i podrže ovaj, za naš narod, a i druge značajan projekt.

Vrhbosanska nadbiskupija i Franjevačka provincija Bosna Srebrena, svesrdno su podržale inicijativu za osnivanjem Sveučilišta koje treba svojom kvalitetom, stručnošću profesora i nastavnih planova, obrazovati nove kadrove, ali što je posebno važno i pomoći da naši mladi i obrazovani ljudi ostaju u Bosni i Hercegovini. Vrhbosansko sveučilište je na određen način nastavak Katoličkih školskih centara. Osnivanje ovog Sveučilišta na tragu je naših napora i nastojanja da mladi ostanu i žive u našoj zemlji, a uvjeren sam da je to cilj svih Hrvata i drugih naroda u BiH. HKD-u Napredak je povjereno da to uz naše predstavnike operativno realizira i već je velik dio procesa završen.

U svrhu osiguranja što bolje budućnosti Sveučilišta osniva se Zaklada koja će pratiti i biti glavni oslonac za normalno funkcioniranje Sveučilišta i pomaganje studentima stipendiranjem.

Samo ulaganjem u mlade jamčimo našu sigurniju budućnost i svatko tko imalo drži do svog nacionalnog i vjerskog identiteta, ali i opće ljudskih vrijednosti, treba podržati rad Sveučilišta i Zaklade.

Zato i na ovaj način i ja, kao vrhbosanski nadbiskup i metropolit, kao što su to činili i moji prethodnici blage uspomene nadbiskupi Josip Stadler i Ivan Šarić želim potaknuti sve koji su dobroga srca da se odazovu i ugrade dio sebe u ovaj izrazito važan projekt. Prikupljajte novac po župama, promičite projekt i kod onih koji mogu dati i veće donacije. Čineći dobro drugima prije svega činimo dobro sebi.

Nadbiskupija će uvijek na razne načine dati svoj maksimalan doprinos ovakvim projektima, koji nisu projekti samo za bolje danas, već i bolje sutra.

*kardinal Vinko Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

Odgodena deložacija dijela rezidencije kardinala Puljića

Sarajevo, 15. studeni 2010.

Općinski sud u Sarajevu donio je odluku o odgađanju deložacije koja je bila zakazana za 17. studenog u 11 sati

Općinski sud u Sarajevu, 15. studenog donio je odluku o odgađanju deložacije dijela rezidencije nadbiskupa vrhbosanskog kardinala

Vinka Puljića odnosno zgrade Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog koja je bila zakazana za 17. studenog u 11 sati.

U odluci Suda stoji da su, podneskom od 12. studenog, tražitelji izvršenja predložili sudu odlaganje predmetnog izvršenja za razdoblje od 30 dana iz razloga što postoji mogućnost vansudskog izvršenja obveze.

Također je navedeno da će se izvršenje nastaviti na prijedlog tražitelja izvršenja i prije isteka roka na koje je odloženo, s tim da će sud obustaviti postupak ako tražitelji izvršenja ne predlože nastavak izvršnog postupka do 12. siječnja 2011. Navedeno je da je protiv ovog rješenja dopuštena žalba u roku od 8 dana Ka-

ntonalnom sudu u Sarajevu.

Nakon što je, nalogom Općinskog suda u Sarajevu, određena deložacija kardinalu Puljiću iz jednog dijela njegove rezidencije dodijeljenog supruzi preminulog agenta Udbe g. Fadilu Smajoviću, koji je navedene prostorije zajedno sa suprugom Eminom koristio kako bi prisluškivao nadbiskupa i njegove suradnike, sarajevski gradonačelnik dr. Alija Behmen javno je obećao da će, nakon konstituiranja kantonalnih vlasti, sve razine lokalne vlasti pokrenuti akciju pronalaženja rješenja koje će biti zadovoljavajuće za obje strane.

(kta)

BILJEŽIMO

Održana 57. sjednica Međureligijskog vijeća

Sarajevo, 15. studeni 2010.

Razgovarano je, između ostaloga, o pronalaženju rješenja u vezi s institucionalnim odnosima između Crkava i vjerskih zajednica i organa vlasti

Skupština Međureligijskog vijeća u Bosni i Hercegovini održala je, 15. studenog u svom sjedištu u Sarajevu 57. redovnu sjednicu na kojoj su sudjelovali: predsjednik Husejin ef. Smajić, muftija sarajevski, kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski, otac Vanja Jovanović u ime episkopa zvorničko-tuzlanskog gospodina Vasilija, i Boris Kožemjakin, predsjednik Hebrejske općine Sarajevo, u ime Jakoba Fincija, predsjednika Hebrejske zajednice BiH, priopćeno je iz Tajništva Međureligijskog vijeća BiH.

Skupština Vijeća uručila je zahvalnicu gosp. Mehmedu Karsliju, predstavniku organizacije obrazovnih institucija "Bosna Sema" s kojom MRV BiH ima dobru višegodišnju suradnju.

Razgovarano je o pronalaženju odgovarajućih rješenja u vezi s institucionalnim odnosima između Crkava i vjerskih zajednica i organa vlasti na svim razinama. Zaključeno je da se predloži Vladi Federacije BiH i Vijeću ministara BiH formiranje posebnih službi ili ureda pri nadležnim ministarstvima za odnose sa Crkvama i vjerskim zajednicama.

Razmatrano je i pitanje povreda prava na slobodu vjere u zatvorima i drugim kaznenopopravnim institucijama te zaključeno da se u

svim navedenim institucijama apelira i insistira na poštivanju Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica.

Skupština Vijeća je razmatrala i pitanje deložacije iz dijela rezidencije kardinala Puljića odnosno Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog i dala punu podršku vrhbosanskom nadbiskupu u borbi za zaštitu prava na privatno vlasništvo. MRV je pozvalo nadležne organe da na pravedan i sustavni način zaštite pravo na privatno vlasništvo koje je zajamčeno Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

Skupština Međureligijskog vijeća u BiH je informirana o obavljenim konsultacijama o pokretanju pravnog postupka u cilju izrade prijedloga i dopuna zakona o otkupu nacionaliziranih stanova u Federaciji BiH.

Razmatrane su i redovne projektne aktivnosti Vijeća: monitoring napada na vjerske objekte i druga mjesta od značaja za crkve i vjerske zajednice, susreti mladih teologa, projekti grupe mladih Međureligijskog vijeća u BiH, religijski kalendar za 2011. godinu kao i edukacijski projekt žena vjernica o voluntarizmu.

Međureligijsko vijeće u Bosni i Hercegovini je iskoristilo je priliku da svim muslimanima čestita nastupajući Kurban bajram.

(kta)

Provala u crkvu u svetištu Gospino Vrilo - Ovčarevo

Ovčarevo, 15. studeni 2010.

Pri provali je počinjena velika materijalna šteta. O svemu su obaviješteni mjerodavni organi, koji provode daljnju istragu

U nedjelju, 14. studenog, u večernjim satima, u župi Ovčarevo točnije u svetištu Gospino Vrilo došlo je do provale u crkvu. Pri provali je počinjena velika materijalna šteta. O svemu su obaviješteni mjerodavni organi, koji provode daljnju istragu. "Ovaj vandalski čin

duboko nas je povrijedio i ražalostio. Ovo je već drugi nemili događaj koji se u proteklih sedam dana događa u našoj župi", kazao je župnik fra Marinko Didak.

Podsjećamo da su 7. studenoga u župi sv. Mihovila arkandela u Ovčarevu kod Travnika ukradena dva ciborija s posvećenim hostijama. (kta)

Kardinal Puljić i direktor KCUS razgovarali o Katoličkom dušebrižništvu

Sarajevo, 15. studeni 2010.

Kardinal je naglasio potrebu omogućavanja duhovne skrbi bolesnicima u Kliničkom centru.

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić pohodio je, 15. studenog Klinički centar Univerziteta Sarajevo gdje ga je primio generalni direktor prof. dr. Faris Gavrankapetanović sa suradnicima: direktoricom dijagnostičke discipline doc. dr. Sandrom Vegar-Zubović, direktoricom stručne nemedicinske discipline g. Muvedetom Butmir Čedić, rukovoditeljicom odjela pravnih, kadrovskih, administrativnih i općih poslova dipl. prav. Selmom Ljuca i šeficom press službe prof. Biljanom Jandrić. Uz kardinal Puljića bili su: vikar za pastoral Vrhbosanske nadbiskupije mons. Bosiljko Rajić, osobni tajnik vlč. Davor Topić, a u razgovoru je sudjelovala i školska sestra franjevka Hercegovačke provincije Marija Bešker, glavna sestra na traumatološkom odjelu spinalne kirurgije u Kliničkom centru.

Direktor Gavrankapetanović je, nakon izraza dobrodošlice, upoznao kardinala Puljića i suradnike sa strukturom Kliničkog centra koji godišnje primi oko 46.000 pacijenata i u kojem djeluje oko 750 liječnika. Istaknuo je važnost da pacijentima bude omogućeno sve što im je potrebno u danima liječenja za njihovo tjelesno i duševno zdravlje kako bi se osjećali prihvaćeni u svom dostojanstvu. Kazao je da je u

tijeku dogradnja i uređivanje dijela zgrade u kojem su predviđeni molitveni prostori kako bi se pacijenti, kao i oni koji im dolaze u posjetu, mogli pomoliti osobito u teškim trenucima prije podvrgavanja operativnom zahvatu.

Kardinal Puljić je zahvalio na lijepom prijemu te naglasio potrebu omogućavanja duhovne skrbi bolesnicima u Kliničkom centru pojašnjivši da im medicinska njega i duhovna skrb bolesnicima nužnu potporu u teškim trenucima susreta i borbe s bolešću. Podsjetivši na riječi pape Ivana Pavla II. u vezi s potrebom gajenja kulture života, kardinal Puljić je kazao da bolesnicima treba pomoći u trenucima bolesti, a umirućima dati mogućnost da umru čovjeka dostojno. Zamolio je da u Kliničkom centru bude uspostavljeno dušobrižništvo za bolesnike katolike i djelatnike katolike na način da se, osim kapelice, osiguran ured za svećenika dušobrižnika te da taj dušobrižnik bude zaposlen kao djelatnik Kliničkog centra s punim radnim vremenom kako bi bio trajno na raspolaganju ne samo katolicima nego i svima koji zažele razgovarati s njim.

Nakon otvorenog i ugodnog razgovora, svi zajedno su pohodili katoličku kapelicu u Kliničkom centru koja je otvorena 2002. godine i u kojoj se svake nedjelje u 10 sati slavi Sveta misa dok bolesnike pohađaju katedralni župnik i župnici ostalih župa sarajevskog dekanata. (kta)

Dokument BK BiH: Liturgijska slavlja u izravnim prijenosima

Temeljne odredbe Biskupske konferencije BiH za televizijski, radijski i internetski prijenos liturgijskih slavlja

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine u listopadu 2010. objavila je dokument pod naslovom: "Liturgijska slavlja u izravnim prijenosima" koji je najvećim dijelom prilagođeni dokument Hrvatske biskupske konferencije objavljen pod naslovom: "Prijenos liturgijskih slavlja". Riječ je o temeljnim odredbama Biskupske konferencije BiH za televizijski, radijski i internetski prijenos liturgijskih slavlja. Tekst je prilagodio član Vijeća za sredstva društvenog priopćivanja BK BiH dr. Ivo Balukčić, a usvojili su ga biskupi Biskupske konferencije BiH na svom 49. redovitom zasjedanju održanom od 12. do 14. srpnja 2010. u Banjoj Luci. Osim uvoda, u dokumentu se u dvadeset točaka nalaze slijedeća poglavlja: teološke odrednice kršćanske liturgije, planiranje prijenosa, mistagoško redateljstvo, pastoralna skrb za ispravno služenje medijima u liturgijskim slavljinama i završne odredbe.

Predsjednik Biskupske konferencije BiH mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, u svom predgovoru podsjeća na neke najvažnije naglaske iz crkvenih dokumenata u vezi s prijenosima liturgijskih slavlja. "Prije 36 godina (1974.) počelo je direktno prenošenje papine mise polnoćke iz bazilike sv. Petra u Rimu i otada je to jedan od najgledanijih TV programa religijskog sadržaja na cijelom svijetu. Svi, ma, koji se trude oko kvalitetnog TV ili radijskog prijenosa takvog ili sličnih sadržaja, tre-

ba odati veliko priznanje, jer su takvi prijenosi izvrsno pomagalo za naviještanje Božje riječi, odn. poklada kršćanske vjere. Ako se povezanost božanske objave i suvremenih sredstava javnog komuniciranja (TV, radio, Internet) ostvaruje u poštovanju istine biblijskog i sakramentalnog sadržaja i u korektnoj uporabi tehničkih sredstava – zacijelo će donijeti obilan, dragocjen duhovni plod", napisao je biskup Komarica u svom predgovoru. On nadalje ističe da su katolički laici i druge osobe, koje su kao suvremeni apostoli zaposlene – u apostolatu sredstava javnog komuniciranja ili pak u svjetovnim medijima u Bosni i Hercegovini, pozvani na izuzetno dragocjenu zadaću, koja kod njih pretpostavlja i veliku kompetentnost i istinski duh vjere, odn. poznavanje i poštivanje konkretnih izražaja vjere katolike Crkve.

U dokumentu se, između ostalog, ističe da se televizijski i radijski prijenosi liturgijskih slavlja, zbog otajstvene i simboličko-komunikacijske naravi liturgije, izdvajaju iz drugih emisija i prijenosa ne samo po religijskom sadržaju, nego ponajprije po posebnom komunikacijskom obliku jer je liturgija već u samoj sebi komunikacijski čin. Naglašena je potreba teološke i liturgijske formaciju svih odgovornih za televizijski i radijski prijenos liturgijskih slavlja pri čemu im može pomoći ovaj dokument Biskupske konferencije BiH.

Dokument se može nabaviti u Nad/biskupskim ordinarijatima u Banjoj Luci, Mostaru i Sarajevu te u sjedištu Biskupske konferencije BiH (tel/fax +387.33.66.68.67).

(kta)

BILJEŽIMO

Policija još nije pronašla provalnike u crkvu u Zeničkom naselju Crkvica

Zenica, 23. studeni 2010.

Prema riječima župnika u Crkvici don Josipa Lubara ovo je 27. po redu krivično djelo počinjeno na štetu ove župe

Nakon što su u noći, 2. studenoga nepoznati počinitelji razbili vitraj i ušli u župnu crkvu u

zeničkom naselju Crkvica te obili kasice i pokrali iz crkve sve što su smatrali vrijednim uključujući opremu za razglas, glasnogovornica MUP-a Zeničko-dobojskog kantona g. Aldina Ahmić za Katoličku tiskovnu agenciju izjavila je, 23. studenog da počinitelji još nisu pronađeni, ali da se

BILJEŽIMO

kontinuirano provode sve mjere i radnje neophodne za privođenje nadležnim organima. Također je kazala da postoje određene naznake i indicije, ali da je još rano govoriti o pobudama i motivima. "Na predmetu se radi intenzivno", uvjeravaju u MUP-u ZDK.

O intenzivnom radu zeničke policije u ovakvim slučajevima dovoljno govori podatak da je ovo, prema riječima župnika u Crkvi don Josipa Lubara, 27. po redu krivično djelo počinjeno na štetu ove župe te da su do sada samo jedanput pronađeni počinitelji. Motiv provalnika je vjerojatno bilo koristoljublje jer nisu razrušili ni

oštetili ono što nisu mogli ukrasti, nego su napravili materijalnu štetu u potrazi za vrijednim predmetima. Župnik Lubar je kazao da su župljani, zajedno s njim, zabrinuti zbog poruke koja se na ovaj način šalje katolicima te poručuje kako bi trebalo učiniti više na osiguravanju vjerskih objekata. U ovoj župi tijekom rata izvršeno je i teško razbojništvo kada su lopovi nasrnuli i vezali, sada pokojnog, župnika preč. Zvonku Raića, tadašnjeg kapelana vlč. Marijana Marijanovića i također danas pokojnu, časnu sestru Asumptu Kovačušić.

(kta)

Đakonsko ređenje u Osovi

28. studenoga 2010.

Dr. Marko Semren, banjalučki pomoćni biskup predvodio je misu i podijelio red đakonata

U župi Osova na prvu nedjelju došašća, 28. studenog 2010. godine, mons. dr. Marko Semren, pomoćni banjolučki biskup, predslavio je svečanom misnom slavlje i podijelio red đakonata trojici franjevačkih bogoslova Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Red đakonata su primili: **fra Branimir Mlakić iz župe Bučići** (rođen 22. ožujka 1984. u Sarajevu, svečane zavjete položio 14. rujna 2009; službe akolitata i lektorata primio 20. 12. 2007.), **fra Josip Jukić** iz župe Osova (rođen 18. 5. 1985. u Zenici, svečane zavjete položio 14. ru-

jna 2009; službe akolitata i lektorata primio 20. 12. 2007.) i **fra Domagoj Šimić** iz župe Bihać (rođen 26. 5. 1986. U Bihaću, svečane zavjete položio 14. 9. 2009; službe akolitata i lektorata primio 20. 12. 2007.).

Uz biskupa fra Marka Semrena, svetoj misi i ređenju su nazočili i koncelebrirali provincijal fra Lovro Gavran, odgojitelji bogoslova, profesori i župnici župa iz kojih dolaze ređenici, uz brojnu rodbinu i prijatelje ređenika. Po završetku misnog slavlja u osovskoj crkvi, slavlje je nastavljeno u prostorijama župnog ureda.

I. O.

Knjiga "Svijetlo svijeta"

Papa, Crkva i znakovi vremena

Predstavljena knjiga razgovora pape Benedikta XVI. s novinarom Peter Seewaldom

"Svijetlo svijeta" naslov je knjige koja objavljuje razgovor pape Benedikta XVI. i njemačkog novinara i književnika Peter Seewalda, a koja je 23. studenog predstavljena na konferenciji za tisak u Vatikanu. Novo djelo koje je objavljeno istovremeno na više jezika ima podnaslov Papa, Crkva i znakovi vremena. U 18 poglavlja knjige, grupiranih u tri dijela - "Znakovi vremena", "Papa", "Kuda idemo" - Benedikt XVI. odgovara na najvažnija pitanja današnjeg svijeta. Vatikanski dnevnik L'Osservatore Romano objavio je 21. studenog neke izvatke.

Radost kršćanstva

Cijeli je moj život uvijek bio isprepleten ovom niti vodiljom: kršćanstvo daje radost, širi horizonte. U konačnosti, život življen uvijek i samo "protiv" bio bi nepodnošljiv.

Prosjak

Što se tiče Pape i on je siromašan prosjak pred Bogom, čak i više od ostalih ljudi. Naravno, iznad svega molim se Gospodinu, s kojim sam povezan, da tako kažemo, starim prijateljstvom. Ali ja zazivam i svece. Blizak sam prijatelj Augustina, Bonaventure i Tome Akvinskog. Njima kažem: "Pomozite mi!" Majka Božja je uvijek i svagda glavno uporište. U tom smislu, uključujem se u zajedništvo svetih. Zajedno sa njima, ojačan njima, razgovaram s dobrim Bogom, nadasve proseći ga, ali i zahvaljujući mu; ili jednostavno sretan.

Teškoće

Računao sam sa njima. Kao prvo trebali bi biti vrlo oprezni s ocjenom jednog Pape, je li on značajan ili ne, dok je on još uvijek živ. Tek kasnije se može prepoznati koje je mjesto u povijesti ima određena stvar ili osoba u cjelini. No, da označje neće biti uvijek radosno bilo je očito s obzirom na globalnu svjetsku konstelaciju, sa svim rušilačkim silama koje postoje, sa svim proturječnostima koje u njemu postoje, sa svim prijetnjama i pogreškama. Da sam nastavio primati samo priznanja, trebao bih uistinu zapitati samog sebe naviještam li cjelokupno Evandjelje.

Šok zlostavljanja

Događaji me nisu sasvim iznenadili. U Kongregaciji za nauk vjere bavio sam se slučajevima u Americi; vidio sam situaciju u Irskoj na početku. No, dimenzije su bile za mene ogroman šok. Od moga izbora na Petrovu Stolicu više sam se puta susreo sa žrtvama seksualnog zlostavljanja. Prije tri i pol godine, u listopadu 2006., u govoru irskim biskupima tražio sam od njih da "utvrde istinu o onome što se dogodilo u prošlosti, poduzmu sve potrebne mjere kako bi se spriječilo da se ponovno dogodi u budućnosti, jamčiti da se načela pravde u potpunosti poštuju, a iznad svega, ozdravljenje žrtava i svih onih koji su pogođeni ovim nečuvenim zločinom." Iznenada vidjeti svećenstvo ukaljeno na ovaj način, a sa njime i samu Katoličku crkvu, bilo je teško podnijeti. Međutim, u tom trenutku, bilo je važno ne odvrnuti pogled od činjenice da postoji dobro u Crkvi, a ne samo ove strašne stvari.

Mediji i zlostavljanja

Bilo je očito da djelovanje medija nije bilo samo vođeno u potrazi za čistom istinom, već da je bilo zadovoljstva da se postidi Crkva i ako je moguće i da ju se diskreditira. Međutim bilo je potrebno da bude jasno: dok se radilo o otkrivanju istine, moramo im biti zahvalni. Istina, u zajedništvu s pravilno shvaćenom ljubavlju, je vrjednota broj jedan. Zatim, mediji ne bi mogli izvještavati da zlo u samoj Crkvi nije postojalo. Samo zato što je zlo bilo unutar Crkvi, drugi su bili u mogućnosti to okrenuti protiv nje.

Napredak

Otkriva se problematičnost izraza "napredak". Suvremenost je tražila svoj put vođena idejom napretka i slobode. No, što je napredak? Danas vidimo da napredak može biti i destruktivan. Zbog toga moramo razmisliti o kriterijima koje moramo usvojiti kako bi napredak zaista bio istinski napredak.

Ispit savjesti

Povrh pojedinačnih financijskih planova, sveobuhvatan globalni ispit savjesti je apsolut-

no neizbježan. U tome je Crkva nastojala pomoći sa enciklikom *Caritas in veritate*. Ona ne daje odgovore na sve probleme. Ona želi biti korak naprijed gledajući na stvari iz drugoga kuta gledišta, koje nisu samo isplativost i uspješnost, već gledište po kojem postoji zakon ljubavi prema bližnjemu koji se orijentira Božjom voljom, a ne samo prema našim željama. U tom smislu treba dati impuls, da se stvarno dogodi transformacija savjesti.

Prava netolerancija

Stvarna prijetnja pred kojom se nalazimo je da tolerancija bude ukinuta u ime same tolerancije. Postoji opasnost da razum, tzv. zapadnjački razum, smatra da je konačno otkrio ono što je ispravno i tražeći da to bude jedino ispravno, što se suprotstavlja slobodi. Mislim da treba snažno prokazati na ovu prijetnju. Nitko nije prisiljen biti kršćaninom, ali nitko ne smije biti prisiljeni da živi po "novoj religiji", kao da bi bila jedina i istinita, obvezujuća za svo čovječanstvo.

Džamije i burka

Kršćani su tolerantni i kao takvi također dopuštaju drugima razumijevanje vlastitih osobina. Mi pozdravljamo činjenicu da u arapskim zemljama Zaljeva (Katar, Abu Dhabi, Dubai, Kuvajt), postoje crkve u kojima kršćani mogu slaviti misu i nadamo se da će se dogoditi svugdje. Stoga je prirodno da se muslimani kod nas mogu okupljati zajedno na molitvu u džamijama. Što se tiče burke, ne vidim razlog za opću zabranu. Kaže se da neke žene je ne nose dobrovoljno, već da je u stvarnosti to neka vrsta njima nametnutog nasilja. Jasno je da se sa tim ne možemo složiti. Međutim, ako bi je željele dobrovoljno nositi, ne vidim zašto bi im se trebalo onemogućiti.

Kršćanstvo i suvremenost

Biti kršćanin je samo po sebi nešto živo, suvremeno, što prožima, formira i oblikuje svu svoju suvremenost, i tako u nekom smislu stvarno je prihvaća. Ovdje je potrebna velika duhovna borba, što sam htio pokazati nedavno osnivanjem Papinskog vijeća za novu evangelizaciju. Važno je da nastojimo živjeti i promišljati kršćanstvo na način da pretpostavlja lijepu i dobru suvremenost, a u isto vrijeme se udaljuje i razlikuje od onoga što postaje protu-religija.

Optimizam

Moglo bi ga se površno gledati sužavajući ga na obzorje zapadnog svijeta. Ali ako ga se pažljivije pogleda - a to je ono što mogu učiniti zahvaljujući pohodima biskupa iz cijelog svijeta, a također i mnogim drugim susretima - vidi se da kršćanstvo u ovom vremenu razvija potpuno novu kreativost [...]. Birokracija je potrošena i umorna. Postoje inicijative koje dolaze iznutra, iz radosti mladih. Kršćanstvo će možda poprimiti novo lice, možda čak i drugačiji kulturni oblik. Kršćanstvo ne određuje svjetsko javno mijenje, drugi ga vode. Pa ipak, kršćanstvo je životna sila, bez koje druge stvari ne bi mogle nastaviti postojati. Stoga, na temelju onoga što vidim i iz moga osobnog iskustva, ja sam vrlo optimističan glede činjenice da se kršćanstvo nalazi pred novom dinamikom.

Droga

Mnogi biskupi, posebno oni iz Latinske Amerike, kazuju mi da tamo gdje prolazi put uzgoja i trgovine drogom - a to se događa u većini tih zemalja - je kao da monstruoza zločesta životinja pruža svoju ruku na tu zemlju da upropasti ljude. Mislim da ova zmija trgovine i potrošnje droge koja obavlja svijet je snaga o kojoj ne uspijevamo uvijek imati adekvatnu ideju. Uništava mlade ljude, uništava obitelji, dovodi do nasilja i ugrožava budućnost cijelih naroda. I tu je također strašna odgovornost Zapada: potrebna mu je droga i tako stvara zemlje koje ga snabdijevaju onim što će na kraju trošiti i što će ga uništiti. Postoji vrsta gladi za srećom koja ne uspijeva se nasititi sa onim što postoji; i tako nalazi utočište, da tako kažem, u raju đavla i potpuno uništava čovjeka.

U Gospodnjem vinogradu

Zapravo imao sam vodeću ulogu, ali ništa nisam učinio sam i radio sam uvijek timski; upravo kao jedan od mnogih radnika u Gospodnjem vinogradu, koji je vjerojatno učinio pripreme radove, ali istovremeno je jedan koji nije određen da bude prvi i da preuzme odgovornost za sve. Shvatio sam da uz velike pape moraju također postajati i mali pape koji daju svoj doprinos. U onom sam trenutku rekao ono što sam stvarno osjećao [...] Drugi vatikanski koncil nas je s pravom podučio, da je za ustroj Crkve temeljan kolegijalitet; to jest

činjenica da je Papa prvi u dijeljenju s drugima, a ne apsolutni monarh koji donosi odluke sam u samoći i sve radi samostalno.

Židovstvo

Bez sumnje. Moram reći da mi je od prvog dana mojih teoloških studija nekako bilo jasno duboko jedinstvo između Staroga i Novoga zavjeta, između dva dijela našeg Svetoga pisma. Shvatio sam da ćemo moći čitati Novi zavjet samo u kombinaciji s onim što mu je prethodilo, inače ga ne bi mogli razumjeti. Zatim, ono što se je dogodilo tijekom Trećeg Reicha pogodilo je nas kao Nijemce i pridonijevši da još više gledamo i na izraelski narod s poniznošću, sramom i ljubavi. Tijekom moje teološke izobrazbe te su se stvari ispreplele i obilježile su tijek moje teološke misli. Dakle, bilo mi je jasno - u potpunom kontinuitetu s Ivanom Pavlom II - da u mom navještaju kršćanske vjere mora biti ključna ova nova, u ljubavi i razumijevanju, isprepletenost Izraela i Crkve, na temelju poštovanja načina življenja svakog od njih i njihova poslanja [...] Međutim, u tom trenutku, činilo mi se da i u staroj liturgiji je potrebna promjena. U stvari, oblik je bio takav da je povrijedio židove, a zasigurno nije izražavao na pozitivan način veliko, duboko jedinstvo između Staroga i Novoga zavjeta. Iz tog sam razloga mislio da je u staroj liturgiji potrebna izmijenja, osobito, kao što sam rekao, s obzirom na naš odnos s židovskim prijateljima. Promijenio sam je tako da sadržava našu vjeru, da je Krist spasenje za sve. Nema dva puta spasenja, i da je Krist spasitelj i židova, a ne samo pogana, ali i na takav način da se ne bi izravno molilo za obraćenje židova u misionarskom smislu, već da bi Gospodin ubrzao povijesni trenutak, kada ćemo svi biti ujedinjeni. Stoga argumenti niza teologa upotrijebljenih polemički protiv mene su neodgovorni i nisu pravedni prema onom što je učinjeno.

Pio XII

Pio XII je učinio sve što je bilo moguće da spasi ljude. Naravno, uvijek se možemo pitati: "Zašto nije prosvjedovao na izravniji način?" Mislim da je shvatio koje bi bile posljedice javnog prosvjeda. Znamo da je zbog ove osobnog položaja puno pretrpio. On je znao u sebi da bi trebao govoriti, ali ga je situacija

sprječavala. Sada, razumne osobe priznaju da je Pio XII spasio mnoge živote ali smatraju da je imao zastarjele ideje o židovima i da nije bio na visini Drugog vatikanskog koncila. Međutim, nije to problem. Važno je ono što je učinio i što je on pokušao učiniti. Mislim da je stvarno potrebno priznati da je bio jedan od velikih pravednika i kao nitko drugi, spasio je mnoge i mnoge židove.

Seksualnost

Usmjeriti se samo na kondom znači banalizirati seksualnost, a to banaliziranje upravo predstavlja opasan razlog zašto mnogi i mnogi ljudi u seksualnosti ne vide više izričaj svoje ljubavi, već samo vrstu droge koju sami sebi pripisuju. Stoga i borba protiv banalizacije seksualnosti je dio velikog napora kako bi se seksualnost pozitivno vrjednovala i kako bi mogla izvršiti svoj pozitivan učinak na ljudsko biće u cijelosti. Mogu postojati pojedinačni opravdani slučajevi, kao kada prostitutka koristi kondom, i to može biti prvi korak prema moraliziranju, prvi čin odgovornosti za razvoj nove svijesti o činjenici da nije sve dopušteno i da se ne može činiti sve što se želi. Međutim, to nije pravi i svojstven način da se prevlada infekcija HIV-a. Uistinu je potrebna humanizacija seksualnosti.

Crkva

Pavao nije gledao Crkvu kao instituciju, kao organizaciju, već kao živi organizam, gdje svi rade jedni za druge i jedni s drugima, sjedinjeni počevši od Krista. To je slika, ali slika koja vodi u dubinu i koja je vrlo realna zbog same činjenice da uistinu vjerujemo da u Euharistiji primimo Krista, Uskrsloga. Ako svatko prima istog Krista, onda smo svi doista ujedinjeni u ovom novom uskrsnom tijelu kao velikom prostoru novog čovječanstva. Važno je to razumjeti i shvaćati Crkvu ne kao aparat koji mora svašta učiniti - iako i aparat joj pripada, ali u granicama - već kao živi organizam koji dolazi od samog Krista.

Humanae Vitae

Vidici "Humanae vitae" ostaju na snazi, ali druga je stvar pronaći ljudski prohodne puteve. Mislim da će uvijek biti manjina iznutra uvjerenih u ispravnost tih vidika i živeći ih, oni će biti u potpunosti zadovoljni i tako postati

privlačan model za slijeđenje drugima. Mi smo grešnici, ali mi ne bi trebalo uzeti ovo kao prigovor protiv istine, kada taj visoki moral nije življen. Trebali bismo nastojati učiniti svo moguće dobro, uzajamno se podržavati i podnositi. Izraziti sve to i s pastoralne, teološke i misaone točke gledišta u kontekstu suvremene seksologije i antropološkog istraživanja je veliki zadatak kojem se moramo posvetiti više i bolje.

Žene

Definicija Ivana Pavla II je vrlo važna: "Crkva nema na nikoji način moć podijeliti svećenički red ženama". Ne radi se o ne htjeti, već o ne moći. Gospodin je dao obrazac za Crkvu s dvanaest apostola, a zatim sa nasljednicima, biskupima i prezbiterima (svećenicima). Nismo mi stvorili ovaj oblik Crkve, već je utemeljen počevši od Njega. Slijediti ga je čin poslušnosti, a u sadašnjoj situaciji, možda jedna od najtežih čina poslušnosti. No, upravo to je važno, da Crkva pokaže da nije samovoljni režim. Mi ne možemo raditi ono što želimo. Umjesto toga, tu je Božja volja za nas, koje se pridržavam, iako je to naporno i teško u današnjoj kulturi i civilizaciji. Između ostalog, odgovornosti povjerene ženama u Crkvi su tako velike i značajne da se ne može govoriti o diskriminaciju. Bilo bi to tako ako bi svećenstvo bilo vrsta dominacije, ali ono je suprotnost, mora biti u potpunosti služenje. Ako se pogleda u povijesti Crkve, onda shvatite da je značaj žena – od Marija do Monike do Majke Terezije - je tako istaknut da na mnoge načine žene definiraju lice Crkve više od muškaraca.

Posljednje stvari

To je vrlo ozbiljno pitanje. Naše propovijedanje, naše stvarni navještaj je uglavnom us-

mjeren, jednostrano, na stvaranje boljeg svijeta, ali uistinu bolji svijet se stvarno gotovo više ne spominje. Ovdje moramo napraviti ispit savjesti. Naravno, mi pokušamo ići ususret publici, reći im ono što je na njihovom horizontu. No, naš je posao istovremeno probiti taj horizont, proširiti ga i gledati na posljednjih stvari. Posljednje stvari su poput tvrdog kruha su za ljude danas. One se čine nestvarnim. Htjeli bi umjesto njih konkretne odgovore za danas, rješenja za nedaće života. Ali, one su odgovori koje ostaju na pola ako ne omogućavaju predosjetiti i priznati da ja nastavljam živjeti nakon ovog materijalnog života, da postoji sud, milost i vječnost. U tom smislu, moramo pronaći nove riječi i načine, kako bi se omogućili čovjeku da razbije zvučni zid konačnog.

Kristov dolazak

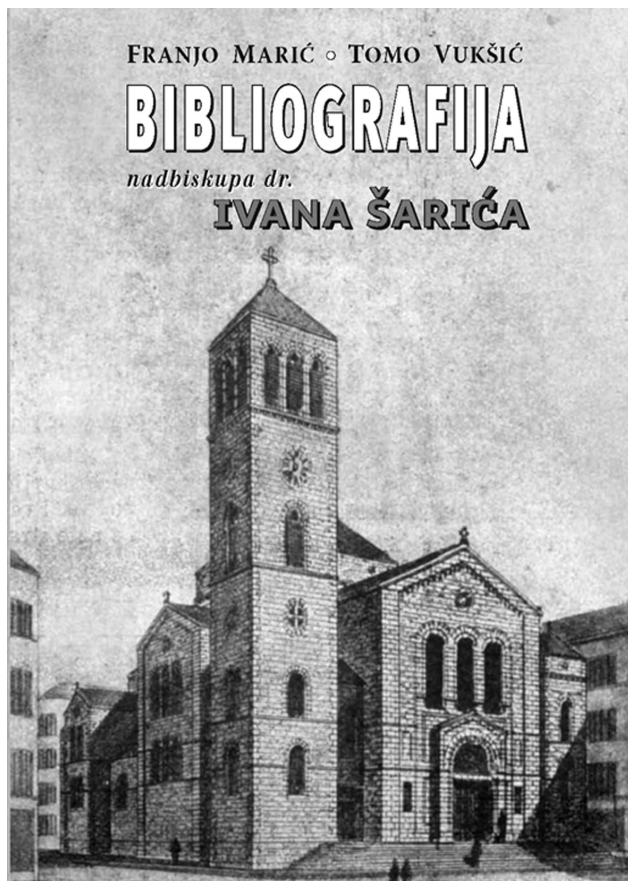
Važno je da svako razdoblje bude s Gospodinom. Da i mi sami, ovdje i sada, smo pod Gospodinovim sudom i dozvoljavamo da bude suđeni od Njegovog suda. Raspravljalo se o dvostrukom Kristovom dolasku, jednom u Betlehemu i drugom na kraju vremena, sve dok sveti Bernard iz Clairvauxa nije govorio o Adventus medius, o dolasku između, preko kojeg On periodično ulazi u povijest. Mislim da je pogodno pravi tonalitet. Mi ne možemo odrediti kada će svijet završiti. Sam Krist je rekao da to nitko ne zna, čak ni Sin. Međutim mi moramo ostati, za tako reći, u blizini njegova dolaska a iznad svega biti sigurni da u patnjama je On blizu. U isto vrijeme, trebamo znati da za naša djela smo pod njegovim sudom.

(kta/m.u.)

“Bibliografija nadbiskupa dr. Ivana Šarića“

Franjo Marić – Tomo Vukšić

Franjo Marić- Tomo Vukšić: *Bibliografija nadbiskupa dr. Ivana Ev. Šarića*, Sarajevo 2010, stranica 279, nakladnik MCVN, naklada 500 primjeraka – može se nabaviti na porti Nadbiskupskog ordinarijata

Predgovor knjizi:

Zahvalni spomen

“Križ Kristov tako prodornom spasonosnom svjetlošću osvjetljuje ljudski život, osobito njegovo trpljenje, zato što ga po vjeri doseže zajedno s uskrsnućem: otajstvo mu-

ke uključuje u vazmeno otajstvo. Svjedoci Kristove muke istodobno su svjedoci njegova uskrsnuća“ (Ivan Pavao II., *Salvifici doloris* 21).

Ovim riječima velikoga Pape uvodim u zahvalni spomen na vrhbosanskoga nadbiskupa i metropolita mons. dr. Ivana Ev. Šarića prigodom obilježavanja pedesete obljetnice njegove smrti 16. srpnja 2010. Uspio sam upoznati

tek djelić njegova života i njegova križa kojim je završio svoj život prije pedeset ljeta izvan svoje Domovine i nadbiskupije. Ugasila se njegova životna svijeća prije pedeset ljeta s nadom u uskrsnuće, jer noseći križ svjedočio je za Uskrsloga.

Preuzimajući vodstvo ove mjesne Crkve vrhbosanske, nazirući novo doba demokracije, uzeo sam si uz brojne želje i ovu da zemne ostatke nadbiskupa Šarića vratim u njegovu grobnicu koju je sagradio u crkvi sv. Josipa na Marijin-dvoru. Nije se ostvarila nakana nadbiskupa Šarića da to bude katedrala, ali je ostvarena želja da tu čekaju njegovi zemni ostaci uskrsnuće mrtvih.

Kako bismo mu izgradili spomen u ovoj godini koju smo proglasili godinom *Memorija za solidarnost* u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, htio sam da uz pomoć radnih ljudi pokupimo pisanu ostavštinu koja je otisnuta u raznim izdanjima te je izložimo kao zahvalni spomen.

Preuzimajući u Madridu njegove zemne ostatke, slušao sam živu priču časne sestre koja ga je dodvorila do smrtnog časa te sam pri duši osjećao zadovoljstvo da ga vraćam u Domovinu. Pričala mi je o njegovim trpljenjima i čeznućima za Bosnom, za Vrhbosanskom nadbiskupijom i svojim hrvatskim narodom u ovoj zemlji. Njegovo strpljivo trpljenje i živo pouzdanje u Boga te molitva, najjače sredstvo služenja, ispunili su se 26. travnja 1997. godine, kada smo obavili sahranu u crkvi sv. Josipa u Sarajevu.

Slušao sam i čitao brojne natpise o njemu, ali sam držao da su to samo jednostrana istraživanja. Sada ova pisana riječ izložena u javnosti i skupljena u knjigu *Bibliografija nadbiskupa dr. Ivana Ev. Šarića* jest doprinos upoznavanju životnoga djela i njegova ostvarenja kao pastira, kulturnog stvaraoca i čovjeka bogata nadahnuća. Zašto rekoh da su brojni pisali jednostrano? Zato jer su svi dokumenti, arhivska građa i njegovi rukopisi uništeni dolaskom nove vlasti 1945. godine. Vatra je progutala mnoge tragove kako bi se onemogućila istina, a u javnost se nametnula istina koja dolazi od vlasti. Dakle, nije bilo moguće objektivno i cjelovito ispitati brojne

stvari iz života toga pisca i nadbiskupa.

Ovdje na poseban način želim odati priznanje i zahvalnost prof. Franji Mariću, koji je inicijator ovoga rada i koji je marljivo prikupljao tiskana djela te neke druge radove nadbiskupa Šarića. Uz njega zahvaljujem i prof. dr. sc. Tomi Vukšiću koji je bio vrli suradnik u prikupljanju svih podataka do kojih se moglo doći listajući mnogobrojna izdanja gdje su tiskani mnogi radovi, članci i pjesme nadbiskupa Šarića. U ovome radu sudjelovali su i drugi suradnici te im zahvaljujemo, kao i tajniku vlč. Oliveru Jurišiću.

Tijekom pripreme *Bibliografije* svojom su sudjelovanjem pomagale mnoge osobe (vidi impresum) te im ovim putem zahvaljujemo, a posebno zahvaljujemo osobama iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prof. dr. sc. Tihomilu Maštroviću, glavnom ravnatelju, te dje-latnicima mr. sc. Ivanu Kosiću i Dragi Pažinu.

Na ovaj način želimo čuvati spomen i pamćenje na one koji su toliko toga utkali u našu vjersku i kulturnu baštinu. To pamćenje i čuvanje spomena jest izraz zahvalnosti, jer svijet ne počinje od nas. Svatko ostavlja trag svojim življenjem. Kod prosuđivanja utkanoga traga, potrebno je uživjeti se u to vrijeme i u to stanje kako bi se bolje moglo razumjeti i objektivno procjenjivati. Nije lako pročistiti nametnuti dugogodišnji totalitarni mentalitet, pogotovo kada su svi važniji dokumenti spaljeni.

Prigodom pedesete obljetnice smrti nadbiskupa Šarića ovom *Bibliografijom* želimo predstaviti javnosti djela koja su tiskana, bilo kao prijevodi ili vlastita djela. Valja napomenuti da je u *Bibliografiji* registrirano 106 nadbiskupovih djela koja su izišla za njegova života i 25 obnovljenih izdanja nakon njegove smrti. Ujedno su vrijedni priređivači ove

knjige prikupljali njegove brojne članke i radove objavljene u raznim tiskovinama, a u ovoj knjizi navodi se njih više od 1800. Uvjeren sam da su prikupili gotovo sve. Time ne jamčimo da se sve iscrpilo. Bit ćemo zahvalni dobronamjernima koji svojim iznašaćima dopune ovu *Bibliografiju*. U ovom izdanju naći će se pokoja slika i preslika rukopisa, kako bi se i kroz to što bolje upoznao ovaj lik naše crkvene i nacionalne povijesti, ali i čovjek koji je obogatio i našu kulturnu i duhovnu baštinu.

Osim ove *Bibliografije*, živo se nadam da će biti postavljena i stalna izložba tiskanih djela nadbiskupa Šarića, kako bi bila trajno dostupna bogata baština naše crkvene i nacionalne prošlosti na ovim prostorima.

Radujem se što mogu kao šesti nadbiskup vrhbosanski barem malo pridonijeti čuvanju pamćenja na one koji su nas zadužili. Za predšasnika nadbiskupa Stadlera završili smo dijecezanski postupak te očekujemo da sluga Božji nadbiskup Stadler bude uzdignut na čast oltara. Ovom *Bibliografijom* želimo na neki način zahvaliti i nadbiskupu Šariću za sva napisana djela kao bogatu duhovnu i kulturnu ostavštinu, ne samo za vrhbosansku Crkvu nego i za hrvatsku narod u cijelosti.

Ova godina *Memorije za solidarnost* neka u nama iznjedri duh poštivanja naše prošlosti. Ono što se ne poznaje, ne može se ni poštivati. Zato je važno posegnuti za našom prošlošću kako bismo hrabro gledali budućnost.

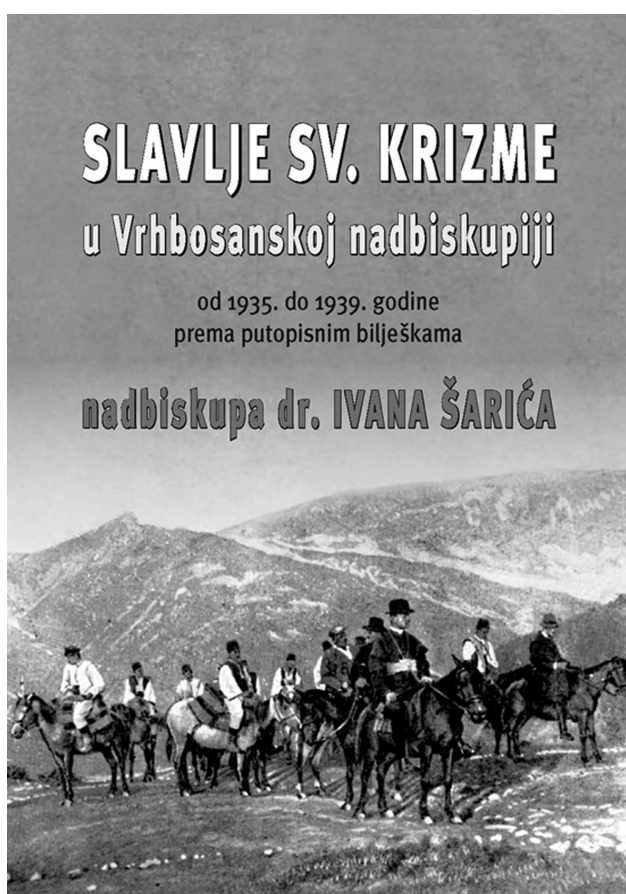
U Sarajevu, na Sv. Leopolda B. Mandića 2010.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Slavlje sv. Krizme u Vrhbosanskoj nadbiskupiji od 1935. do 1939. godine prema putopisnim bilješkama nadbiskupa dr. Ivana Šarića

Priredio: Franjo Marić, Sarajevo 2010., strana 239

Predgovor za knjigu napisao Vinko kard. Puljić, nadbiskup vrhbosanski:

Hodim istim stopama

Ove godine 16. srpnja smo obilježili 50. godišnjicu smrti nadbiskupa i metropolite vrhbosanskog mons. dr. Ivana Ev. Šarića. Povodom toga smo otvorili stalnu izložbu njegovih djela u Vrhbosanskoj Bogosloviji, te tiskali Bibliografiju. Sada objavljujemo ovu knjigu *Slavlje sv. Krizme u Vrhbosanskoj nadbiskupiji od 1935. do 1939. godine prema putopisnim bilješkama*. I ovo je priloga spomenu pedesete godišnjice njegove smrti.

Još više od spomena, ovim želimo uprisut-

niti prošlost u sadašnjost, te praviti usporedbe s današnjicom koju proživljavamo. Upravo ovim župama sam u ratu i poraću hodio i stvarnost proživljavao. Ostavljam čitatelju da sam uspoređuje životnu stvarnost. Čitajući ove retke, koji put zažalim što nemam ovako tečno pero da i sam toliko toga doživljenoga i proživljenog ne stavim na papir za buduća pokoljenja. Posebno je to danas važno, kada se olako prošlost zaboravlja, jer smo sadašnjostu zatrpali, a još manje sposobni sve premissljati od silnih najezda informacija.

Zato zahvaljujem našem dragom profesoru Franji Mariću i drugima koji su pomogli iskupiti ove zapise i pripremiti za tisak. Želim da se ponovnim izčitavanjem o našoj prošlosti nadahnemo kako živjeti sadašnjost, hrabro i puni pouzdanja. Valja nam ponovo u javni život vratiti radost vjere, bez obzira kakva su "vremena". Valja nam proživljavati brižnu ruku dobrog Boga koja bdije nad nama i milost daje dok mi hodimo naprijed.

I danas ove iste župe i dekanati postoje, ali u drugačijoj stvarnosti. Još je bolnije da su mnogi odgorili srcem od svoga kraja i svoga zavičaja. Mnogi ga žele napustiti, jer misle da su ovo najteža vremena. Zaboravljamo da su vremena naša. Ne smijemo olako prezreti onu ljubav kojom su naši preci tu "zemljicu Bosnu" voljeli, na njoj se borili i za nju se žrtvovali. Njihovi zemni ostaci koji čekaju u toj zemlji uskrsnuće mrtvih, zavjet su naš: tu vjeru čuvati, živjeti i budućim pokoljenjima namrijeti.

Dok hodim istim stopama, ali ne više na konju nego novim putovima i modernim sredstvima, susrećem nove ljude i nove običaje. Još tužnije što na mnogim mjestima ne mogu govoriti o brojnim vjernicima kako što stoji u ovim zapisima. Zla kob nas je rastjerala, a još tužnija otuđenost udaljila te su ostala pusta zgarišta i ruševine sve češće jako zarasle, te stravično plaču za onima koji su tu živjeli i otišli, te ostaviše tako tu dragu grudu zaraslu i podivljalu.

Tako često susrećem samo starce i starice,

koji često kroz prozor "bulje", sve neće li koje dijete svratiti, ne zaboravljajući da im tu još živi otac ili mati, djed ili baka. Skupljaju male drage stvari, sve u nadi doći će oni bar ovog ljeta ili ovog Božića. Nekada gdje su stazama hrlila djeca i radosna cika njihovog hoda u školu, sada su "zarasli puti", tek spomen je tu da su bili.

Ne dam se zarobiti tom mučnom slutnjom. Budim nadu u srcima ljudi, ali i ljubav prema svome rodu i narodu, svojoj grud i Domovini. Ne znam ovako tečno pisati kao moj predšasnik koji sve ljepote duše naroda i drage zemlje, te divnih običaja opisa, neka se zapamti. Ali dižem glas da probudim sjećanje i pamćenje, a još više svijest svoga korijena na kojem smo nikli i stasali. Budim odgovornost prema baštini koju su nam ostavili naši predci, da je znamo voljeti i za nju se žrtvovati.

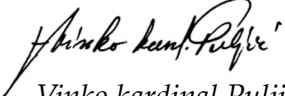
Neka i ova knjiga bude glas koji će doprijeti do onih koji još nisu zaboravili svoga kraja i svoga zavičaja. Neka ih veže u sjećanju te pre-

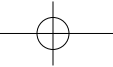
nesu na buduća pokoljenja kako bi oni znali iz čega su iznikli. Pa gdje god bili da se ne stide svoga korijena. Neka ne izdaju vrijednosti svete vjere baštinjene od naših predaka, a koja obvezuje i buduća pokoljenja.

Uz zahvalu na prikupljenim zapisima i objavljenim u naše vrijeme, želim da ujedno ovi zapisi budu izazov mnogima te ponovo posegnu upoznati svoju prošlost i svoj kraj. Tko poznaje svoju prošlost, znade živjeti sadašnjost i tako osigurava stvarnu budućnost.

Na sve čitatelje ove knjige zazivam Božji blagoslov!

Sarajevo, Uzvišenje sv. Križa 2010.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit

+ Fra Andrej Matoc (1965 - 2010)

U četvrtak 14. listopada 2010. godine preminuo je u Wollongongu (Australija) član franjevačke Provincije Bosne Srebrene svećenik fra Andrej Matoc.

Fra Andrej Matoc je rođen u Varešu 26. listopada 1965. godine, od roditelja Josipa i Zlate rođ. Šimić. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnom mjestu. Franjevački habit je obukao u Rami (Ščit) 2. 10. 1995. Prve zavjete položio je u Zoviku 4. 10. 1996. Godine. Teologiju je studirao na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Svečane zavjete je položio 14. 9. 2001. na Plehanu. Za đakona je zaređen 1. svibnja 2002. godine u Olovu, a za svećenika 1. 12. 2002. u Sarajevu.

Obnašao je službu župskog vikara u Kralje-

voj Sutjesci (2002 - 2006) i u Busovači (2006 - 2007). Tri godine je bio i ekonom u samostanu Kraljeva Sutjeska. Od listopada 2007. godine pa sve do svoje prerane smrti bio je voditelj HKM u Wollongongu u Australiji. Njegovi posmrtni ostaci ispraćeni su 26. Listopada iz Australije i prevezeni u BiH. Ukopan je u Kraljevoj Sutjesci na Dušni dan 2010. godine. Na ukopnim obredima okupilo se tisuću vjernika i šezdesetak svećenika. Misu Zadušnicu i ukopne obrede predvodio je Provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran. U ime svećenika od pokojnika se oprostio sutješki gvardijan fra Ilija Božić.

Ilija O.

NAŠI POKOJNICI

+ Fra Franjo Grebenar (1951 - 2010)

Fra Franjo Grebenar, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, preminuo je 1.12. 2010 u jutarnjim satima od posljedica teške bolesti u Novoj Biloj. Ispraćaj iz župne crkve u Novoj Biloj bit će 2.12. 2010. Pod misom zornicom u 6. 00 sati.

Obred sprovoda započet će sv. Misom zadušnicom 2.12. 2010. U 14 sati u samostanskoj crkvi u Gučkoj Gori.

Fra Franjo Grebenar, sin Joze i Slavka r. Gudelj, rođen je u Malom Mošnju, župa Vitez, 12.11.1951 god. Osnovnu školu je završio u rodnom mjestu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Franjevački habit obukao je u Visokom 14.7.1970. god. Godinu novicijata je proveo u Kraljevoj Sutjesci. Prve zavjete položio je u Kraljevoj Sutjesci 13.7.1971. god. Te-

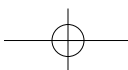
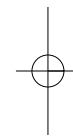
ološko filozofski studij završio je u Sarajevu, a svečane zavjete položio 19.10.1977. god. u Sarajevu. Za đakona je zaređen 7. 5. 1979. God. U Münsteru (Njemačka), a za svećenika 5.12. 1979. God. Također u Münsteru (Njemačka).

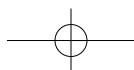
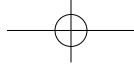
Vršio je službu župnog vikara u Tolisi (1979 - 1980), Podhum/Livno (1980 - 1982), Breškama (1982 - 1984), Podmilačju (1984 - 1985), Novoj Biloj (1994 - 2000), Brajkovićima (2000 - 2004), Ovčarevu (2004 - 2006), i u Novoj Bili od 2006., pa do svoje smrti.

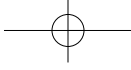
Župničku službu vršio je u Drijenči (1985 - 1988) i u Novoj Biloj (1988 - 1994).

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

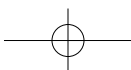
Josip Jelić, vicekancelar

PASTORALNI KALENDAR 2011
VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

SIJEČANJ 2011

1	S	MARIJABOGORODICA, Nova godina	<i>Međunarodni molitveni dan za mir Prva subota-molitva za duh. zvanja</i>	
2	N	DAN GOSPODNJI – 2. po Božiću		
3	P	Ime Isusovo, Danijel, Florencije, Genoveva		
4	U	Andela Folinjska, Emanuel, Borislava		●
5	S	Emilijana, Miljenka, Eduard, Radoslav		
6	Č	BOGOJAVLJENJE – TRI KRALJA	<i>PMD-sv. Djetinjstvo</i>	
7	P	Rajmund, Lucijan, Krispin, Zorislav		
8	S	Severin, Teofil, Bogoljub, Apolinar	<i>Stadlerov dan</i>	
9	N	DAN GOSPODNJI - KRŠTENJE GOSPODINOVO		
10	P	Miltiad, Petronije, Agaton, Dobroslav	+ Alojzije Žagar 1971.	
11	U	Honorat, Teodozije, Časlav, Neven		
12	S	Ernest, Tatjana, Bernard	+ Franjo Momčinović 1957.	●
13	Č	Hilarije, Remigije, Radovan, Veronika	+ Ivan Kulijer 1937.	
14	P	Feliks, Srećko, Rajko, Makrina	Formacija animatora + Andrija Kordić 1995.	
15	S	Pavao Pustinjak, Mavro, Anastazija	Formacija animatora + Ljubomir Ivan Roje 1945.	
16	N	DAN GOSPODNJI – 2./godinu	Formacija animatora + Jakov Kovačević Stijepić 1991.	
17	P	Anto opat, Ante, Lucije, Lavoslav	<i>Patron: Gorice</i> + Petar Krajina 1997.	
18	U	Priska, Margareta Ugarska, Biserka	<i>Molitvena osmina za jedinstvo kršćana</i> + Smiljan Franjo Čekada 1976. + Stjepan Ilić 1964. + Branko Karlić 2007.	
19	S	Mario, Ljiljana, Marta, Makrije	+ Juraj Heruc 1910. + Jozo Tomić st. 2006.	○
20	Č	Fabijan, Fabijana, Sebastijan		
21	P	Agneza, Janja, Neža, Epifanije		
22	S	Vinko, đakon, Vinka, Irena R., Vice	+ Ambroz Mijić 1946.	
23	N	DAN GOSPODNJI – 3./godinu		
24	P	Franjo Saleški, Bogoslav		
25	U	Obraćenje sv. Pavla, Ananija, Henrik	<i>Završetak osmine za jedinstvo kršćana</i> Sveć. Tečaj u ZGB. + Josip Kasić 1996.	●
26	S	Timotej i Tit, Paula		
27	Č	Andela Merici, Anđelka, Julijan, Vital		
28	P	Toma Akvinski, Tomislav, Tomo, Leonid		
29	S	Valerije, Konstancije, Zdeslav, Akvilin		
30	N	DAN GOSPODNJI – 4./godinu	<i>Nadbiskupijski molitveni dan za mir</i>	
31	P	Ivan Bosco, Marcela, Viktor, Klaudije	+ Petar Anić 2002.	

VELJAČA 2011.

1 U	Brigita, Gita, Miroslav, Sever	+ Dragan Čuturić 2004. + Anto Vujičić 1990.	
2 S	PRIKAZANJE GOSPODINOVO (SVIJEĆNICA)	Dan posvećenog života Kat- 10,30h	
3 Č	Blaž, Vlaho, Tripun, Tripo, Oskar	+ Franjo Bauer 1940. + Mato Božić 2009.	●
4 P	Maria de Mattias, Eutih, Diodor, Gilbert	<i>Sarajevski dekanat</i>	
5 S	Agata, Dobrila, Modest, Jagoda	<i>Prva sub. molitva za duh. zvanja</i> Kreševski dekanat	
6 N	DAN GOSPODNJI – 5./godinu	<i>Dan života</i>	
7 P	Maksim, Julijana, Rikard, Držislav	+ Anto Bajić 1993. <i>Šamački dekanat</i>	
8 U	Jeronim, Jerko, Jozefina, Mladen	+ Nikola Đebić (Gjebić) 1930. + Petar Tunjić 2009. <i>Stadlerov dan</i> <i>Brčanski dekanat</i>	
9 S	Skolastika, Apolonija, Sabin, Sabina	+ Dragutin Alaupović 1967. <i>Ramski dekanat</i>	
10 Č	Alojzije Stepinac , Alojzija, Lojzika, Ina, Vjekoslav	<i>Patron: Orašje</i> <i>Bugojski dekanat</i>	
11 P	BDM Lurdska, Marija, Mirjana	<i>Dan bolesnika</i> <i>Sutješki dekanat</i> + Zvonko Petrović 2004.	●
12 S	Eulalija, Melecije, Zvonimir, Zvonka	<i>Travnički dekanat</i>	
13 N	DAN GOSPODNJI – 6./godinu		
14 P	Valentin, Zdravko, Valentina, Vital	<i>Žepački dekanat/ Duh.vježbe 19h</i> + Josip Matković 1998.	
15 U	Onezim, Faust, Klaudije, Vitomir, Vito	<i>Duh. Vježbe</i>	
16 S	Julijana, Julka, Samuel, Daniel, Miljenko	<i>Duh. Vježbe</i> + Stjepan Prgomet 1956.	
17 Č	Bartol, Benedikt, Flavije	<i>Duh. Vježbe</i> + Stjepan Fontana 1971.	
18 P	Šimun, Bernardica	<i>Derventski dekanat</i>	○
19 S	Konrad, Rajko, Blago, Ratko	<i>Tuzlanski dekanat</i> + Mato Momčinović 1920.	
20 N	DAN GOSPODNJI – 7./godinu		
21 P	Petar Damiani, Damir, Natalija, Zaharija	<i>Doborski dekanat</i>	
22 U	Katedra sv. Petra, Petar, Izabela, Tvrtko	+ Ivan Zirdum 1954.	
23 S	Polikarp, Romana, Grozdan	<i>Usorski dekanat</i>	
24 Č	Montan, Goran, Modest; Sinerot	+ Ivo Čondrić 1946. + Danijel Franjo Duić 1920.	●
25 P	Nestorije, Cezarije, Hrvoje, Donat, Berislav		
26 S	Aleksandar, Aleksa, Viktor, Robert	<i>Animatori liturgijskog pjevanja</i> + Ivan Starčević 1982.	
27 N	DAN GOSPODNJI – 8./godinu	+ Petar Perić 1943.	
28 P	Roman, Bogoljub, Vikica, Teofil	+ Ivan Pavlinac 29.2.1970. + Juraj (Đuro) Majetić 29.2.1964. + Stjepan Oršolić 1908.	

OŽUJAK 2011.

1	U	Feliks, Albin, David, Hadrijan	<i>k.viz. Brijesće</i>
+ Šimo Janjić 2003.
+ Marko Paradžik 1977.
2	S	Iskra, Ines, Čedomil, Lucije	<i>k. viz. Čemerno</i>
+ Stanislav Božić 1987.
+ Josip Mikić 2008.
3	Č	Marin, Marinko, Asterije, Tician, Kamilo	
4	P	Kazimir, Eugen, Natko	<i>k. viz. Dobrinja</i>
5	S	Teofil, Lucije, Hadrijan, Adrian, Virgil	<i>Prva subota: molitva za duh. Zvanja</i>
<i>Župska ekonomska vijeća</i>
+ Zvonimir Blažun 1975.
6	N	DAN GOSPODNJI – 9./godinu	<i>k.viz. Goražde</i>
7	P	Perpetua, Felicita, Eugen, Efrem, Tereza	<i>k.viz. Grbavica</i>
+ Mato Bičvić 1989.
+ Stjepan Marković 1961.
8	U	Ivan od Boga, Boško, Ivša, Poncije	<i>Stadlerov dan</i>
<i>k. viz. Katedrala</i>
+ Augustin Nikić 1936.
9	S	Pepelnica (post i nemrs)	
10	Č	Emil, Makarije, Kajo, Simplicije	
11	P	Firmin, Tvrtko, Blanka, Kandid	<i>k. viz. Marijindvor</i>
<i>Formacija animatora</i>
<i>Župska pastoralna vijeća</i>
<i>Formacija animatora</i>
12	S	Bernard, Budislav, Maksimilijan, Fina	<i>Kan. viz. Novi Grad</i>
<i>Formacija animatora</i>
13	N	DAN GOSPODNJI – 1. korizmena	<i>K. viz. Novo Sarajevo</i>
14	P	Matilda, Milijana, Borka, Paulina, Eva	<i>K. viz. Stup</i>
+ Antun Buljan 1964.
15	U	Mengin, Zaharija, Veljko, Vjekoslava	<i>BK BiH - MO</i>
+ Franjo Kovačević 1940.
16	S	Hilarije, Julijan, Euzebija, Tacijan (kvatre)	<i>BK BiH – MO</i>
<i>BK BiH – MO</i>
17	Č	Patrik, Patricija, Gertruda, Konrad, Domagoj	<i>BK BiH – MO</i>
18	P	Ćiril Jeruzalemski, Ćiro, Aleksandar (kvatre)	<i>Patron: MO; G. Dubica; Marijindvor;</i>
<i>Rankovići, Špionica; Teslić,</i>
<i>Zavidovići, Zenica, KŠC-Sa</i>
+ Miroslav Petrović 1990.
19	S	JOSIP zaručnik BDM , Josip, Josipa, Joso	
20	N	DAN GOSPODNJI – 2. korizmena	<i>k. viz. Pale</i>
21	P	Kristijan, Vesna, Vlasta, Serapion, Kasijan	<i>k. viz. Tarčin</i>
22	U	Oktavijan, Lea Rimska, Leonarda, Jaroslav	
23	S	Turbije, Oton, Edmund, Anuncijata, Rebeka	
24	Č	Latin, Javorka, Simon	+ Rikard Weis 1945.
25	P	BLAGOVIJEST	<i>Patron: Bogoslovija</i>
26	S	Montan i Maksima	
27	N	DAN GOSPODNJI – 3. korizmena	
28	P	Priska, Guntram, Renata, Sonja	<i>Kan. viz. Bistrica</i>
<i>K. viz. Lovnica</i>
+ Mirko Perčinlić 1966.
29	U	Bertold, Eustazije	<i>K. viz. Zavidovići</i>
+ Franjo Jurić 1948.
30	S	Zosim, Bogoljub, Bogoljuba, Leonard	<i>k. viz. Globarica</i>
31	Č	Benjamin, Balbina, Gvido, Natalija	

TRAVANJ 2011.

1 P	Venancije, Anastazije, Staš, Mavro, Paulin	<i>K. viz. Radunice</i> + Julijan Kozinović 2010.	
2 S	Franjo Paulski, Teodora, Božidara, Leopold	<i>Prva sub: Molitva za duh. zvanja</i> <i>K. viz. Maglaj</i> + Ivan Pavao II. 2005. + Vincencij Fererij Palunko 1921.	
3 N	DAN GOSPODNJI – 4. korizmena „Laetare“		●
4 P	Marija, Maja, Marijan, Izidor, Platon	<i>K.viz. Lug-Brankovići</i>	
5 U	Vinko Fererski, Irena, Kresencija	<i>K. viz. N. Šeher</i>	
6 S	Irenej, Petar Veronski, Prudencije, Zefirin		
7 Č	Ivan de la Salle, Herman, Teodor, Serapion	<i>K. viz. Osova</i> + Franjo Kopic 1929.	
8 P	Dionizije, Timotej, Diogen, Klement, Julijan	<i>Stadlerov dan</i> <i>K. viz. Žepče</i> + Drago Sučić 1988. + Božo Markotić 1995. + Marko Kamenjaš 2007.	
9 S	Maksim, Demetrije, Liberan, Libor, Hugo	+ Ilija Violoni 1945. + Petar Živković 1985.	
10 N	DAN GOSPODNJI – 5. korizmena	+ Petar Grgić 1982. + Antun Bogdan 2001.	●
11 P	Stanislav, Stanko, Stanislava, Filip, Izak		
12 U	Sofija, Julije I., Zenon, Saba, Damjan		
13 S	Martin I. papa, Hermenegildo, Ida		
14 Č	Valerijan, Maksim, Zdravko, Lambert		
15 P	Teodor, Krescencije, Rastislav	+ Miodrag Mišković 2008. Dan sjemeništa i KŠC Travnik	
16 S	Benedikt, Bernardica, Leonida, Optat		
17 N	DAN GOSPODNJI – CVJETNICA	<i>Kat. 10,30h</i>	
18 P	Hermogen, Euzebije, Anastazija, Romano	+ Ivan Turbić 1911. + Augustin Franjo Vrebac 1940. + Marko Alaupović 1979. + Antun Dujmušić 1943.	○
19 U	Marta, Leon, Berta	<i>Kat.10,30h-posveta ulja i</i> <i>PMD – sv. Petra</i> Bernardin Batvić 1921.	
20 S	Anicet, Sulpicije, Marcijan, Agneta, Dina	<i>Kat. 18.h</i> <i>Kat. 18.h</i> + Alojzije Budžinski 1983.	
21 Č	Veliki četvrtak	<i>Kat 23h</i>	
22 P	Veliki petak (post i nemrs)	<i>Sv. Juraj – patron: Derventa,</i> <i>Morančani, Vitez (prenosi se)</i>	
23 S	Velika subota	<i>Kat. 10,30h</i> + Petar Čalić 2010.	
24 N	USKRS – VAZAM	<i>Uskrsno primanje 11h</i> <i>Patron: Gradačac; Ilijaš, Plehan;</i> <i>Potočani</i>	●
25 P	Marko ev., Marko, Klarencije, Maroje, Ermin	+ Augustin Halili 1976.	
26 U	Kleto, Pashazije, Julije, Stanislav, Višnja	+ Matej (Matko) Livajušić 1978.	
27 S	Ozana Kotorska , Euzebije i Polion	+ Josip Bezić 1893.	
28 Č	Petar Chanel, Ljudevit M. Grignon, Vital	+ Stjepan Jularić 1999.	
29 P	Katarina Sijenska, zaštitnica Europe, Katarina	<i>Klagenfurt-partneri</i> Krizma: Kupres 11h; S. Polje 16 – biskup Sudar Fojnica 17. Kard. i gost. + Josip Kalčik 1994.	
30 S	Pio V. papa, Venancije	<i>Klg.-partneri</i>	

SVIBANJ 2011.

1	N	DAN GOSPODNJI – 2. uskrsna	<i>Klag.partneri Olovo-11h</i> <i>Patron: Turbe</i> <i>Krizma: Busovača 11h; Krešovo 17h; - Biskup Sudar Vidovice 17h – kard.</i> <i>+ Ivan Mitrović 1912.</i>
2	P	Atanzije, Antonin, Boleslav, Boris	<i>k. viz. ZE-Crkvice</i> <i>Svećenički Sabor</i> <i>k. viz. ZE-sv. Ilija</i> <i>+ Anto Alaupović 1948.</i> <i>viz. Čajdraš</i> <i>Prva sub: molitva za duh.zvanja</i> <i>Krizma: Podmilačje 11h; Dobretići 16h – kard.</i> <i>Kiseljak 11h; Gromiljak 16h biskup Sudar</i> <i>+ Josip Matišić 1921.</i> <i>Dubrave – Šimunovo</i> <i>Stadlerov dan</i> <i>Bugojno 11h G.V.-Uskoplje 16h biskup Sudar</i> <i>Rama Ščit 11h; Rumboci 16h kardinal</i> <i>+ Marko Nedić 1952.</i> <i>+ Jozo Perić 2005.</i> <i>+ Marko Josipović 2009.</i>
3	U	Filip i Jakov ap., Jakiša, Jakica	
4	S	Antonina, Florijan, Cvjetko, Cvijeta	
5	Č	Peregrin, Maksim	
6	P	Dominik Savio, Marijan, Irenej Srijemskik.	
7	S	Dujam, Duje, Flavije, Gizela	
8	N	DAN GOSPODNJI – 3. uskrsna	<i>+ Josip Matišić 1921.</i> <i>Dubrave – Šimunovo</i> <i>Stadlerov dan</i> <i>Bugojno 11h G.V.-Uskoplje 16h biskup Sudar</i> <i>Rama Ščit 11h; Rumboci 16h kardinal</i> <i>+ Marko Nedić 1952.</i> <i>+ Jozo Perić 2005.</i> <i>+ Marko Josipović 2009.</i>
9	P	Izaija, Dionizije, Pahomije, Herma, Beata	<i>k. viz. Klopče</i> <i>Susret s ravnateljnim škola</i> <i>+ Josip Vasilina 1988.</i>
10	U	Ivan Merz , Gospa Trsatska; Job	<i>k. viz. ZE – Sv. Josip</i> <i>Patron: Briješće -Sa, Dragunja, Maglaj</i> <i>+ Anto Šarić 2010.</i> <i>Formacija animatora</i> <i>Ministrantsko zborovanje</i> <i>Formacija animatora</i> <i>Krizma: Banbrdo 16h bisk. Sudar</i> <i>Doboj 17h – kardinal</i> <i>Dan molitve za duhovna zvanja</i> <i>Krizma: Žabljak 11h; Jelah 16h – b. Sudar</i> <i>Oštra Luka-B. 11h; Grebnice 16h. Kard.</i> <i>Formacija animatora</i> <i>+ Jakov Barišić 1942.</i> <i>+ Milidrag Bujas 1991.</i>
11	S	Mamerto, Franjo Hieronim	
12	Č	Leopold Bogdan Mandić , Nerej, Ahil	
13	P	Gospa Fatimska, Servancije, Agneta	
14	S	Matija ap., Mato, Mate, Matko, Matea	
15	N	DAN GOSPODNJI – 4. uskrsna	<i>+ Ivan Subašić 1945.</i> <i>+ Petar Ajvazović 1945.</i> <i>Krizma: Sivša 11h; Tolisa 17h.kard.</i> <i>Doljani 11h; Gračac 17h. b. Sudar</i> <i>+ Vlastimil-Antun-Fijala 1986.</i> <i>+ Anđelko Franjičević 1954.</i>
16	P	Ivan Nepomuk, Genadije, Florencije	<i>Krizma: Uzdol 10h; Bistrica 15h – b..Sudar</i> <i>Domaljevac 11h; Orašje 16h-kard.</i> <i>+ Andrija Jagatić 1901.</i> <i>+ Caleb Violini 1917.</i> <i>+ Josip Konopka 1988.</i> <i>Dan mladih u Komušini</i> <i>Dan mladih-Komušina</i> <i>Krizma: Vukanovići 17h-kard.</i>
17	U	Paškal, Paško, Gizela, Heraklije	
18	S	Ivan I. papa, Venancije, Feliks Sol., Srećko	
19	Č	Urban, Teofil, Rajko, Ivon	
20	P	Bernardin Sijenski, Lidija, Zlatka, Zlata	
21	S	Kristofor Magallanes, Dubravka, Eugen	
22	N	DAN GOSPODNJI – 5. uskrsna	<i>Krizma: Zenica 11h; Žepče 17h.kardinal</i>
23	P	Deziderije, Željko, Želimir, Željana, Spes	<i>Krizma: Zenica 11h; Žepče 17h.kardinal</i>
24	U	Marija Pomoćnica, Ivana, Šimun Stilita	
25	S	Beda časni, Grgur VII. papa, Marija Magd.	
26	Č	Filip Neri, Zdenko	
27	P	Augustin Kanterberijski, Julije, Bruno	
28	S	German, Vilim, Herkulan, Velimir	
29	N	DAN GOSPODNJI – 6. uskrsna	
30	P	Bazilije, Emilija, Anastazije (prosni dani)	
31	U	Pohod BDM, Petronila, Silvije (prosni dani)	

LIPANJ 2011.

1 S	Justin, Mladen, Liberije, Slobodan (prosni dani)		●
2 Č	UZASAŠĆE-SPASOVO (KRIŽI)	<i>Patron: N. Travnik</i> + Vinko Vidaković 2006.	
3 P	Karlo Lwanga i dr. mučenici, Klotilda		
4 S	Kvirin Sisački, Optat, Nikola, Predrag	<i>Prva sub. molitva za duh. Zvanja</i> <i>Krizma: Kandija 11h; Glavice 17h.b. Sudar</i> <i>Kardinal u Italiji</i> + Marijan Ivandić 1945. + Josip Perčinlić 1945. + Mirko Radoš 1945.	
5 N	DAN GOSPODNJI – 7. uskrсна	+ Stjepan Ezgeta 1933. + Stjepan Pašalić 1950. Krizma: Brestovsko 11h, Kraljeva Sutjeska 17h, biskup Sudar	
6 P	Norbert, Artemije, Paulina, Neda		
7 U	Koloman, Robert, Radoslav, Anto de Fatatis	+ Franjo Kralik 1976. + Franjo Bulić 1999.	
8 S	Fortunat, Vilim	<i>Stadlerov dan</i> + Ivan Barčanec 1993.	
9 Č	Efrem, Diomed, Kolumban, Rikard		●
10 P	Bogumil, Dijana, Biserka	+ Ladislav Gagulić 1964.	
11 S	Barnaba ap., Borna, Ratimir, Roza, Ruža	<i>Krizma: Vitez 11h – kardinal</i>	
12 N	DAN GOSPODNJI – DUHOVI	<i>Krizma: Kat. 10,30h – kard.</i> <i>Krizma: Prozor 11h; biskup Sudar</i> <i>Patron: Fojnica, N. Bila</i>	
13 P	Anto Padovanski, Anto, Marija Majka Crkve	<i>Patron: Boće, Bugojno, Bukovica, Busovača, Dobretići, Drijenča, Gračac, Lukavac, Rastićevo, Sivša, Sočanica, G.M.-Sijekovac, Vukanovići, Žepče, Podhum-Žitače</i>	
14 U	Rufin, Valerije, Zdravko, Zdravka, Elizej		
15 S	Amos, Vid, Vito, Toma, Germana (kvatre)	<i>Patron: Vidovice</i>	○
16 Č	Auro, Zlatko, Zlata, Aurelije, Beno		
17 P	Diogen, Inocent, Rajner, Petar, Laura (kvatre)	Duhovna obnova za ministrante u Travniku Friedensgrund BiH – kamp (17-28)	
18 S	Marko i Marcelijan, Paula, Amando (kvatre)	Duhovna obnova za ministrante u Travniku	
19 N	DAN GOSPODNJI – PRESVETO TROJSTVO	Duhovna obnova za ministrante u Travniku <i>Patron: N.Sarajevo. N. Travnik</i> + Marijan Džoić 1921.	
20 P	Margareta, Naum Ohridski, Florencija	+ Josip Fuchs 1954.	
21 U	Alojzije Gonz., Alojzija, Lojzika, Vjekoslav	<i>Patron:Sjem. Crkva u Travniku</i> + Nikola Burić 1993.	
22 S	Paulin, Ivan Fišer, Toma More, Flavije	+ Mato Ivkić 1993.	
23 Č	TIJELOVO – BRAŠANČEVO	+ Anto Lutter 1992.	●
24 P	Rođenje Ivana Krstitelja, Ivan, Ivana	<i>Patron: B. Brdo, D. Tramošnica, Jelah. K. Sutjeska, Lug-Brankovići, Otinovci, Podmilačje, Tarčin, Travnik, Uzdol, Živinice</i>	
25 S	Maksim, Prosper, Adalbert, Salamon		
26 N	DAN GOSPODNJI – 13./godinu	+ Jozo Tomić ml.2007.	
27 P	Ćiril, Ladislav Ugarski, Kristofor, Vlatko		
28 U	Irenej, Mirko, Vincenta, Vinka, Lucija		
29 S	Petar i Pavao ap., Paula, Krešimir	<i>Svećeničko ređenje</i> <i>Patron: Brajkovići, G. Komušina, Kakanj, Kulina, Lovnica, N.Selo-Balegovac, Tuzla</i> + Dragutin Kamber 1969.	
30 Č	Prvomučenici Svete Rimske Crkve, Bazilid		

SRPANJ 2011.

1	P	Srce Isusovo , Aron, Martin, Teodorik, Oliver	<i>Patron: Katedrala SA, B.Šamac, Brčko, Čajdraš, Doboj, Glavice, N.Selo, Pećine, Prozor, Zvornik</i>	●
2	S	Srce Marijino , Oton, Višnja, Ostoja	<i>Patron: Foča k/Drvente, Pos. Mahala, Skopaljska Gračanica Prva sub. molitva za duh. Zvanja Krizma: Sk. Gračanica 11h.biskup Sudar + Antun Jeglič 1937.</i>	
3	N	DAN GOSPODNJI – 14./godinu	<i>Sa-kat. Vanjska proslava Srca Isusova</i>	
4	P	Elizabeta Portugalska, Elza, Laura, Berta		
5	U	Ćiril i Metodije, europski zaštit., Anto, Marta	<i>Patron: Bog. Crkva + Krunoslav Draganović 1983. + Stipo Barišić 1944.</i>	
6	S	Marija Goretti, Marica, Romul, Suzana, Agata		
7	Č	Vilibald, Vilko, Benedikt XI., Odon, Goran		
8	P	Akvila, Priska, Priscila, Prokopije, Pankracije	<i>Stadlerov dan Kamp – mali putokaz u život Od 8-12.</i>	●
9	S	Marija Propetoga Isusa Petković , Marija		
10	N	DAN GOSPODNJI – 15./godinu	<i>+ Marijan Šoljić 1986.</i>	
11	P	Benedikt opat, Pio, Placid, Olga, Budimir	<i>+ Nikola Pranjić st. 1998.</i>	
12	U	Proklo, Hilarije, Fortunat, Mohor, Živko	<i>BK BiH – BL</i>	
13	S	Majka Božja Bistrička , Henrik, Ezdra	<i>BK BiH – BL</i>	
14	Č	Kamilo de Lellis, Angelina, Gašpar	<i>BK BiH – BL</i>	
15	P	Bonaventura, Bono, Dobroslav, Vladimir	<i>Patron: BL, Visoko</i>	○
16	S	Gospa Karmelska, Karmela, Karmelo	<i>Karmelićanke Stup + Ivan ev. Šarić 1960.</i>	
17	N	DAN GOSPODNJI – 16./godinu	<i>Kard. BL</i>	
18	P	Emilije, Emilija, Ljuba, Teodozija, Bruno		
19	U	Makrina, Simah, Aura, Zora, Zlatka, Zlata		
20	S	Ilija Tišbijac pr., Apolinar, Ilija, Ilko, Ilinka	<i>Krizma: Ularice Patron: B. Brod, Čemerno, Doljani, Kandija, Korićani, Kiseljak, N.Šeher, Rostovo, Sol. Kula, Zenica, Ularice, Turić + Ivan Rajić 1989. + Andrija Antunović 1934. + Dominik Stojanović 2009.</i>	
21	Č	Lovro Brindiški, Danijel pr., Dane, Danica		
22	P	Marija Magdalena, Manda, Magda		
23	S	Brigita Švedska, Ezekijel, Apolinar		●
24	N	DAN GOSPODNJI – 17./godinu		
25	P	Jakov ap., Jakša, Jaka; Kristofor, Krsto	<i>+ Branko Grulich 1989.</i>	
26	U	Joakim i Ana – roditelji BDM, Anka, Anica	<i>Patron: Ban Brdo, Domaljevac, Par Selo, Potkraj, Radunice, Žabljak + Andrija Avelin Predmersky 1914. + Ladislav Buljan 1986.</i>	
27	S	Klement Ohridski i Gorazd, Klemo, Celestin I.		
28	Č	Prohor, Nikanor, Viktor I., Nazarije, Celzo		
29	P	Marta, Lazar, Urban II., Vilim		
30	S	Petar Krizolog, Julija, Maksima		●
31	N	DAN GOSPODNJI – 18./godinu	<i>Patron: Grbavica</i>	

KOLOVOZ 2011.

1 P	Alfonz Liguori, Jonatan	
2 U	Euzebije, Petar Juliani, Stjepan I., Krunoslav	<i>Patron: G. Tramošnica</i> + Drago Čuić 1939. + Martin Anić 2006.
3 S	Augustin Kažotić , Martin, Salvator, Spaso	
4 Č	Ivan Marija Vianney, Justin, Krescencije	
5 P	Gospa Snježna, Kasijan, Margareta, Nives	<i>Patron: Deževica, Poljaci</i>
6 S	Preobraženje Gospodinovo, Just, Oktavijan	<i>Patron: Borovica</i> <i>Prva sub. molitva za duh. Zvanja</i> <i>Posveta crkve u Tišini</i> + Ivan Trobentar 1977. + Rudolf Römer 1982. + Franjo Tomašević 2007.
7 N	DAN GOSPODNJI – 19./godinu	<i>N.Selo-Balegovac (10.g.župe)</i>
8 P	Dominik, Nedjeljko, Dinko, Dominko, Neda	<i>Stadlerov dan</i> <i>Patron: Goražde</i> + Emil Stjepan Čondrić 1945. + Viktor Šifner 2005. + Antun Mohorić 1937.
9 U	Terezija Benedikta od Križa, Edita, Tvrtko	
10 S	Lovro, Lovorko, Lovorka, Laura, Klaudije	
11 Č	Klara, Jasna, Jasminka, Suzana, Rufin	Svjetski dan mladih – Madrid od 11-21., Katedrala 18h-kardinal + Dragutin Čelik 1958. + Joso Filipović 2006. + Marko Jozinović 1994. + Zvonko Raić 1998.
12 P	Ivana Franciska de Chantal, Franjka, Francika	<i>Sk. Gračanica 11h (100g.župe)</i> + Josip Džajkić 2000.
13 S	Poncijan i Hipolit, Poncije, Antioh, Maksim	+ Ivan Kristić 1960.
14 N	DAN GOSPODNJI – 20./godinu	<i>Komušina 18h</i> + Stjepan Gašparević 1937.
15 P	VELIKA GOSPA, Marija, Mara; Tarzicije	<i>Patron: Breške, Dolac, Haljinići,</i> <i>Komušina, Koraće, Kreševo, Olovo, Osova,</i> <i>Rama-Ščit, Suho Polje, Uskoplje-G.Vakuf,</i> <i>Tolisa, Stup</i> <i>Patron: Prud</i> + Ivan Dujmušić 1937. + Marko Majurić 1933. + Stjepan Sokolović 1972. + Tomo Igrec 1938.
16 U	Stjepan Ugarski, Rok, Roko, Krunoslav, Kruno	
17 S	Miron, Klara, Natalis, Natalija; Urzicin	
18 Č	Jelena Križarica, Jelka, Jela, Helena, Leonardo	
19 P	Ivan Eudes, Magna, Timotej, Ratko, Jordan	
20 S	Bernard, Samuel pr., Maria de Mattias	
21 N	DAN GOSPODNJI – 21./godinu	+ Izidor Poljak 1924.
22 P	BDM Kraljica, Vladislava, Regina	<i>Patron; Bijeljina</i>
23 U	Ruža Limska, Ružica, Rozalija, Roza; Flavio	Kard. ĐA – susret generacija
24 S	Bartol ap., Bare, Bartolomej, Bariša; Emilija	Kard. ĐA – susret generacija
25 Č	Ljudevit, Josip Kalasancijski, Sever	+ Nikola Krilić 1924.
26 P	Melkizedek, Aleksandar, Branimir	
27 S	Monika, Cezarije, Amadeo, Bogoljub, Anđelka	
28 N	DAN GOSPODNJI – 22./godinu	
29 P	Glavosijek Ivana Krstitelja, Ivan, Bazila	<i>Patron: Odžak</i>
30 U	Petar, Margarita, Didak	
31 S	Josip iz Arimateje i Nikodem; Aristid, Aida	<i>Katehetski dan</i>

RUJAN 2011.

1	Č	Jošua, Siksto, Terencije, Verena, Viktor	
2	P	Prosper, Just, Ingrid	
3	S	Grgur Veliki papa, Grga, Gregor, Gordana	<i>Prva sub. molitva za duh. zvanja</i> + Božidar Bralo 1945.
4	N	DAN GOSPODNJI – 23./godinu	+ Milivoj Čekada 1961. ●
5	P	Majka Terezija , Urban, Teodor, Božidar	<i>Seminar za jurisdikciju</i>
6	U	Zaharija pr., Eleuterij, Magnus	<i>Seminar za jurisdikciju</i>
7	S	Marko Križevčanin , Markica, Regina, Dragica	
8	Č	MALA GOSPA , Hadrian, Amon, Serafina	<i>Patron: Bežlja, Brestovsko, Brusnica, Husino, Modriča, Ulice Stadlerov dan</i> + Ivan Kozinović 1931.
9	P	Petar Claver, Hijacint, Hijacinta	<i>Kan. Vizitacija - Čardak</i>
10	S	Nikola Tolentinski, Pulherija, Sebastijan	<i>Dan Caritasa</i> <i>Kan. Vizitacija Garevac</i> + Tomislav Jablanović 1986.
11	N	DAN GOSPODNJI – 24./godinu	
12	P	Ime Marijino, Mirjam, Gvido	<i>Patron: Gromiljak, Oštra Luka-Bok, Svilaj</i> ○
13	U	Ivan Zlatousti, Zlatko, Amat, Ljubo, Ljuba	<i>Kan. Vizitacija- G. Tramošnica</i> <i>Obljetnica posvete prvostolnice</i>
14	S	Uzvišenje svetog križa, Višeslav, Slavko	<i>Patron: Bistrica k/Žepča, Jelaške, Klopče, Franj. Prov. Bosna Srebrena</i> + Dragutin-Augustin Dujmušić 1916.
15	Č	Žalosna Gospa, Dolores; Valerije, Valerija	<i>Patron: Čardak</i> + Mato (Matej) Pezer 1959. + Floro Čulinović- Čulina 1996.
16	P	Kornelije i Ciprijan, Eufemija, Ljudmila	<i>Kan. Vizitacija – D. Tramošnica</i> + Tadija Mihačević 1955.
17	S	Robert Bellarmino, Robert, Lambert	
18	N	DAN GOSPODNJI – 25./godinu	<i>Katehetska nedjelja</i>
19	P	Januarije, Eustahije, Teodor	<i>Kan. Vizitacija - Gradačac</i> <i>Kan. Vizitacija - Modriča</i> + Marijan Pešić 1991.
20	U	Andrija Kim Taegōn i dr., mučenici	<i>Kan. Vizitacija – G. Dubica</i> ●
21	S	Matej ap. i ev., Mato, Mate, Matea (kvatre)	<i>Dijecezanski svećenici</i> + Anto Zajc 1982.
22	Č	Emerita, Mauricije, Silvan, Silvana, Oton	<i>Kan. Vizitacija – Odžak</i>
23	P	Pio iz Pietrelcine, Zaharija i Elizabeta (kvatre)	<i>Kan. Vizitacija – N. Selo-Balegovac</i>
24	S	Anatolij, Vuk, Dalmacije, Pacifik (kvatre)	<i>Pastoralno Vijeće VN</i> + Franjo Gavran 1980. + Ivan Ćoruša 2001. + Stjepan Džalto 2008.
25	N	DAN GOSPODNJI – 26./godinu	<i>Kan. Vizitacija – Sred. Slatina</i>
26	P	Kuzma i Damjan, Damjana; Gideon, Kresencija	<i>Dan sredstava društvenih komunikacija</i> <i>Kan. Vizitacija - Pečnik</i> + Mato Bekavac 1938. + Čedomil Čekada 1981.
27	U	Vinko Paulski, Vincent, Vinko, Vinka, Gaj	<i>Kan. Vizitacija – Pos. Mahala</i> ●
28	S	Vjenceslav, Venzo Većeslav, Lovro Ruiz	<i>Kan. Vizitacija – Potočani</i>
29	Č	Mihael, Gabrijel, Rafael, arkanđeli	<i>Patrona: Kolibe, Kapanice, Ovčarevo, Vareš</i> <i>Kan. Vizitacija - Turić</i> + Anto Paradžik 2004.
30	P	Jeronim, Jerko, Jerka; Grgur, Časlav	<i>Kan. Vizitacija - Svilaj</i>

LISTOPAD 2011.

1	S	Terezija od Djeteta Isusa, Terezija, Tereza	<i>Patron: Bistrica k/Uskoplja</i> <i>Prva sub. molitva za duh.zvanja</i>	
2	N	DAN GOSPODNI – 27./godinu	+ Viktor Vincens 1989. + Franjo Pilić 1996	
3	P	Dionizije, Areopagita, Kandida, Svjetlana		
4	U	Franjo Asiški, Franjo, Franka, Franciska	<i>Patron: Dobrinja, G. Gora, Rumboci, S. Slatina, Šikara, Zovik, Žeravac</i> + Petar Vidović 1984.	●
5	S	Mauro, Placid, Miodrag; Faustina Kowalska	<i>Kan. Vizitacija – Breške</i>	
6	Č	Bruno, Fides, Vjera, Vjerica	<i>Kan. Vizitacija - Dragunja</i>	
7	P	BDM od Krunice, Ruža, Rozalija; Justina	<i>Patron: Krepšić</i> + Stjepan Hadrović 1034. + Dragutin Dujmušić 1943. + Anto-Emil Čehulić 1982.	
8	S	Demetrije, Pelagija, Hugo	<i>Stadlerov dan</i> <i>Hodočašće u Mariju Bisticu</i>	
9	N	DAN GOSPODNI – 28./godinu		
10	P	Danijel, Samuel, Hugolin, Angela	<i>Kan. Vizitacija - Drijenča</i> + Josip Lušić 1991.	
11	U	Filip, Andronik, Mainard, Gaudencije	<i>Patron: Tišina</i> <i>Sjednica Konzultora</i> <i>Sjednica Sveć. Vijeća VN</i>	○
12	S	Maksimilijan, Makso, Velibor; Serafin	<i>Kan. Vizitacija - Šikara</i>	
13	Č	Teofil, Bogoljub, Romul, Venancije	<i>Kan. Vizitacija - Tuzla</i>	
14	P	Kalist I. papa, Divna; Stanislav	<i>Kan. Vizitacija - Lukavac</i>	
15	S	Terezija Avilska, Tereza; Tekla		
16	N	DAN GOSPODNI – 29./godinu		
17	P	Ignacije Antiohijski, Vatroslav, Vatro		
18	U	Luka ev., Luka, Lukica, Lukša, Amabilis	<i>Patron: KBF – SA, Novi Grad Sa</i>	
19	S	Ivan Brebefski, Pavao od Križa, Petar Alkantarski	<i>Kan. Vizitacija - Husino</i> + Juraj Čosić 1918. + Marko Tvrtković 1940. + Andrija Mlakić 1959. + Stjepan Kočiš 1980.	
20	Č	Kornelije, Andrija, Adelina, Vendelin	<i>Kan. Vizitacija - Morančani</i> + Mato Adžamić 1990.	●
21	P	Uršula, Kajo, Hilarion	<i>Kan. Vizitacija – Par Selo</i> + Ivan Gojsilović 1934. + Jozo Vidaković 2005.	
22	S	Marko Jeruzalemski, Filip	<i>Molitva za Domovinu-Bobovac</i> + Antun Jović 1916. + Josip Kudić 2000. + Eugen Tvrtković 1937.	
23	N	DAN GOSPODNI – 30./godinu	<i>Kan. Vizitacija – Zvornik - Srebrnica</i> <i>Svjetska misijska nedjelja</i> + Josip Riffel 1918. + Ivan Jablanović 1957.	
24	P	Antun Marija Claret, Proklo Carigradski	<i>Kan. Vizitacija - Živinice</i>	
25	U	Krizant, Darija, Krispin, Katarina Kotromanić	<i>Obilježnica posvete vlastite crkve</i> + Rudolf Klampfl 1994.	
26	S	Dimitrije Srijemski, Dmtar; Lucijan, Marcijan		●
27	Č	Namat, Bartol, Bartolomej, Bare, Flor, Florijan	+ Viktor Baier 1994.	
28	P	Šimun i Juda Tadej ap., Tada; Siniša, Sabina		
29	S	Narcis, Honorat, Časlav		
30	N	DAN GOSPODNI – 31./godinu		
31	P	Wolfgang, Vuk, Vukmir, Kristofor		

STUDENI 2011.

1	U	SVI SVETI	<i>Kat.10,30 h; Groblje sv. Josipa 15h.</i>	●
2	S	DUŠNI DAN	<i>Groblje Bare 11h</i>	
			+ Ivan Čavar 2007.	
3	Č	Martin iz Porresa, Silvija, Berard, Ida	BK BiH	
			<i>Kat. 18 h</i>	
			+ Petar Zubak 1931.	
4	P	Karlo Boromejski, Dragutin, Drago, Dragica	BK BiH	
5	S	Svi srijemski mučenici; Elizabeta, Emerik	BK BiH,	
			<i>Susret roditelja sjem. u Travniku</i>	
			<i>Prva sub. molitva za duh. Zvanja</i>	
			+ Antun Zorko 1928.	
6	N	DAN GOSPODNJI – 32./godinu	<i>Dan zahvalnosti</i>	
7	P	Baldo, Lazar stilita, Engelbert, Anđelko	+ Danijel Pušić 1973.	
			+ Mijo Thon 1986.	
8	U	Gracija Kotorski , Klaudije, Nikostrat	<i>Stadlerov dan – Dan teologije OFM</i>	
9	S	Posveta Lateranske bazilike, Vito, Vitomir	<i>Dekanska Konferencija VN</i>	
10	Č	Leon Veliki papa, Lavoslav, Lav; Demetrije		○
11	P	Martin Tourski biskup, Martin, Martina	+ Josip Skalec 1928.	
12	S	Jozafat, Kunibert, Didak	+ Ante Petrović 1986.	
13	N	DAN GOSPODNJI – 33./godinu		
14	P	Nikola Tavelić , Nikolina, Nikoleta		
15	U	Albert Veliki, Albertina, Sidonija, Leopold		
16	S	Margareta Škotska, Gertruda, Gera	+ Anto Livajušić 1974.	
17	Č	Elizabeta Ugarska, Alfej i Zakej	+ Anto Čondrić 1981.	
18	P	Posveta bazilika sv. Petra i Pavla, Roman		●
19	S	Obadija pr., Maksim, Matilda, Salomeja	Kolokvij KBF SA	
20	N	DAN GOSPODNJI – KRIST KRALJ	<i>Patron: Cer</i>	
			+ Franjo Mikić 1927.	
21	P	Zdravka, Zdravko, Valent, Valentina	+ Nikola Mandić 1937.	
			+ Stjepan Lukić 1962.	
			+ Juraj Zirdum 1982.	
22	U	Cecilija, Benigna, Dobrila		
23	S	Klement I. papa, Kolumban, Felicita, Lukrecija		
24	Č	Andrija Dung-Lac i dr., Krizogon	+ Franjo Horvat 1975.	
25	P	Katarina Aleksandrijska, Kata, Katica	+ Vlado Jurjević 1993.	●
			+ Ambrozije Mikić 2008.	
			+ Ivan Miletić 1943.	
26	S	Siricije, Konrad, Delfina		
27	N	DAN GOSPODNJI – 1. došašća	<i>Đakonsko ređenje</i>	
28	P	Jakov Markijski	<i>Patron: Grebnice</i>	
29	U	Saturnin, Filomen, Iluminata	+ Franjo Malešević 1927.	
30	S	Andrija ap., Andrija, Andro, Andrea	+ Ivan Mršo 2000.	

PROSINAC 2011.

1	Č	Nahum pr., Florencija, Leoncije, Kazimir		
2	P	Blanka, Habakuk pr., Bibijana, Kromacije		●
3	S	Franjo Ksaverski; Sofonija pr., Lucije	<i>Prva sub. molitva za duh. zvanja</i>	
4	N	DAN GOSPODNJI – 2. došašća		
5	P	Krispina, Saba	+ Josip Rajić 1951. + Anto Lamešić 1973.	
6	U	Nikola biskup, Niko, Nikša, Nikica		
7	S	Ambrozije, Ambroz, Sabina, Urban (kvatre)		
8	Č	BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM, Imakulata	<i>Patron: Crkvice, Dubrave, Vijaka, Sa kat.</i> + Josip Stadler 1918. + Ilija Gavrić 1948. + Juraj-Dobroslov Veselčić 1930. + Josip Divić 1968.	○
9	P	Ivan Diego Cuahtlat., Ciprijan, Liborije (kvatre)		
10	S	Gospa Loretska, Julija (kvatre)		
11	N	DAN GOSPODNJI – 3. došašća „Gaudete“	<i>Nedjelja Caritasa</i>	
12	P	BDM Guadalupska, Spiridon, Špiro		
13	U	Lucija, Luca, Svjetlana, Otilija	+ Đuro Gračanin 1973.	
14	S	Ivan od Križa, Venancije, Fortunat		
15	Č	Valerijan, Marin, Viktorija	+ Đuro Cezner 1944.	
16	P	Hagaj pr., Adon, Sebastijan		
17	S	Modest, Hijacint	+ Luka Janjić 1996. + Filip Josipović 2001.	
18	N	DAN GOSPODNJI – 4. došašća		●
19	P	Anastazije, Urban, Vladimir, Eva	+ Zvonimir Baotić 1995.	
20	U	Zefirin, Slobodan	+ Ivan Koščak 1915. + Ambrozije Benković 1970.	
21	S	Petar Kanizije; Mihej pr.		
22	Č	Toma Holland		
23	P	Ivan Kentski, Ivan, Ivon		
24	S	Badnjak , Spomen svih svetih Isusovih predaka	<i>Sa-kat. 24h - polnočka</i>	●
25	N	B O Ž I Ć	<i>Sa-kat. 10,30h</i> + Nikola Mlakić 1961.	
26	P	Stjepan prvomučenik , Stjepko, Kruno	<i>11h božićno primanje</i> Patron: Kupres + Antun Čović 1968.	
27	U	Ivan ap. i ev. , Ivan, Ivana, Ivančica		
28	S	Nevina dječica, Neven, Nevenka, Mladen		
29	Č	Toma Becket, Tomislav, David kralj		
30	P	SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA		
31	S	Silvestar I. papa, Silvio, Donata, Paulina	<i>Zahvalnica u kat. 18h</i> + Nikola Odić 1911.	

